

63 let

GORENJSKI ČASNIK OD LETA 1947
PRVI PREDHODNIK TEDNIK GORENJEČ LETA 1900

Gorenjski Glas

TOREK, 19. OKTOBRA 2010

Leto LXIII, št. 83, cena 1,50 EUR, 19 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN OB PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Prva diplomantka

Na Visoki šoli za zdravstveno nego Jesenice je diplomirala prva študentka. Naziv diplomirana medicinska sestra je pridobila Ani Jalen z Jesenic.

URŠA PETERNEL

Jesenice - Na Visoki šoli za zdravstveno nego Jesenice so prejšnji teden dobili prvo diplomantko. Po skoraj natančno treh letih, odkar so vpisali prvo generacijo študentov, je **Ani Jalen** z Jesenic kot prva pridobila naziv diplomirana medicinska sestra. "Študentki je treba izreči posebno pohvalo, saj je končala vse študijske obveznosti in uspešno zagovarjala diplomsko delo v treh letih študija, tako kot to omogoča bolonjski študij prve stopnje," je poudarila dekanica visoke šole **doc. dr.**

Brigita Skela Savič. Posebej pohvalno je, da je prva diplomantka (za svojo diplomsko nalogo je prejela najvišjo oceno deset) obiskovala izredni študij, torej je vse študijske obveznosti opravila ob redni zaposlitvi - zaposlena je v Splošni bolnišnici Jesenice v enoti intenzivne terapije operativnih strok. Ani Jalen je s tem postala "evropska medicinska sestra", saj bo z diplomom jeseniške visoke šole za zdravstveno nego lahko delala kjerkoli v Evropi. Obenem je postala prva diplomantka bolonjskega študijskega programa zdravstvene nege prve

stopnje v Sloveniji, saj je bil študij zdravstvene nege na Jesenicah prvi v Sloveniji, ki je bil usklajen z Evropsko direktivo in Bolonjsko deklaracijo. Po besedah dekanice **doc. dr. Brigite Skela Savič** pričakujejo, da bo v tem študijskem letu diplomiralo še trideset študentov prve generacije rednega in izrednega študija.

Sicer pa so na Visoki šoli za zdravstveno nego Jesenice letos vpisali že četrto generacijo študentov prve stopnje in drugo generacijo študentov magistrskega študija druge stopnje.

Dekanica Visoke šole za zdravstveno nego Jesenice **doc. dr. Brigita Skela Savič** je čestitala prvi diplomantki **Ani Jalen**, ki je pridobila naziv diplomirana medicinska sestra.

Država potrebuje vsa zemljišča

Novi zakon o Planici omogoča pridobitev potrebnih zemljišč tudi z razlastitvijo. "Gre za skrajni ukrep," pravi Jelko Gros.

MARJANA AHAČIČ

Planica - Državni zbor bo na seji, ki se je začela včeraj, obravnaval tudi novi zakon o Nordijskem centru Planica. "Z zakonom smo zadovoljni, ker brez njega ne bi bilo Nordijskega centra, kakršnega smo načrtovali," je zadovoljen direktor Zavoda NC Planica **Jelko Gros**. "Brez težav bi zgradili skakalni del, ki je že ves na državnem zemljišču, tekaški del, ki bo Planici dal dodano vrednost, pa je odvisen prav od tega zakona, ki bo omogočil pridobitev lastništva nad vsemi zemljišči."

Spornih ni veliko, pa vendar: če želijo za projekt črpati evropska sredstva - in ta so

Gradnja kompleksa skakalnic ni ogrožena, ker je lastnik vsega zemljišča država. Bloudkovo velikanko bodo prenavljali šele prihodnjo pomlad. / Foto: Anka Bulovec

na voljo le še do septembra 2013 - mora biti država stodstotna lastnica zemljišč, na katerih bo stal načrtovani nordijski center. Kot je znano, gre za zemljišča, ki so bila po drugi svetovni vojni nacionalizirana in pred petnajstimi leti vrnjena, večino članom agrarne skupnosti. Teh je več kot sto in vsi so solastniki na celotnem območju. Večina je svoje deleže državi že prodala, za tiste, ki prodaji nasprotujejo, pa se išče rešitev prav z novim zakonom, ki v skrajnih okoliščinah omogoča tudi razlastitev - to pomeni obvezno prodajo za ceno, ki jo določi sodno zapriseženi cenilec.

▶ 4. stran

S traktorjem izsilil prednost

V prometni nesreči na regionalni cesti v Bohinju je umrl 55-letni voznik traktorja.

SIMON ŠUBIC

Bohinj - Po poročanju policije je 55-letnik v petek ob 19. uri z dvorišča stanovanjske hiše v Bitnjah s traktorjem po poljski poti pripeljal do križišča z regionalno cesto Bled-Bohinj. Tam je zapeljal na prednostno cesto v trenutku, ko je po njej iz smeri Bleda pripeljal 54-letni voznik osebnega avtomobila Hyundai Matrix. V trčenju se je traktorist hudo poškodoval, zato so ga odpeljali v Splošno bolnišnico Jesenice, kjer je okoli 4. ure umrl.

Na Gorenjskem je letos v prometnih nesrečah umrlo že štirinajst oseb, kar je pet manj kot v enakem obdobju lani, zaskrbljujoče pa je, da so gorenjske ceste samo od

6. do 15. oktobra terjale kar štiri smrtne žrtve. Policija ob tem ugotavlja, da se jeseni pomnoži število nesreč, v katere so udeleženi vozniki kmetijskih strojev, ki jih je zaradi pospravljanja pridelkov z njiv v prometu več kot običajno. "Prav tako ta vozila na vozišču puščajo zemljo oziroma blato, kar prometne razmere na cesti še poslabšuje. Vse tiste, ki puščajo blato na cesti, opozarjamo, da so dolžni vozišče takoj očistiti. V nasprotnem primeru bo to na njihove stroške storil vzdrževalec ceste. Predpisana globa za ta prekršek je za fizične osebe 160 evrov, za pravno osebo ali samostojnega podjetnika pa dva tisoč evrov," pojasnjuje **Leon Keder** s Policijske uprave Kranj.

83 SNOVANJA

Polkna, da ne bo sosed a kap

On z velikim rdečim nosom in utrujenim pogledom, ona v rdeči obleki s povešenimi joški in košato frizuro, to sta "gospodinjstva Slovenca" iz karikatur Aljane Primožič, ki je pred nedavnim izdala svojo drugo zbirko karikatur.

vseбина

12, 13

ŠPORTNI GLAS

Napadalec z močno levico

"Hočem dokazati, da tudi v prvi ligi znam dosegati zadetke," pravi 24-letni Dejan Burgar iz Velesovega, kapetan Triglava Gorenjske, a hkrati priznava, da je v prvi ligi manj priložnosti za zadetek.

22

NA KONCU

Novost so le cene vozovnic

V nedeljo je v hribih zapadel prvi sneg, ljubitelji smučanja pa za večino smučišč že lahko kupijo vozovnice, ki so v predprodaji cenejše, kot bodo med sezono, saj se cene dnevnih vozovnic na večjih smučiščih vztrajno približujejo tridesetim evrom.

28

VREME IN POČUTJE

Paciente kar napiha

"Vreme še posebej obremenilno vpliva na počutje ljudi ob približevanju vremenskih front in jugozahodnem vetru. V takih dneh je tudi na urgenci več dela," pravi zdravnik splošne medicine, asist. Aleksander Stepanović, dr. med..

VREME

Danes bo po nižinah megla ali nizka oblačnost. Jutri bo oblačno in deževno. V četrtek bo zjutraj po nižinah megla. Čez dan se bo razjasnilo.

3/7°C

jutri: oblačno in deževno

Tudi SDS podpira Drakslerja

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka - Škofjeloški občinski odbori SDS, SLS in NSi so izrekli skupno podporo županskemu kandidatu Igorju Drakslerju, ker se jim zdi njegov program dober in skladen s programi vseh treh strank. Odločitev o podpori pa sta podrobneje pojasnila **Anton Peršin** in **Milenko Ziherl** iz SDS. Peršin pravi, da se zdi njihovi stranki Drakslerjev program realen in uresničljiv (za program nasprotnega kandidata tega ne morejo trditi), uspešno pa so z njim sodelovali že v prejšnjih mandatih, ko so se začeli nekateri skupni projekti, ki danes doživljajo realizacijo, denimo poljanska obvoznica. Glede na uspešno sodelovanje programske sorodnih

SDS in SLS (tej pripada Igor Draksler) na državni ravni želijo to prenesti tudi na lokalno skupnost. Takšno sodelovanje je v mandatu 2002 do 2006 že bilo, pravi Milenko Ziherl, ki je bil takrat podžupan. Na naše vprašanje, kako je stranka našla kompromis z županom, ki mu je bila še nedavno tega ostra nasprotnica, pa sogovornika odgovarjata, da so glede sorodnosti programov hitro našli skupen jezik, veliko pa so se usklajevali glede vprašanj, kjer se razhajajo. SDS je bila še na zadnji seji občinskega sveta močno kritična do porabe denarja pri gradnji športne dvorane na Trati. Gradnji niso nikoli nasprotovali, pravi Peršin, še vedno pa želijo, da se razčistijo visoki stroški te naložbe.

KAMNIK

Tonin v drugem krogu ne podpira nikogar

Matej Tonin, kandidat za kamniškega župana, ki mu je ob prejetih 22,75 odstotka glasov za tri odstotke ušel načrtovani drugi krog volitev, je na novinarski konferenci pojasnil, da sta se nanj za podporo obrnila že oba kandidata v drugem krogu, tako Brane Golubovič kot Marjan Šarec, a da ne bo podprl nikogar, saj naj ne bi uresničevala sprememb, za katere se je zavzemal. Tako ostaja vprašanje, koga bodo v drugem krogu podprli Toninovi volivci, predvsem občani iz Tuhinjske doline in severnega dela občine. "Vedel sem, da bo boj za drugi krog napet in da bosta imela preostala dva kandidata v zadnjem tednu kampanje finančno premoč, kar se je kazalo predvsem v organizaciji velikih predvolilnih zabav. Tukaj nisem zmozel več tekmovati z njima," je še povedal **Matej Tonin**, ki pa je bil na listi NSi izvoljen v občinski svet. **J. P.**

89.8 91.1 96.3

Gorenjski prijatelj

Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

RADIO SORA

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa

Gorenjski Glas

Knjigo prejme **JOŽE CVETEK**, Bohinjskega Jezero.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE
Martinovanje s Podokničarjem
in Radiom Kranj

Boste letos kaj martinovali? Desetim naročnikom bo zabavno martinovanje v dvoje omogočil tudi Gorenjski glas. V petek, 5. novembra, bo v Biotehniškem centru v Strahinju ob 20. uri tradicionalna prireditev Radia Kranj. Nastopili bodo številni gostje, ki vas bodo zagotovo spravili v dobro voljo. Če se želite potegovati za par brezplačnih vstopnic, odgovorite na nagradno vprašanje: Predlagajte, pri kateri znani Gorenjki naj bi po vašem mnenju vasoval Podokničar. Odgovore s svojimi podatki nam najkasneje do srede, 20. oktobra, pošljite na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na: koticek@g-glas.si.

V nedeljo drugi krog volitev

Na Gorenjskem bomo šli volivke in volivci vnovič glasovat v devetih občinah, kjer prvi krog še ni dal županov.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Kranj - Državna volilna komisija je v 74 občinah, kjer v prvem krogu 10. oktobra še niso bili izvoljeni župani, razpisala drugi krog volitev, ki bodo 24. oktobra. Postopek izvedbe glasovanja je sicer enak kot v prvem krogu. 24. oktobra bodo tako volivci lahko glasovali med 7. in 19. uro, predčasno glasovanje pa bo med 19. in 21. oktobrom. Pred drugim krogom županskih volitev še vedno poteka volilna kampanja, ki se mora končati v petek, 22. oktobra, opolnoči. Tudi v drugem krogu lahko volivke in volivci glasujejo na domu in po pošti. Po pošti sicer lahko glasujejo volivci v domovih za ostarele, bolnišnicah in zapori, na domu pa volivci, ki se v nedeljo zaradi bolezni ne bodo mogli udeležiti volitev. Volivcem, ki so takšno glasovanje zahtevali že v prvem krogu in pri tem navedli, da želijo na enak način glasovati tudi v morebitnem drugem krogu, se ni treba znova prijaviti. Drugi pa morajo

Foto: Tina Dokl

svojo namero sporočiti občinski volilni komisiji. Rok za glasovanje po pošti je že potekel, za glasovanje na domu pa je treba svoj namen sporočiti do 21. oktobra. Ta rok velja tudi za volivce, ki želijo glasovati na posebnem volišču, prilagojenem za invalide. V prvem krogu lokalnih volitev so bili župani izvoljeni v 134 občinah, v 74 obči-

nah bo v nedeljo drugi krog. Na Gorenjskem bo drugi krog volitev v devetih občinah. Pari kandidatov, ki se bodo pomerili v drugem krogu, so: v Škofji Loki Igor Draksler in Miha Ješe, v Žireh Janez Žakelj in Milan Oblak, v Kranju Mohor Bogataj in Hermina Krt, v Radovljici Ciril Globočnik in Primož Jeglič, na Bledu Janez Fajfar in Davorina Pirc, v

Domžalah Toni Dragar in Robert Hrovat, v Trzinu Anton Peršak in Valentin Kolenc, v Kamniku Brane Golubovič in Marjan Šarec. Kdo od njih bo izvoljen, bo neuradno znano že kmalu po zaprtju volišč, na uradne rezultate pa bomo še malo počakali. Te morajo občinske volilne komisije do 30. oktobra poslati sedanjim županom in državni volilni komisiji.

CERKLJE

Povolilni vol namesto predvolilnega golaža

Cerkljanski župan **Franc Čebulj** se je svojim volivcem za vnovično izvolitev zahvalil s povabilom na pečenega vola. Pred gasilskim domom v Cerkljah se je v soboto popoldne po njegovi oceni izmenjalo okoli tisoč občanov, ki so mu osebno čestitali za peto zaporedno zmago v prvem krogu županskih volitev, kar je na Gorenjskem uspelo le še medvoškemu županu **Stanislavu Žagarju**. "Zelo hvaležen sem volivcem za izraženo podporo in trudil se bom upravičiti njihovo veliko zaupanje," je dejal Čebulj, ki se je volivcem s pečenim volom zahvalil že pred štirimi leti. "Kot pravijo, pred volitvami politiki ljudi delimo, jaz jih sedaj poskušam spet združiti," je pojasnil. **S. Š.**

Foto: Tina Dokl

Pogrešajo zelene površine

MATEVŽ PINTAR

Z anketo ostajamo v Kranju in tokrat vam predstavljamo odgovore na dve vprašanji. Sodelujoče smo spraševali, ali je v Kranju v bližini centra dovolj zelenih po-

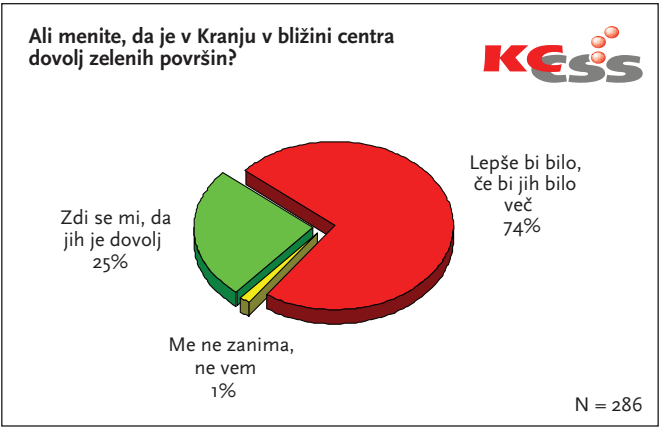
vršin in katero od navedenih prireditev največkrat obiščejo.

Tri četrtnine menijo, da bi bilo lepše, če bi bilo v Kranju v bližini centra več zelenih površin, četrtini pa se zdi, da je zelenih površin

dovolj. Med sodelujočimi je najbolj obiskana Kranjska noč, obišče jo trideset odstotkov vprašanih; 15 odstotkov jih največkrat obišče prireditev Festivala Carniola, 11 odstotkov pa se največkrat udeleži dogodkov v ok-

viru Tedna mladih. Pet odstotkov vprašanih obiskuje vse prireditve in 39 odstotkov nobene od teh treh prireditev.

V anketi je sodelovalo 286 občanov, ki so v zahvalo prejeli brezplačne izvide Gorenjskega glasa. Če bi želeli časopis naročiti, nas lahko pokličete v Klicni center slepih na številko 04/51 16 404.

Dvesto let kranjske gimnazije

S slavnostno akademijo na Brdu pri Kranju je Gimnazija zaokrožila praznovanje dvestoletnice gimnazijskega izobraževanja na Gorenjskem.

MATEJA RANT

Brdo pri Kranju - "Ta gimnazija je skozi vsa obdobja znala ohranjati široko izobrazbo in humanistično naravnost. Z vrsto dejavnosti ob rednem šolskem programu goji duh doseganja odličnosti na vseh področjih, kar dokazujejo tudi dosežki dijakov," je na slavnostni akademiji ob dvestoletnici kranjske gimnazije poudaril častni govornik, predsednik vlade **Borut Pahor**. Z ustanovitvijo liceja leta 1810 se je po besedah ravnatelja **Francija Rozmana** Kranj pridružil redkim slovenskim mestom, ki so v tistem času premogla podobne ustanove, zato ima ta dogodek izjemen pomen tako za njihovo ustanovo kot Kranj in celotno Slovenijo. V dvesto letih je čez njen prag stopilo na tisoče ambicioznih maturantov. Slovesnosti na Brdu so se udeležile tudi tri nekdane maturantke, ki so maturo opravljale pred sedemdesetimi leti.

Gimnazije, je poudaril Borut Pahor, so bile vedno nosilke prihodnje inteligence in eden najpomembnejših dejavnikov oblikovanja slovenske narodno politične identitete. "Te šole so zato

S slavnostno akademijo na Brdu so zaokrožili praznovanje dvestoletnice gimnazijskega izobraževanja na Gorenjskem. / Foto: Matic Zorman

ne le spomenik, ampak tudi opomnik in odraz boja za slovenski učni jezik in široko dostopnost znanja," je še dejal Pahor. Skozi pomembne mejnike v zgodovini kranjske gimnazije se je v svojem govoru sprehodil slavnostni govornik, nekdani dolgoletni ravnatelj **Valentin Pivk**. Skoraj natančno pred dvestotimi leti, natančneje 10. oktobra 1810, je v Ilirskih provincah začela veljati odredba, ki je na slovenskem etničnem ozemlju določala ustanovitev devetih gimnazij, štirih licejev in ene centralne šole v Ljubljani. Takrat je svojo gimnazijo dobil tudi Kranj. Pomen te odredbe Pivk vidi tudi v tem, da je določala, da se pouk odvija v jeziku dežele, v kateri je šola. V zgodovini gimnazije je potem sledilo več prekinitev, pomemben preobrat pa se je

znova zgodil leta 1894, ko je Kranj dobil popolno gimnazijo. Ves čas, je spomnil Pivk, pa je bila gimnazija trn v peti nemškemu krogom, saj je prispevala h krepitvi nacionalne zavesti, zato so iskali vse možnosti, da bi jo ukinili. Ob njeni dvestoletnici, je dejal Pivk, se je zato treba spomniti tudi vseh tistih, ki so si ves ta čas prizadevali za gimnazijo in jo podpirali.

Debata med ravnatelji se je razvila že ob predavanju Zdenka Medveša s filozofske fakultete Univerze v Ljubljani o problemu šole, etike in prava. Pravo, je opozoril Rejc, namreč vse bolj vstopa v šolski prostor, zato pedagoški del izgublja veljavo oziroma popušča vzgojni moment v šoli. "V življenju se dogajajo tudi nesreče in naključja, zato ni prav, da se taki dogodki končujejo s tožbami. Zaradi tega v šolah izgubljam av-

Bojijo se krčenja pristojnosti

Na tretjem srečanju ravnateljev osnovnih in glasbenih šol na Bledu se je razvila ostra polemika zlasti v zvezi z novim zakonom o negospodarskih javnih službah.

MATEJA RANT

Bled - Med ravnatelji osnovnih in glasbenih šol se je v okviru tretjega strokovnega srečanja Šola in ravnatelj razvila polemična debata predvsem v zvezi z vstopanjem prava v šolski prostor in novim zakonom o negospodarskih javnih službah. Podpredsednik Združenja ravnateljev osnovnega in glasbenega šolstva Slovenije **Milan Rejc** je poudaril, da se ravnatelji v zvezi s prvim bojijo predvsem izgube avtoritete v šoli. Poleg tega pa naj bi jim z novim zakonom o negospodarskih javnih službah okrnili pristojnosti upravljanja v šolah, ostala naj bi jim zgolj odgovornost, opozarja Rejc.

Debata med ravnatelji se je razvila že ob predavanju Zdenka Medveša s filozofske fakultete Univerze v Ljubljani o problemu šole, etike in prava. Pravo, je opozoril Rejc, namreč vse bolj vstopa v šolski prostor, zato pedagoški del izgublja veljavo oziroma popušča vzgojni moment v šoli. "V življenju se dogajajo tudi nesreče in naključja, zato ni prav, da se taki dogodki končujejo s tožbami. Zaradi tega v šolah izgubljam av-

toriteto, ki je že tako okrnjena, kar po moje ni dobro niti za učitelje niti za starše in otroke," je opozoril Rejc. Precej polemično pa je bilo tudi ob predstavitvi zakona o negospodarskih javnih službah in plačnega sistema. "Pravljajo se spremembe zakona o negospodarskih javnih službah, zaradi česar smo ravnatelji precej v stiski. Bojimo se, da nam bodo ostale odgovornosti, upravljanje pa bodo prenesli v neko drugo sfero. Želimo si, da bi imeli na voljo vsaj prehodno obdobje in bi na nekaj šolah lahko zadeve najprej preskusili," je poudaril Rejc. Strinja se sicer s tem, da se do neke mere razbremeni proces dela v šoli in bi nekatere stvari reševali širše, v sklopu več zavodov, ne želijo pa ostati brez sredstev, ki jih upravljajo. Precej pripomb so imeli ravnatelji tudi v zvezi z zakonom o sistemu plač, ki je po Rejčevih besedah v šolah prinesel več slabega kot dobrega. "Prihaja do anomalij, da imajo ravnatelji na nekaterih šolah manjše plače kot učitelji. Menim, da so v tem primeru odgovornosti in pooblastila, ki so naložena ravnateljem, premalo cenjena," je še dejal Rejc.

Začeli cepiti proti gripi

Letošnje cepivo ščiti pred tremi različnimi virusi gripe A/H3N2, pandemskim A/H1N1 in influence B.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana, Kranj - Z Inštituta za varovanje zdravja (IVZ) so sporočili, da se ta teden začenejo cepljenja proti sezonski gripi. "Tako se zaščitimo pred boleznijo, zmanjšamo tveganje za zaplete ter prispevamo k manjši možnosti širjenja virusa gripe med prebivalstvom," je povedala **prim. doc. dr. Alenka Kraigher** z IVZ in poudari-

la, da cepljenje še posebej priporočajo starejšim, oskrbovancem v domovih za ostarele, odraslim in otrokom, ki imajo kronične bolezni pljuč in srca, presnovne bolezni, bronhialno astmo, ledvične bolezni, živčno-mišične bolezni ter tistim, ki čakajo na zdravljenje ali diagnostične preiskave v bolnišnici, pa tudi sorodnikom in bližnjim vseh omenjenih, saj bodo s tem

preprečili, da bi morebitno okužbo prenesli nanje. "Letošnje cepivo ščiti pred tremi različnimi virusi gripe: A/H3N2, pandemskim A/H1N1 in influence B. Zaščitita se razvije po enem do dveh tednih od cepljenja. Za odrasle zadošča en odmerek cepiva, za otroke, mlajše od devet let, pa praviloma dva odmerka v razmaku enega meseca. Neželeni učinki po cepljenju so redki in ponavadi hitro minejo. Najpogostejši so otekline na mestu vboda, bolečina ali rdečina, zelo redko še povišana temperatura, slabo počutje, slabost, glavobol, utrujenost," je povedala **Andreja Krt Lah**, dr. med., vodja enote za nalezljive bolezni na Zavodu za zdravstveno varstvo (ZZV) Kranj. Cepljenje poteka v vseh zdravstvenih domovih, pri nekaterih zasebnih zdravnikih na primarni ravni, v domovih starejših občanov in na ZZV Kranj. "Cena za vse osebe, stare nad 65 let, in za nekatere kronične bolnike je sedem evrov, za druge pa dvanajst evrov," je še dejala **Andreja Krt Lah**.

vadi hitro minejo. Najpogostejši so otekline na mestu vboda, bolečina ali rdečina, zelo redko še povišana temperatura, slabo počutje, slabost, glavobol, utrujenost," je povedala **Andreja Krt Lah**, dr. med., vodja enote za nalezljive bolezni na Zavodu za zdravstveno varstvo (ZZV) Kranj. Cepljenje poteka v vseh zdravstvenih domovih, pri nekaterih zasebnih zdravnikih na primarni ravni, v domovih starejših občanov in na ZZV Kranj. "Cena za vse osebe, stare nad 65 let, in za nekatere kronične bolnike je sedem evrov, za druge pa dvanajst evrov," je še dejala **Andreja Krt Lah**.

KRANJ

Tekmovali bodo v ločenem zbiranju odpadkov

Skoraj pet tisoč dijakov sedmih gorenjskih šol bo do konca novembra tekmovalo v pravilnem ločevanju odpadkov, ki se naberejo pri vsakdanjem delu na šolah. Kampanja Pozor(!)ni za okolje je na pobudo Save Tires zaživela z namenom ozaveščanja srednješolcev o odgovornem ravnanju z okoljem. Uspešnost posamezne šole bo ocenjevala tako imenovana Eko komisija, ki jo bodo sestavljali predstavniki komunal, Dinosa, šol, Zavoda za zdravstveno varstvo Kranj in Save Tires. Komisija bo v času tekmovanja opravila štiri nenapovedane preglede šol. **M. R.**

BREZJE

Konec tedna Brezjanski pogovori

V soboto, 23. oktobra, ob devetih dopoldne se bodo z uvodno molitvijo v frančiškanskem samostanu na Brezjah začeli tradicionalni Brezjanski pogovori, ki jih že vrsto let skupaj pripravljajo Mednarodna Marijanska papeška akademija, frančiškanski samostan na Brezjah, Gorenjski muzej iz Kranja in Inštitut Antona Trstenjaka. Vsebina letošnjih Brezjanskih pogovorov bo izročilo nedavnega evharističnega kongresa v Celju in življenje ter mučeništvo Alojzija Grozde. Med gosti pogovorov bo tudi beograjski nadškof Stanislav Hočevar. **J. K.**

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA
Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE
Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO
NOVINARJI - UREDNIKI:
Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Urša Peternel, Mateja Rant, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Simon Šubic, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir, Štefan Žargi; stalni sodelavci:
Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Matjaž Gregorič, Ana Hartman, Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič, Jasna Paladin, Ana Volčjak

OBLIKOVNA ZASNOVA
Jernej Stritar, IlloverStritar d.o.o.

TEHNIČNI UREDNIK
Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA
Tina Dokl, Gorazd Kavčič

LEKTORICA
Marjeta Vožlič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA
Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog / Tisk: STYRIA Print Holding GmbH, St. Veit/Glan (Št. Vid na Glini), Avstrija / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,50 EUR, letna naročnina: 140,40 EUR; Redni plačniki imajo 10 % popusta, polletni 20% popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/ 201 42 48.

Država potrebuje vsa zemljišča

1. stran

"Osemdeset odstotkov članov Agrarne skupnosti je svoje deleže že prodalo, od preostanka jih bo 15 odstotkov vsak hip imelo pogoje za to, za druge so najprej še vedno na voljo pogajanja. Če se ne bo izšlo, bo po pravni poti postavljena poštena cena in delež odkupljen," stanje pojasnjuje Jelko Gros.

Sicer pa Nordijski center Planica še vedno čaka na okoljevarstveno soglasje; kot

računa Gros, ga bodo dobili v roku enega meseca in nato takoj začeli prva gradbena dela. "Začeli bomo s pripravljalnimi deli in rušitvami, spomladi pa nadjlevali z največjo planiško sramoto, Bloudkovo velikanko. Naš cilj je, da na plastični skakalnici skačemo že prihodnjo jesen." Stadion in osnovni objekti naj bi bili zgrajeni v letu 2012, tekaške proge dokončno v letu 2013, ko bodo tudi, če bo šlo vse po načrtih, kot zadnjo dokončno prenovili še letalnico.

KRATKE NOVICE

LJUBLJANA

Jutri svetovni dan osteoporoze

Jutri, 20. oktobra, bodo s prireditvijo v Ljubljani zaznamovali svetovni dan osteoporoze. Udeležuje se ga tudi okoli petdeset članic Društva bolnikov z osteoporozo Kranj. "Dopoldne se bomo najprej povzpele na Ljubljanski grad, nato pa od 11. ure naprej s svojo plesno točko, ki smo se je naučile v plesnih delavnicah, sodelovale v programu na Tromostovju," je povedala predsednica kranjskega društva **Milena Zupin**. "V ponedeljek, 25. oktobra, tudi naše društvo zaznamuje svetovni dan osteoporoze, in sicer od 15. do 19. ure z dnevom odprtih vrat v kulturnem domu na Primskovem." **D. Ž.**

KAMNIK

Drevi soočenje obeh kamniških kandidatov

Zadnje soočenje županskih kandidatov v občini Kamnik bo drevi, 19. oktobra, ob 19. uri v Domu kulture Kamnik, ko se bosta pred gledalci v dvorani in na spletu, kjer bo soočenje predvajano v živo, pomerila Brane Golubovič in Marjan Šarec. **J. P.**

Zgradili nov oporni zid

V Dovžanovi soteski, kjer je Tržiška Bistrica spodkopala levi breg, so zgradili nov oporni zid.

STOJAN SAJE

Dolina - Občina Tržič ima veliko skrbi z odpravljanjem posledic neurja, ki je decembra lani najbolj prizadel kraje ob zgornjem toku Tržiške Bistrice. Letos poleti so že popravili večji udor in obnovili odsek ceste v naselju Dolina. V tej vasi so uredili tudi del leve brežine Tržiške Bistrice, ki je spodkopala cesto nekaj nižje. Večji poseg je bil potreben pod cestnim predorom, kjer je narasla reka povzročala škodo že v preteklosti, lani pa se je zgodba ponovila.

"Večji oporni zid na levem bregu Tržiške Bistrice so naredili že pred dvema letoma in popravili usad na cesti Tržič-Jelendol. Na koncu tega zidu je ob lanskem neurju reka spet spodkopala brežino in povzročila udor na cesti. Občina Tržič je avgusta podpisala pogodbo s Podjetjem za urejanje hudournikov, ki je septembra začelo graditi približno petdeset metrov dolg kamnito-betonški zid. Nad njim so izdelali

Strmo brežino Tržiške Bistrice nad cesto v Dolino varuje nov oporni zid.

nov zid tudi pod cesto. Trenutno že pripravljajo podlago na delu cestišča, kjer bodo kmalu položili nov asfalt. Vrednost vseh obnovitvenih del in projektne dokumentacije je blizu 65 tisoč evrov. Občina je oddala vlogo za povrnitev škode na Mi-

nistrstvo za okolje in prostor RS. Denar pričakujemo še letos," je povedal **Željko Babič**, svetovalec v uradu za urejanje prostora Občine Tržič. Pojasnil je, da je ob neurju septembra letos nastal nov udor na cesti ob brvi, ki povezuje levi in desni breg

reke tik pod predorom. Tam so za zdaj zavarovali brežino pod udorom. Naročili so izdelavo projektne dokumentacije in oceno vrednosti obnovitvenih del. Če bo dovolj denarja v proračunu, se bodo lotili utrditve brežine in popravila ceste še letos.

Trud gasilcev je poplačan

V Križah so odprli povečan gasilski dom, pri katerem so opravili več kot 3.200 ur prostovoljnega dela.

STOJAN SAJE

Križe - Gasilstvo ima v Križah že 86-letno tradicijo, prostovoljno gasilsko društvo pa danes šteje okrog sto članov. Stari gasilski dom je postal že zdavnaj pretesen, imel pa je tudi neprimeren dostop na cesto. V društvu so zato poleti 2008 začeli graditi prizidka na severni in južni strani doma. Stavbo so še isto leto prekrili z novo streho. Lani so vzdali okna in vrata, vgradili vse napeljave in končali druga notranja dela. Letos so dom polepšali

Gasilski dom v Križah je dobil dva prizidka in dve garaži; manjka le nov avto. / Foto: Matic Zorman

z novo fasado, ki je dobila na južni strani sliko sv. Florijana. Uredili so tudi dvorišče in nov dovoz. "Spodaj imamo dve novi garaži ter prostor za gasilsko orodje in opremo. Zgoraj sta predavalnica in sejna soba. Oba prostora moramo še opremiti in asfaltirati dvorišče. Zadovoljni smo, da smo ob pomoči občine uspeli končati 270 tisoč evrov vredno naložbo. Sami smo zanj žrtvovali več kot 3.200 ur prostovoljnega dela," je opisal trud članstva **Dušan Bodlaj**, predsednik Prostovoljnega gasilskega društva Križe. Ob njem sta na nedavni slovesnosti prerezala trak pred vrati garaž poveljnik **Janez Potočnik** in tržiški župan **Borut Sajovic**. Nova prizidka k domu je blagoslovil **Ivo Kožuh**, župnik v Križah.

KOMENDA

Občina bo gradila z zasebnikom

Komendski svetniki so na zadnji seji pred volitvami podali soglasje k podpisu Družbene pogodbe o ustanovitvi družbe Medgeneracijsko središče Komenda in soglasje h gradbeni pogodbi, ki zajema vse stroške. Občina bo s kamniškim gradbenim podjetjem SGP Graditelj, ki je bilo izbrano na javnem razpisu, ustanovila skupno podjetje, v katerega bo vsaka stran prispevala 3750 evrov, to skupno podjetje pa bo tudi najelo posojilo za gradnjo in opremo centra. Po končani gradnji bosta zemljišče in objekt v lasti občine. Medtem ko župan zagotavlja, da bodo posojilo brez težav vračali z oddajo prostorov v centru in da občina ne bo imela dodatnih stroškov, pa so se na medije obrnili Zaskrbljeni občani, kot so se podpisali avtorji besedila, v katerega so zapisali, da je predlagano financiranje za občino preveč tvegano in da je celoten projekt načrtovan premalo gospodarno. **J. P.**

LANCOVO

Slovesno ob krajevnem prazniku

V nedeljo so na Lancovem ob krajevnem prazniku pripravili tradicionalno slovesnost pri spomeniku talcem. Kot je povedal predsednik sveta KS Gregor Remec, je bila med gosti na prireditvi tokrat tudi delegacija ZB za vrednote NOB Črnuče; večina talcev, ki so bili ustreljeni na Lancovem, je bila namreč prav s Črnuč, Rašice, iz Gameljna in Tacna. Program so popestrili veteranski pevski zbor, harmonikar Tomaž Cilenšek in Rok Tavčar z recitalom. Predsednik sveta KS Lancovo Gregor Remec in predstavnik ZB za vrednote NOB so položili venec k spomeniku talcem, po slovesnosti pa tudi k spominski plošči na zadržnem domu. Dan pred tem, v soboto, so v sklopu praznovanja pripravili tudi tradicionalni balinarski turnir, ki se ga je tokrat udeležilo šest ekip. Zmagala je ekipa Balinišče Kokelj v postavi Čeh, Svetina in Anderle. **M. A.**

LIP opazne plošče Bohinj, d.o.o.
Ulica Tomaža Godca 5
4264 Bohinjska Bistrica

Razpisuje prosto delovno mesto (m/ž):

ZAHTEVNA DELA NA PODROČJU VZDRŽEVANJA

Potrebna znanja in izkušnje:

- končana višja ali visoka izobrazba elektro oziroma strojne smeri
- 5 let delovnih izkušenj s tega področja
- poznavanje gradnikov računalniške avtomatizacije
- znanje nemškega jezika ali angleškega jezika

Zaželenе sposobnosti in lastnosti:

- organizacijske sposobnosti, sposobnost vodenja manjših skupin in motiviranja sodelavcev
- želja po nadaljnjem izobraževanju in usposabljanju
- zelo dobro poznavanje računalniških aplikacij: MS Office, AutoCad

Kaj nudimo:

- zaposlitev za nedoločen čas (po opravljenem poskusnem delu 6 mesecev)
- dinamično delo v urejenem delovnem okolju
- možnost napredovanja
- stimulativno nagrajevanje

Kandidati/ke naj pisne prijave z opisom dosedanjih izkušenj in potrdili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8. dneh po objavi na naslov: LIP Bohinj, d. o. o., Ulica Tomaža Godca 5, 4264 Bohinjska Bistrica, s pripisom "razpis".
Informacije GSM: 031/367 777 - Josip Tartara.

Poslovna darila z zgodbo

Izdelki s podeželja so lahko poslovna darila z zgodbo in namenom.

UROŠ BRANKOVIČ

Kranj - Center za razvoj podeželja Kranj bo v okviru uveljavljanja daril "z zgodbo in namenom" pripravil v petek v kulturnem domu na Kokrici skupno predstavitev ponudnikov s podeželja. Enainvajset že uveljavljenih in novih ponudnikov bo podjetjem ter javnim institucijam predstavilo kvalitetne izdelke s podeželja, izmed ka-

terih bodo lahko izbrali praznična darila za poslovne partnerje. Specializirane trgovine in trgovine s spominki pa bodo lahko dobile izdelke za novo (turistično) sezono. Izdelovanje podeželskih ročnih in prehranskih izdelkov pomeni za Gorenjsko ne le poživljanje širše kulturne dediščine, ampak tudi vir dodatnega prihodka in novih delovnih mest na podeželju. S tem namenom Center za

trajnostni razvoj podeželja Kranj v sodelovanju z občina- mi osrednje Gorenjske že več let izvaja program zaposlovanja na podeželju, ki je namenjen brezposelnim, ženskam, ranljivim socialnim skupinam ter podjetnikom začetnikom. Številni, ki so se v program vključili med prvimi, so danes že dobro uveljavljeni. S tem si uspešno zagotavljajo zaslužek in zaposlitev, hkrati pa so zgled za več-

je število udeležencev programa, ki so se v predelavo zelišč, rokodelstvo, peko v krušni peči ter podobne dejavnosti podali za njimi. Center v sodelovanju z izdelovalci išče vedno nove načine, kako ponuditi podeželske izdelke. Ena od možnosti je tudi izdelava poslovnih (prazničnih) daril, ki so v primerjavi s cenenimi uvoženimi darili uni- katna, zdrava in v sebi nosijo zgodbe izdelovalcev.

KRANJ

Dnevi srbske kulture v Kranju

Kulturno društvo Brdo v dneh od 21. do 24. oktobra prireja 6. dneve srbske kulture v Kranju. V četrtek ob 18. uri bo v kulturnem domu v Predosljah književna tribuna, na kateri bosta sodelovala profesor dr. Duško Pevulja in mag. Zlato Jurić. Ob 20. uri bo komedija Ljubinko i Desanka. V petek ob 18. uri bo literarni večer s predstavitvijo novih knjig Bore Kapetanovića in Radivoja Opačića v Kulturnem domu v Predosljah. Zatem bo ob 20. uri sledil večer tradicionalnih pesmi. V soboto ob 20. uri bo v Športni dvorani na Zlatem polju Folklorna manifestacija: Razigrana mladost 2010, na kateri bodo sodelovale uveljavljene srbske folklorne skupine v Sloveniji, posebni gostje bodo folkloristi KUD Stanko Paunović iz Pančeva. V nedeljo se bo dogajanje iz Kranja preselilo na Črnuče v Ljubljani, kjer bo v kulturnem domu ob 19. uri celovečerni koncert KUD Stanko Paunović z gosti (KD Brdo in SKUD Vidovdan). **S. K.**

ŠKOFJA LOKA

Blaznikov večer z arhitektom Tonetom Mlakarjem

Muzejsko društvo Škofja Loka znova vabi na Blaznikov večer, ki so ga naslovili Med bogom Marsom in muzami. Danes, 19. oktobra, bo ob 19. uri v Miheličevi galeriji v Kašči potekal zanimiv pogovor z arhitektom Tonetom Mlakarjem. Mlakar, ki bo 31. maja prihodnje leto praznoval 90-letnico, je domače (loške) gore list, medvojni izgnanec, mlad partizan, Plečnikov učenec, scenograf filmov Na svoji zemlji, Kekcev, Balade o trobenti in oblaku, nestor loških fotografov, oster ocenjevalec družbe in zanimiv sogovornik. Z gostom se bo pogovarjal Alojzij Pavel Florjančič, jubilar 70-letnik in častni član Muzejskega društva Škofja Loka. **D. Ž.**

Sodeloval bo z vsemi

JASNA PALADIN

Kamnik - Dober teden dni pred drugim krogom županskih volitev je svoje načrte in potek volilne kampanje na novinarski konferenci predstavil Brane Golubovič, dosednji podžupan, ki je v prvem krogu prejel največ glasov volivcev. "Vesel sem dobrega rezultata v prvem krogu, ki je bil prepričljiv kljub močni konkurenci. Zaradi nekaterih podtikanj sem bil tudi prizadet, a zdaj grem naprej, za dobro Kamnika," pravi **Brane Golubovič**, ki si je že zadal prve glavne naloge ob izvolitvi - sestaviti seznam programskih priorit, ustanoviti sosvet kra-

jevnih skupnosti in sosvet za prostor, kjer bosta sodelovali stroka in politika. "Sodeloval bom z vsemi in ni me strah, saj ima Kamnik veliko ljudi, ki veliko znajo," je še prepričan. Pravi, da bo izbiro podžupana prepustil občinskemu svetu, da bo preoblikoval dosedanje Agencijo za razvoj turizma in podjetništva in ustanovil poseben center za podjetništvo in da bo vztrajal, da svetniki zelo dobro poznajo svojo občino. Stavi na vse ali nič, saj bo, če ne bo izvoljen, pristal na zavodu za zaposlovanje. Tudi med svetniki ga letos ne bo, saj je le na tak način lahko vodil zares neodvisno kampanjo, še pravi.

KRATKE NOVICE

NAKLO

Manj prihodkov, nižji tudi odhodki

Po rebalansu proračuna, ki ga je občinski svet sprejel na zadnji seji v stari sestavi, v občini Naklo načrtujejo letos dobre 4,5 milijona evrov prihodkov, kar je 3,6 odstotka manj od prvotnega načrta. Odhodki bodo nižji za 3,1 odstotka; vseh naj bi jih bilo nekaj prek 4,77 milijona evrov. Investicijski odhodki so se znižali za več kot 15 odstotkov; znašali naj bi blizu 1,86 milijona evrov. Zaradi prevzema osnovnih sredstev na področju vodovoda, kanalizacije in odpadkov, ki jih je prej imela v upravljanju Komunala Kranj, so se investicijski transferi znižali kar za 32 odstotkov. Nespremenjen je podatek o odplačilu dolgoročnega kredita v višini 82 tisoč evrov. Glede na ostanek nekaj prek 343 tisoč evrov iz preteklega leta, bodo letošnji odhodki izravnani z načrtovanimi prihodki. Kar zadeva uresničevanje proračuna v letošnjem prvem polletju, so imeli v tem obdobju blizu 1,89 milijona evrov prihodkov in nekaj prek 1,68 milijona evrov odhodkov. V proračun so morali vključiti tudi subvencioniranje cen za odlaganje odpadkov in odvajanje odpadnih voda, česar prvotno niso predvideli. Vse obveznosti sproti poravnava, nimajo niti neporavnanih obveznosti iz prejšnjih let. **S. S.**

www.mihajese.si

Miha Ješe
in prijatelji Loke

2

Samo še ciljna ravnina

IGOR DRAKSLER

Za župana Občine Škofja Loka
obkrožite številko

Ker me poznate.
www.igordraksler.si

Stopimo skupaj in za Loko naredimo le najboljše!

Karl Erjavec

Hermina Krt

» Volili bomo Hermino Krt za županjo Mestne občine Kranj.«

Čas je za

Čas je za županjo

SKUPAJ GREMO NAPREJ, NA BOLJE.

Mošnje

Razstava sadja ob jubileju sadovnjaka Resje

Kmetijsko gozdarska zadruga Sava Lesce bo ob 50-letnici sadovnjaka Resje pripravila v kulturnem domu v Mošnjah razstavo sadja, na kateri bodo poleg zadruge sodelovali še Turistično društvo Mošnje, Biotehniški center Naklo, Kmetijski inštitut Slovenije in Vrtnarija Reš. Razstavo bodo odprli v petek ob desetih dopoldne, na ogled pa bo še v soboto in v nedeljo, vse dni od 10. do 16. ure. V tem času bo tudi več predavanj in predstavitev. V petek opoldne bo predavanje Boštjana Godca iz Kmetijskega inštituta Slovenije o odpornih sortah jablan, ob 12.45 bo pokušina sokov, Mateja Reš pa bo predstavila pomen uživanja presnih sadnih in zelenjavnih sokov. V soboto ob 10. uri bo predavanje Andreje Brence iz Kmetijsko gozdarskega zavoda Novo mesto o ekološki pridelavi sadja, ob 10.45 pa predavanje Cirile Hlastan Ribič o pomenu sadja v prehrani. **C. Z.**

Žirovnica

Ob dnevu kmetić predavanje o ljudski noši

Društvo podeželskih žensk pod Golico in Stolom je v petek ob svetovnem dnevu kmetić pripravilo v Čopovi hiši v Žirovnici predavanje **Dušice Kunaver** o ljudski noši. Predsednica društva **Meri Razinger** iz Javorniškega Rovta je ob prazniku kmetić dejala: "Same se moramo zavedati, da smo kmetice. To je naš poklic, naše poslanstvo, naš kruh, ljubezen in srce. Naša pokončna drža in vztrajnost z mero hudomušnosti, mora omajati vsakega, ki besedo kmetić uporabi kot žaljivko." Članice društva, vseh je 88 iz občin Jesenice in Žirovnica, se rade srečujejo, izobražujejo, razvedrijo ... Spomladi so prisluhnile predavanju o ekološkem vrtnarjenju, septembra pa so "raziskovale" Cerkniško jezero in grad Snežnik. **C. Z.**

Naklo

Izbor inovativnega mladega kmeta

Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije in Zveza slovenske podeželske mladine bosta v soboto, 23. oktobra, z začetkom ob 17. uri pripravili v kulturnem domu v Naklem četrti izbor za inovativnega mladega kmeta ali kmetico. Da bo prireditelj letos na Gorenjskem, je "kriva" Andreja Jagodic s Poličarjeve kmetije na Polici, ki je na tem izboru zmagala lani. Kot poudarjajo prireditelji, s tekmovanjem spodbujajo mlade lastnike ali gospodarje kmetij k uveljavljanju naprednih zamisli in sprememb za izboljšanje ekonomskega položaja na kmetiji. **C. Z.**

Škofja Loka

Predavanje o zimskih opravilih čebelarjev

Čebelarско društvo Škofja Loka bo jutri, v sredo, ob 17. uri pripravilo v Domu čebelarjev v Brodeh pri Škofji Loki predavanje z naslovom Opravila in aktivnosti čebelarjev v zimskem obdobju. Predaval bo Milan Meglič. Predavanje je namenjeno vsem gorenjskim čebelarjem. **C. Z.**

V knjižici je izbor več kot sto slovenskih ljudskih, narodnih in ponarodelih pesmi, ki se zaključijo s Prešernovo Zdravljico. V njej je dediščina naših dedkov in babic, prednikov, ki opevajo težko življenje, ljubezen, žalost, slovo in prelepo in drugih boste lahko zapeli in drugih boste lahko zapeli znane pesmi, kot so: Adijo, pa zdrava ostani, Franček stara kljuka, Kje so tiste stezice, Kol' kor kapljic tol' ko let, Od Ribn' ce do Rakitn' ce in še številne druge.

Pesmi so namenjene prav vsem generacijam, saj predstavljajo pomemben del slovenske zgodovine.

Mehka vezava, 10 x 15 cm, 156 strani
Redna cena: 5,90 EUR
Če knjižico kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **4,90 EUR** + pošttnina.

Knjižico lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Zgodbe uspešnih kmetić

Kmetica leta je postala Jožica Haule iz Mežiške doline, s širšega gorenjskega območja so bile kandidatke Fani Baloh, Silva Hribar, Marija Kavar, Marija Konc, Milena Kavčič, Valentina Zupan in Francka Tič.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj - Zveza kmetić Slovenije je ob svetovnem dnevu kmetić že osmič zapored izbrala kmetico leta, tokrat je v četrtek na izboru v Zagorju laskavi naziv osvojila **Jožica Haule**, ki jo je za to predlagalo Društvo kmetić Mežiške doline. Njena zgodba je zanimiva: pri šestnajstih letih se

kmetiji je nabirala borovnice, pletla mreže iz laksa, obirala hmelj ... V zakonu so se ji rodili trije otroci, z možem sta zgradila hišo in vzorno skrbela za kmetijo. Dolgo časa so se ukvarjali s prirejo mleko, zdaj redijo krave dojilje. Fani je aktivna članica društva, sodeluje še v turističnem in kulturnem društvu, rada pa tudi zapoje.

Koroškem, potlej se je zaposlila v škočjeloškem LTH-ju. Poročila se je na gorsko višinsko kmetijo, na kateri redijo krave dojilje, ovce in konje ter se ukvarjajo z gozdarstvom in prodajo lesa. Je mati štirih otrok. Pet le je oskrbnica na planini Korošica, v prostem času je aktivna v društvih, skrbi za rože in vrt, hodi v hribe, plete nogavice ...

obnovila kmetijo in se začela ukvarjati s turizmom. Kmetija je dobro obiskana, gostom ponujajo doma pridelano hrano. Aktivna je v društvu, prosti čas rada preživlja v družbi vnukov. **Milena Kavčič**, kandidatka Društva kmečkih žena Žiri, izhaja z višinske, v prirejo mleka usmerjene kmetije, na kateri so obnovili hlev in

Marija Kavar

Marija Konc

Milena Kavčič

Fani Baloh

Kmetice, gospodinje, mame ...

Silva Hribar iz Društva podeželskih žena Kamnik - Komenda živi in dela na nižinski kmetiji, kjer so zgradili nov hlev in hišo ter dokupili nekaj zemlje. Pred petimi leti ji je umrl mož, ostala je sama s tremi otroki in ostarelimi starši. Na kmetiji se ukvarjajo s prirejo mleka in z vzrejo prašičev. Silva je bila med pobudnicami za ustanovitev društva, znana pa je tudi po tem, da rada pomaga drugim.

Društvo podeželskih žena Sviti iz Tržiča je za kmetico leta predlagalo **Marijo Kavar**. Marija je po osnovni šoli obiskovala kmetijsko gospodinjstvo šolo na avstrijskem

Kandidatka kranjskega društva kmečkih žena **Marija Konc** se je poročila na nižinsko kmetijo, na kateri se ukvarjajo s pitanjem goved. Skupaj z možem sta zgradila nov hlev in dokončala gradnjo hiše. Pred petimi leti je ostala vdova in odtlej skrbi za kmetijo skupaj s sinom. Zelo dobro kuha in peče, v veliko veselje ji je zelenjavni vrt, rada poseže tudi po knjigah domačih pisateljev.

Aktivne tudi v društvih

V Društvu žena in deklet na vasi občin Bled in Gorje so za kmetico leta predlagali **Valentino Zupan**. Kot so zapisali v obrazložitvi, Valentina živi na kmetiji že od malih nog. Skupaj z možem je

zgradili novo hišo. Je mati treh hčera in ena od ustanoviteljic društva kmečkih žena, kjer je še zdaj aktivna. Za svoje delo je prejela več priznanj.

Pojdimo še v Moravče, kjer je tamkajšnje društvo podeželskih žena letos za kmetico leta predlagalo **Francko Tič**. Njena življenjska zgodba je zgodba uspešne kmetice. Primožila se je na manjšo govedorejsko kmetijo, kjer so posodobili hlev in hišo, naredili nov svinjak in zasadili sadovnjak. Del jabolk prodajo doma, nekaj jih predelajo v mošt in kis. Francka je aktivna članica društva 34 let, znana je po "donatorskih" voznih s traktorjem in okusni potici, ki jo speče za različne prireditve.

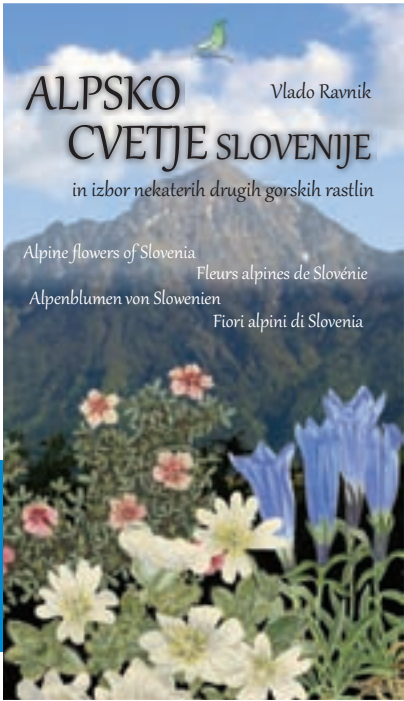
GG | HIŠA KULTURE

Pred kratkim je pri založbi Narava izšla knjiga Alpsko cvetje Slovenije. Avtor prof. dr. Vlado Ravnik je Kranjčan, upokojeni univerzitetni profesor botanike. Poleg pedagoškega dela se je predvsem v zadnjih letih z risbo v akvarelni tehniki intenzivno posvetil rastlinskemu svetu. Veliko poti v naše lepe gore je bilo potrebnih, da je nabral posamezne primerke alpskega cvetja, jih skiciral ter z vodenimi barvicami ustvaril nazoren videz rastline. V knjigi je dvesto dvajset rastlin predstavljenih po barvi cvetov, opremljenih s kratkim tekstom, predstavitevjo časa cvetenja, naravne velikosti, višinskega pasu in oznake zavarovanosti s simboli.

Vabljeni na predstavitev knjige in odprtje razstave originalnih akvarelov, ki bo v torek, 19. oktobra 2010, ob 18. uri v avli Gorenjskega glasu. Vstop prost.

Avtorja bo v kratkem razgovoru predstavila vodja kustodiat za botaniko Prirodoslovnega muzeja Slovenije dr. Nada Praprotnik.

Gorenjski Glas

Delavcem naj sklad bolj pomaga

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije poziva vlado k spremembi zakona o jamstvenem skladu, po kateri bi delavci po dveh neizplačanih plačah denar prejeli iz tega sklada.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - "Borimo se za to, da bi delavci, ki dva meseca ne prejmejo plač, le dobili nekaj denarja za preživetje," predlog utemeljuje Romana Oman, sekretarka območne organizacije ZSSS Gorenjska in nadaljuje: "Država z zakoni ne uredi, da podjetja v primerih, ko ne izplačujejo plač, ne bi smela poslovati, zato naj zagotovi izplačila iz jamstvenega sklada." Najnovejši in najbolj znani primer, ko so delavci bili v delovnem razmerju in morali delati, plačila pa več mesecev ni, je Vegrad, lani so enako usodo doživljali delavci Loške tovarne hladilnikov (LTH).

Pri slednjem podjetju se je pokazalo, da so delavci po več mesecih brez plač sami rotili upnike in upravo, da vložijo predlog za stečaj podjetja. Po stečaju so tako le do-

Romana Oman / Foto: Tina Dokl

bili denar iz jamstvenega sklada, vendar največ tri minimalne plače. "V takšnih primerih delavci ostanejo brez petih, šestih plač, velikokrat bi bile tudi višje od minimalne in so dodatno oškodovani. Po našem predlogu bi breme neizplačila plač zaradi toleriranja takšnega stanja moral prevzeti

jamstveni sklad oziroma država, delavci pa ne bi bili oškodovani. Oni niso nič krivi," pojasnjuje Omanova. Poleg naštetih velikih podjetij, ki v medijih zelo odmevajo, pa je med neizplačevalci tudi veliko manjših podjetij. "Zaposleni delajo, čeprav ne dobijo plačila, saj enostavno verjamejo, da bo šlo

podjetju kmalu bolje. Hkrati ne upajo stopiti na trg dela, med njimi je veliko starejših, ki v teh časih res težko dobijo novo službo, pa tudi nekaj mladih je, ki se bojijo, da drugega dela ne bodo našli," pove sekretarka Omanova, ki meni, da bi bilo pošteno, da ministrstvo predlog potrdi že zaradi ohranjanja socialne države. V stečajnem postopku bi lahko jamstveni sklad uveljavljal prednostno terjatev oziroma bi od podjetja terjal denar za plače nazaj. Urediti plačila iz jamstvenega sklada bi moral biti le prvi korak, saj je veliko zaposlenih, ki plače dobijo, podjetje pa jim (zaradi krize) ne plačuje socialnih prispevkov. Z ministrstva za delo, družino in socialne zadeve nam včeraj do zaključka redakcije niso odgovorili, ali predlog podpirajo ali ne.

Kovčki za varnost in prostor

Matjaž Frelih iz Transcona tudi za čas krize ponuja rešitev za potovanja: z avtom in dodatnim prostorom na strehi.

BOŠTJAN BOGATAJ

Kranj - "Glede na visoke cene konkurence in ob enaki kakovosti lahko v času krize ponudimo nižjo ceno našega glavnega proizvoda, strešnega kovčka. Naša želja namreč je, da lastniki strešnega kovčka kljub krizi in manjšim prihodkom uživajo v prostih aktivnostih," o poslovanju v času recesije pravi Matjaž Frelih, direktor Transcon, ki je razvilo strešni kovček iz nove, ABS-plastike.

Strešni kovčki, ki so se ga lotili družbeniki podjetja Transcon, na trgu niso edini, pa tudi sami niso novinci v tem poslu. Že leta 1991 so zagnali proizvodnjo strešnih kovčkov iz poliestra, pred sedmimi leti so začeli uporabljati plastiko, z novo vrsto plastike (ABS) pa so izdelali moderen kovček z lažjo upo-

Matjaž Frelih / Foto: Matic Zorman

rabo in primerljiv s svetovnimi proizvajalci. Tržiti so ga začeli pred dnevi, kot prednost (poleg naštetega) pa Frelih našteje tudi odpornost na ultravijolične žarke, večbarvnost, tritočkovno zapiranje, pasove za privez in škarjaste vzmeti kot pomoč

pri odpiranju in zapiranju. "Ponujamo jih v treh velikostih: 330, 380 in 420 litrov. Prva dva sta ozka, zato lahko poleg montiramo ali kolesa ali sanke," pojasni Frelih. Nosilnost kovčka je približno petdeset kilogramov, avto pa lahko vozniki poženejo

celo nekoliko več, kot so dovoljene najvišje hitrosti v Sloveniji.

Z nastopom krize tudi Slovenci več potujemo z avtom, s strešnim kovčkom pa vozniki poskrbijo za varnost, predstavlja pa tudi rešitev ob pomanjkanju prostora. Kot prodajni kanal Transconovi uporabljajo svetovni splet. "Na ta način zagotavljamo hitro odzivnost, saj kovček dostavimo v enem dnevu, kupcem pa se ni treba voziti ponj v večje centre," pravi direktor. Kdor si ga želi ogledati v živo, pa bo na njihovi spletni strani našel tudi najbližjo uveljavljeno trgovino za šport in prosti čas (v Kranju AHA), kjer bodo vsi modeli strešnih kovčkov stalno na ogled. Zakaj strešni kovček? Na smučarski dopust se Slovenci ponavadi podamo z avtom. Če smuči vozimo v avtu, zaradi dolžine zasedejo veliko prostora, robniki pa lahko ob nesreči usodno poškodujejo sopotnike. Smuči v kovčku hkrati ne uničujejo vozila, tudi mokrih madežev na sedežih ne bo več ...

ŠENČUR

Kovinoplastika Lož tudi na Gorenjskem

"Zagotovo gre za odlično priložnost, saj se na Gorenjskem še vedno veliko gradi, Kovinoplastika Lož pa bo prek nas investitorjem ponudila PVC stavbno pohištvo, senčila in police," je ob odprtju novega salona stavbnega pohištva Kovinoplastika Lož povedal samostojni podjetnik Tomaž Teran, ki mu bosta pri delu pomagala tudi žena Romana in oče Stane Teran. Podporo je z obiskom ob odprtju izkazal tudi Alojz Mazi, direktor Kovinoplastike Lož. Trgu bodo v kratkem predstavili tudi nove proizvode, od novega leta pa ponujajo 12-odstoten akcijski popust. **B. B.**

Foto: Matic Zorman

Poziv k vračilu nezakonito zaračunanih provizij

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Nova Ljubljanska banka, Nova kreditna banka Maribor, Abanka Vipa in Banka Celje so februarja 2006 na isti dan v enakem znesku uvedle nadomestilo za dvig gotovine na bankomatu druge banke. Urad za varstvo konkurence je ob javnem pozivanju Zveze potrošnikov Slovenije k ukrepanju proti bančnemu kartelu začel postopek presoje kršitve zakonodaje o varstvu konkurence in februarja 2007 izdal odločbo o prepo-vedanem usklajenem ravnanju bank. Potem ko so banke za pritožbo uporabile vsa pravna sredstva, je odločba po odločitvi vrhovnega sodišča letos postala pravno-močna, s tem pa so potrošni-

ki, komitenti teh bank v letu 2006, postali upravičeni do povračila 80 tolarjev oz. 33 centov nadomestila za dvig gotovine na bankomatih druge banke ter še do izplačila zamudnih obresti. Ker banke svojim strankam do- slej še niso povrnila denarja niti jih niso obvestile o tem, kako ga nameravajo vrniti, je Zveza potrošnikov Slovenije pred kratkim pozvala pred- sednike uprav in nadzornih svetov bank ter ministra za finance, naj zagotovijo, da bodo banke komitentom ta- koj vrnila denar, ki so jim ga nezakonito zaračunale. Kot ugotavljajo v zvezi potrošni- kov, je bančni kartel pri uva- janju bankomatskih provizij le manjši del širšega proble- ma podražitev v plačilnem prometu v Sloveniji.

Stanje davčnih terjatev in obveznosti

CVETO ZAPLOTNIK

Ljubljana - Republiška davčna uprava je prejšnji teden z navadno pošto poslala 534.558 davčnim zavezan- cem obvestilo o knjigovod- skem stanju terjatev in ob- veznosti. Dobrih 36 odstot- kov zavezancev je prejelo ob- vestilo zaradi preplačila (sta- nje v dobro), nekaj več kot 51 odstotkov zaradi dolga (sta- nje v breme), dobrih 12 od- stotkov pa zato, ker imajo hkrati do davčne uprave terja- tev in obveznosti. Obvestilo izkazuje stanje na dan 31. av- gust 2010, zato je današnje stanje zaradi "dogodkov" v

septembru in oktobru lahko že drugačno. Davčni zave- zanci naj se v primeru ne- skladija med svojimi podatki in podatki davčne uprave osebno ali po telefonu oglasijo na pristojnem davčnem uradu. Ker je od maja dalje vpogled v knjigovodsko sta- nje terjatev in obveznosti mo- žen tudi prek sistema eDav- ki, pisnih obvestil niso prejeli podjetja in druge pravne ose- be, fizične osebe, ki opravlja- jo dejavnost, in fizične osebe, ki so registrirane v sistemu eDavki. Obvestil tudi niso prejeli zavezanci, ki na zadnji avgustovski dan niso imeli ne terjatev in ne obveznosti.

OBČINA RADOVLJICA
Občinska volilna komisija

RAZGLAS

Na podlagi 74. člena Zakona o lokalnih volitvah (Ur. list RS, št. 45/08) v zvezi z 61. členom Zakona o volitvah v državni zbor (Ur. list RS, št. 54/07) Občinska volilna komisija Občine Radovljica **RAZGLAŠA** seznam kandidatov za drugi krog rednih volitev **ŽUPANA OBČINE RADOVLJICA**.

Drugi krog rednih volitev za župana Občine Radovljica bo 24. oktobra 2010.

Kandidata za župana

Kandidat št. **1**
predlagatelj: Aleš Klement in skupina volivcev
kandidat: **CIRIL GLOBOČNIK**
datum roj.: 19.11.1959 spol: M
občina: Radovljica
naslov: Radovljica, Ulica Staneta Žagarja 22b
poklic: Predmetni učitelj športne vzgoje
delo: Športni direktor plavalnega kluba

Kandidat št.: **2**
predlagatelj: LDS - LIBERALNA DEMOKRACIJA SLOVENIJE
kandidat: **mag. PRIMOŽ JEGLIČ**
datum roj.: 18.05.1978 spol: M
občina: Radovljica
naslov: Praproše, Praproše 8
poklic: Magister ekonomskih znanosti
delo: Kontrolor analitik

NAVODILO: Glasuje se za 1 (enega) kandidata in sicer tako, da se obkroži zaporedna številka pred imenom in priimkom kandidata.

Igor Bele
Predsednik
Občinske volilne komisije
Občine Radovljica

Trata doslej brez poraza

SIMON ŠUBIC

Kranj - Večina ligaških tekmovalcev v balinanju je končana, saj so minuli konec tedna odigrali še zadnje tekme rednega dela super lige, prav tako pa je končana večina kvalifikacij za dopolnitev državnih lig v naslednji (skrajšani) sezoni. Letošnjo super ligo so najbolj zaznamovale gorenjske ekipe, saj so Lokateks Trata (brez poraza - 42 točk), Planina Ribnikar avto-servis (30) in Radovljica Alpetour (27) redni del končali na prvih treh mestih in se bodo v finalnem delu skupaj z ljubljanskim Krimom Stiking (25) merili v ligi za prvaka, ki se prične v soboto.

V 1. državni ligi vzhod so zmagale Čirče Van-Den (27), ki so v kasnejših kvalifikacijah za super ligo priznale premoč prvaku 1. lige zahod - Luciji. Čirčani so prvo tekmo izgubili z 8 : 14, drugo srečanje pa se je končalo

pri rezultatu 9 : 1 za Primorje. Kranjski Center (19) je nastopanje v 1. ligi vzhod končal na petem mestu, Bistrica (19) na šestem, Lesce (18) pa na sedmem. Izpadlo je Brdo. V 2. državni ligi vzhod je zmagala Šiška (33) pred Mengšem Rakollom (32), Tržičem (31) in Loko 1000 (25), Rogovila TELE-TV (18) pa je bila šesta. Žiri so bile v 2. državni ligi zahod tretje. Gorenjski prvak Jesenice je bil v dodatnih kvalifikacijah uspešen in bo naslednjo sezono nastopal v 2. državni ligi vzhod. V 2. gorenjski ligi so zmagale Huje, v gorenjski veteranski ligi pa Gorje.

Gorenjske predstavnice v 1. ženski državni ligi Milje so izpadle v nižji rang tekmovalja, kjer se bodo v prihodnji sezoni pridružile Bistrici, ki je bila v letošnji 2. državni ligi druga. Ženski državni prvak je sicer Krim Stiking.

JESENICE

Večni derbi Jeseničanom

Hokejski vikend se je na Gorenjskem začel v petek, ko je v Podmežakli v slovenskem derbiju 11. kola lige EBEL gostovala ekipa Tilie Olimpije. Hokejisti Acronija Jesenic so bili pred polno dvorano (nove tribune še nimajo uporabnega dovoljenja) boljši tekmeči in slavili s 6 : 4. Slabše je šlo Jeseničanom v nedeljo, ko so v Salzburgu izgubili kar z 8 : 1. Na lestvici z dvajsetimi točkami vodi KAC, Acroni Jesenice so s 13 točkami na petem, Tilia Olimpija pa z devetimi točkami na devetem mestu. Jeseničani bodo doma spet igrali v petek, ko bodo ob 19.15 gostili Dunajčane. **V. S.**

Štirje čolni za dva finala

Naši veslači danes potujejo proti Novi Zelandiji, kjer se bo konec oktobra začelo letošnje svetovno prvenstvo, na njem pa bo slovenska reprezentanca z vsaj dvema finalnima nastopoma skušala dokazati, da se še vedno lahko kosa z najboljšimi.

VILMA STANOVNIK

Bled - Letošnja sezona našim veslačem in njihovim navijačem ni prinesla veliko radosti, več je bilo težav s poškodbami in boleznimi. Za nameček se je za odmor od napornega tekmovalnega ritma odločil še **Iztok Čop** in selektor **Miloš Janša** je imel kar precej skrbi s sestavljanjem reprezentančnih posadk za letošnje največje tekmovalje, svetovno prvenstvo. Zaradi poškodbe **Roka Rozmana** in nato bolezni **Mihe Piriha** je namesto četverca nastal dvojec. V njem bosta sedela **Tomaž Pirih** in **Rok Kolander**, oba sicer izkušena reprezentanta, ki pa v dvojcu na večjih tekmah še nista tekmovala. Prav tako nimata veliko izkušenj iz skupnih tekem **Jan Špik** in **Gašper Fistravec**, ki bosta nastopila v dvojnem dvojcu, v lahkem dvojnem dvojcu pa bosta slovenske barve zastopala **Jure Cvet** in **Matevž Malešič**. Najstarejši in najizkušenejši v naši reprezentanci je tako Luka Špik, ki si bo skušal čim boljšo uvrstitev priveslati v enojcu.

Na svetovno prvenstvo letos potuje le sedem naših veslačev (čepijo z leve proti desni): **Matevž Malešič, Jure Cvet, Tomaž Pirih; (stojijo) Gašper Fistravec, Luka Špik, Rok Kolander in Jan Špik.** / Foto: Gorazd Kavčič

"Natančno se niti ne spominim, kdaj sem zadnjič na tekmi svetovnega pokala veslal v enojcu, več sem v enojcu nastopal kot mladinec in nato na domačih tekmah. Trening v enojcu je zelo dober za rezultate v dvojnem dvojcu in glede na potek dogodkov v letošnji

sezoni sem na koncu tudi za svetovno prvenstvo pristal v enojcu. V njem pa se zelo dobro počutim, in čeprav moje veslanje še ni povsem optimalno, upam, da se bo do nastopa na Novi Zelandiji vse uredilo. Najprej se bo treba uvrstiti v polfinale, nato v finale, tam pa poka-

zati čim več. Zavedam pa se, da bo treba biti na vsaki tekmi stoodstotno skoncentriran," je pred odhodom povedal **Luka Špik**, selektor Miloš Janša pa je dodal, da načrtuje dva nastopa v velikem finalu. Katera dva čolna bosta to, pa ni želel razkriti.

Konec kolesarske sezone

MAJA BERTONCELJ

V nedeljo je bila v Podsmreki pri Ljubljani zadnja kolesarska dirka v letošnji sezoni na domačih tleh. 10. VN HiFi ColorStudia je dobil reprezentant do 23 let Blaž Jarc (Adria Mobil), ki je bil v dežju in mrazu najmočnejši od ubežne trojke. V zaključku je imel več moči tudi od drugouvrščenega Jureta Zrimška (Sava Kranj). Med Gorenjci je bil mladinec Jan Polanc deveti, Matej Stare (oba Sava) pa deseti. Podelili so tudi priznanja za zlato Scottovo kolo. Med člani do 23 let je v tem tečovanju zmagal Marko Kump (Adria Mobil), v kategoriji elite pa Jani Brajkovič.

Pred dirko članov so bila na startu dekleta, kjer je v sprintu slavila Kranjčanka Urša Pintar (Polet Garmin). Močnejša je bila tudi od Polone Batagelj, udeleženke svetovnega prvenstva. "V tej sezoni, moji prvi na mednarodni sceni, sem si nabrala kar nekaj izkušenj, ki mi bodo prišle prav za prihodnje leto," je povedala **Urša Pintar**, ki je v sezoni prekoslarila okrog 13 tisoč kilometrov. Zmaga v Podsmreki je eden njenih večjih letošnjih uspehov, omenila pa je še dirko Eroica Rosa, kjer je bila deseta, uspešno je končala etapno dirko po Toskani, na kateri je bila na startu večina najboljših tekmovalk, medaljo pa ima tudi z državnega gor-

Kranjčanka **Urša Pintar** (v sredini) je bila v Podsmreki najboljša v konkurenci žensk. / Foto: Metod Močnik

skega prvenstva, kjer je bila tretja. Po koncu sezone je čas za analizo in morebitne spremembe. Letos se bodo, kot kaže, zgodile tudi v Savi. Zna-

no je, da se poslavlja Miran Kavaš, trener članov in športni direktor. Kdo ga bo zamenjal, naj bi bilo znano že danes.

Kranjec ubranil poletni naslov

V nedeljo je v organizaciji NSK Tržič - Trifix na skalalnici pod Šmarjetno goro potekalo državno prvenstvo v smučarskih skokih. Med člani je naslov poletnega prvaka ubranil Robert Kranjec iz SK Triglav Kranj. Srebro je osvojil Jurij Tepeš (ŠD Dolomiti), bron pa Primož Pikl (SSK Ljubno BTC). Peter Prevc (SK Triglav), najboljši s poletne velike nagrade, je bil peti. Na ekipni tekmi (na sliki najboljši) so državni prvaki postali skalalci kranjskega Triglava (Judež, Urbanc, Prevc, Kranjec), drugi so bili Ilirijani, tretji pa Tržičani (Zima, Sušnik, Leban, Mežnar). Rok Zima je s 112 metri postavil tudi daljavo dneva, na tekmi posameznikov pa je bil šesti. **M. B.**

Prisluhnite nam - polepšali vam bomo dan.

TELE SAT 91,0 MHz

TELE TV

www.potepuh.com

TURISTIČNI POTEPUH

ALPSKO CVETJE SLOVENIJE

in izbor nekaterih drugih gorških rastlin

Avtor knjige dr. Vlado Ravnik je upokojeni univerzitetni profesor botanike, ki pa ni samo strokovnjak botanik, saj rastlinski svet predstavlja tudi z akvareli. Risbe rastline so celo bolj natančne kot fotografije, saj so vedno izrisane vse lastnosti, prikazane na beli podlagi, dodani so opisi z vsemi podrobnostmi.

Vsaki knjižici je priložena še originalna voščilnica.

Redna cena je 19,90 EUR. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, je cena le **16 EUR.** Če vam jo pošljemo po pošti, prištejemo še poštnino.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Skrb za delavce

MIROSLAV BRACO
CVJETIČANIN

Ste že slišali za "team buliding"? To je tujka, ki se je zasidrala v podjetjih, ki jim je mar za razvoj delavcev. Timski princip dela ali še bolje rečeno: to je gradnja tima oziroma skupine. Tim mora ugotoviti, kakšno vlogo ima posameznik in kako lahko funkcionira znotraj delovne skupine. Torej morajo delovati funkcionalno, da ta skupina deluje učinkovito, produktivno, da so odnosi urejeni, da komunikacija poteka, kot mora, da zagotavljajo najboljše počutje na delovnem mestu. Tako je povedala Mojca Vadnal Zver, ena od trenerk in organizatork, ki vodi programsko delavnico. Mercator je še eno redkih podjetij, ki gospodarski krizi navkljub še vedno skrbi, da se njihovi delavci izobražujejo, da napredujejo v znanju, tako krepijo podjetje in hkrati osebno rast, saj se ne pozabijo, kako pomembna je športna rekreacija za zdravo življenje.

Daleč proč od zatohlih, z žarnicami obsijanih predavalnic so v Mercatorju prišli na idejo, da vse svoje delavnice, v katerih se učijo, kako pomagati k napredku podjetja, izvajajo v naravi. Izbrali so kočjo na Voglu, jo preuredili in obnovili v idilično biralnico. Tam se človek počuti veliko svobodneje, neutesnjeno, bolj sproščajoče in z veliko manj pritiska.

Program oziroma delavnice so namenjene direktorjem, poslovodjem maloprodaj in vsemu vmesnemu strokovnemu kadru. Približno šestnajst se jih zbere vsak teden. Delavnica, v kateri gradijo time, traja tri dni in se začne z Mercatorjevo srčno potjo, ki traja slabi dve uri in je namenjena spoznavanju ter športni rekreaciji, saj je sestavljena iz različnih nalog, kot so hoja z opazovanjem okolice in orientacije,

Športna rekreacija je obvezen del programa.

računske naloge, pomoč drug drugemu in kompletna analiza doživetega, ki se opravi v koči. Prvi večer se zaključijo z družabnimi igrami in debatanjem o tem, kaj so doživeli novega v prvem dnevu in kaj jih čaka naslednja dva. Naslednji dan se jim pridružijo trenerji za gradnjo tima. Dva trenerja na eno skupino sta odgovorna za celodnevni program, ki se imenuje Orodje osebnih veščin. Trenerjeva naloga je ustvariti motivacijo, ki na "najprijaznejši" možen način ustvari delujočo sinergijo med udeleženci, ki potem vse to znanje prenesejo med svoje delavce po prodajalnah, skladiščih in pisarnah. Največja zanimivost, nad katero so vsi udeleženci zelo navdušeni, je, ko spoznajo, da trenerji znajo določiti profil prav vsakogar izmed njih. Na podlagi ugotovitve osebnega profila vsi spoznajo, s kom delajo in kakšna oseba je ta sodelavec pravzaprav. Po tem vzorcu gre potem vse lažje. Potem se pride veliko hitreje do rešitev, ki pomagajo izogniti se medsebojnim konfliktom.

Tretji dan je športno kreativni z vključenim "brainstormingom" ali po domače "možganskim prepihom", kar pomeni, da si med seboj izmenjujejo različne ideje, vse dokler ne sestavijo končnega mozaika iz tistih najboljših in najkoristnejših. Ta dan vodijo predvsem direktorji z dogovorjenimi tematikami. Ena zadnjih je bila na primer tematika, kako povečati učinkovitost pri komunikaciji med komercialo in maloprodajo.

Mercator je z delavnicami na Voglu med svojimi delavci uskladiel umsko in fizično rekreacijo, ki pripomore k boljšemu počutju posameznika in s tem tudi rasti boljših delovnih "klimov" v podjetju. "Ves program je popoln zadetek v polno, saj je bilo očitno, da so bili vsi udeleženci zelo zadovoljni, da so

Odgovorni opazovalci Mercatorjeve gradnje tima so Peter Zavrl in Vera Aljančič (oba člana Mercatorjeve uprave), med njima pa je Marjana Jazbec, izvršna direktorica.

Mercatorjevi zaposleni med izvajanjem programa v koči na Voglu

preživeli tri dni v planinah ter se ob tem v sproščenem vzdušju tudi veliko naučili o sebi in priložnostih za učinkovito in uspešno delo s sodelavci v svojem timu. Vse-

kakor je to pristop k razvoju delavca, ki ga je treba izredno pohvaliti," je na koncu dejal Peter Zavrl, član Mercatorjeve uprave.

Brez njih ne bi bilo "team buildinga".

GIBAJTE SE Z NAMI
MIROSLAV BRACO CVJETIČANIN

Presedlajmo na statiko

Čas, ki ne navija za kolesarjenje v naravi, je čas, ki navija za kolesarjenje v dvorani. Jesensko zimsko kolesarska sezona se tako s cest seli na parket v toplih prostorih. Dve sezoni imamo že Glasovci v Besnici statično kolesarjenje na kolesih, ki se ne premikajo, pa četudi navijate pedala z vso močjo in hitrostjo, kar je imate. Letos ne bo sprememb razen tega, da bomo vadili na povsem novih kolesih. Termina bosta dva, in sicer ob sredah ob pol devetih zvečer in ob petkih ob pol osmih prav tako zvečer. Na voljo je šestnajst mest ob sredah in prav toliko ob petkih. Začetek vadbe bo v sredo, 3. novembra. Vabilo velja vsem članom našega društva kot tudi ne članom, ki pa bi se vseeno radi družili z nami. Izkušnje iz prejšnjih dveh sezon so odlične, saj smo skupaj ugotovili, da je to ena od izvrstnih zimskih vadb, ki zelo pripomorejo k lažjemu začetku nove kolesarske sezone. To ni vadba samo za kolesarje, temveč za vse tiste, ki imajo radi intenzivne, eksplozivno hitre vadb, ki ti skurijo največ kalorij v najkrajšem času. Torej vabljeni k vpisu, ki bo trajal vse do zakupljenega zadnjega kolesa na naslov, ki je zgoraj na sredini te Glasove strani časopisa.

Maraton!? Ljubljanski maraton je že v nedeljo. Ne bi rad spet jemal motivacije, tako kot sem jo lani, potem pa me je napadel naš predsednik društva Janez Ferlic, ki je izvrsten slovenski maratonec, češ da sem širil slabo reklamo za tek. Očitno sem še premalo opozarjal na nevarnosti, ker je bil lanski maraton Janezova totalna "trokaža" in je po moje globoko v sebi priznal, da nisem nič kaj pretiraval z opozorili. No, šalo na stran, jaz sem prepričan, da bo naš predsednik letos maraton

pretekel tako, kot se spodobi za maratonce njegovih odlik. To želim tudi vsem vam, ki se ga boste udeležili. Tisti, ki vse delate na pol, boste tudi tekli na polmaratonu, morate pa vedeti, da zna biti enako težko, kot če bi tekli celih dvainštirideset kilometrov. Se ne sliši spodbudno? Ne vem, kdo se je spomnil polmaraton, a nekako se mi zdi, da mu ne pristaja beseda maraton, če to ni. Ne pristaja mu niti izraz mali maraton. Kakšno bi bilo najboljše ime za tek na enaindvajset kilometrov? Enaindvajsetka? Verjetno bi bilo to bolje, saj se še vedno sliši zelo dolgo, a hkrati ne zastrašujoče kot ... maraton.

No, naj opustim filozofijo in žalitve na račun tistih, ki tečejo polovičke, če sam ne morem preteči niti "desetke" oziroma desetih kilometrov. Čista zguba. Včeraj sem poizkusil s krogom okoli Brda, da je bila to taka kalvarija, pa sem sklenil Ljubljanski maraton gledati kot gledalec izza ograje ob cesti. Tam nekje na osmem kilometru sem si dejal, da tisti polovičarji še zdaleč niso taki, kot imam predstavo o njih, in da sem jim samo izredno nevoščljiv, ker oni to zmorejo, jaz pa ne. No, trenutno ne, ko pa se nekega dne "pregnojim" in na dan udari vsa moja volja, nadrobljena z motivacijskimi koščki in zlita v prazno skledo osebnih potreb ..., potem bom pa užival. Ljubljanski maraton je prireditelj, ki je ne gre zamuditi, in prav vsaka vadba, vsak trening, vsaka kaplja znoja je vredna te veličastne prireditve. Za vse športne rekreativce in še posebej za tekače je to praznik, zato se tega dne ne spodobi zamuditi.

Vsem tistim, ki ste se pripravili in boste tekli v nedeljo v Ljubljani, želim lahkotne in hitre korake. Naj bo to vaš najboljši tek.

Napovednik rekreativnih dogodkov

Izlet na slap Čedco

Organizator: Planinsko društvo Tržič, datum: 19. oktober
Dodatne informacije: PD Tržič, 04/5964224, 04/5961950, 04/5958430, www.planinsko-drustvo-trzic.si, e-naslov: marija.klofutar@gmail.com

29. pohod okrog Žirov

Organizator: Planinsko društvo Žiri, datum: 24. oktober
Dodatne informacije: Robert Šubic, 051/306 076, www.ziri.si/pd, e-naslov: zvone.kopac@siol.net

Zdravo kopanje z olimpijsko kartico - Terme Lendava - bazen v hotelu

Organizator: Olimpijski komite Slovenije, datum: 18.-24. oktober. Dodatne informacije: Luka Kremelj, 051/376 290, e-naslov: luka.kremelj@olympic.si

raje z nami!

OLIMPIJSKI KOMITE SLOVENIJE
ZDRUŽENJE ŠPORTNIH ZVEZ

REGUSKA
PISARNA
JESENICE

www.olympic.si

KRATKE NOVICE

PODGORJE

Strmoglavil z motornim zmajem

V četrtek okoli 17. ure se je na Mengeškem polju med Podgorjem in Križem smrtno ponesrečil 52-letni pilot motornega zmaja iz okolice Kamnika. Policija je sporočila, da je z zmajem Arru Engineering GP 1000 kmalu po vzletu strmoglavil z višine okoli 40 metrov. Pilot je zaradi hudih ran umrl na kraju nesreče, ki si ga je ogledal tudi preiskovalec Letalske zveze Slovenije, pristojen za ugotavljanje okoliščin letalskih nesreč.

PODBREZJE

Pogrešano našli mrtvo

V vodi pod mostom Tržiške Bistrice pri Podbrezjah so v nedeljo popoldne našli žensko truplo. Policisti so z ogledom kraja ter z zbiranjem obvestil ugotovili, da gre za 74-letno **Miro Avsec**, ki so jo pogrešali od 3. oktobra. Na truplu niso našli znakov, da bi umrla nasilne smrti. **S. Š.**

KRIMINAL

KRANJ

Prijeli napačnega moškega

V soboto nekaj pred 16. uro so kranjske policiste obvestili o drzni tatvini v kozmetični trgovini Limoni v trgovskem centru Qlandia v Kranju. Tam je neznani moški ukradel nekaj parfumov. Prodajalka je skušala tatvino preprečiti oziroma tatu fizično zadržati, a ji ni uspelo, tako da je moški zbežal v smeri nekdanje kranjske mlekarne. V iskanje osumljenca se je vključil tudi policijski helikopter, ki je bil tedaj v neposredni bližini. Z njegovo pomočjo so moškega, ki je bil podoben opisu, ki ga je podala prodajalka, izsledili na Planini, a se je kasneje izkazalo, da ne gre za pravega tatu. Policija tako še vedno išče starejšega moškega, oblečenega v sivo bundo ali jakno, ki je imel v času tatvine svetlo brado.

TRŽIČ

Zabodena z nožem

V petek okoli 19. ure je v tržiškem zdravstvenem domu zdravniško pomoč poiskal 28-letni Tržičan, ki je bil zaboden v trebuh. Policisti na kraju niso mogli ugotoviti vseh okoliščin dogodka, saj je bil ranjeni močno pod vplivom alkohola, Tržičan pa je tudi naslednji dan policistom dejal, da se ne spomni, kaj se je zgodilo. Kljub temu policisti še niso obupali in še naprej zbirajo obvestila. Istega večera okoli 23.45 pa sta se na Koroški cesti v Tržiču sprla 52-letni moški in 46-letna ženska. Pri tem je moški proti ženski vrgel manjši kuhinjski nož, ki ji je priletel v stegno noge. To je najbrž kmalu obžaloval, saj je ranjenki takoj priskočil na pomoč in poklical reševalce. **S. Š.**

Priročnik **Permakulturni vrt** razkriva, kako narediti načrt za vrt, ki bo lahko dostopen in bo zahteval čim manj dela, kako si prihraniti nepotrebna opravila - celo prekopavanje in pletje, kako odganjati škodljivce in bolezni brez uporabe kemičnih sredstev in še veliko več.

Celo najmanjšo zaplato zemlje lahko spremenite v krasen in rodovitен vrt, če delate v sožitju z naravo.

Mehka vezava, 264 strani
Redna cena: 19,90 evra. Če knjigo kupite ali naročite na Gorenjskem glasu je cena le: **17,90 EUR** + poštšina

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Osemdeset let gasilstva v Savi

Današnje Prostovoljno gasilsko društvo Sava Kranj so leta 1930 ustanovili zaradi številnih požarov, ki so v takratni tovarni Vulkan povzročili precej škode.

SIMON ŠUBIC

Kranj - Ob osemdesetletnici ustanovitve je Prostovoljno industrijsko gasilsko društva Sava (Pigd Sava) prejšnji petek organiziralo reševalno vajo v podjetju Veyance Technologies Europe, visok jubilej pa so dan prej proslavili tudi na slovesni akademiji v Šmartinskem domu v Stražišču. "Dejavnost društva je osredotočena na zagotavljanje požarne preventive in na strokovno in učinkovito posredovanje v primeru požara. Na industrijskem območju Sava je namreč zaradi gumarske in kemične industrije povečano tveganje nastanka požarov," je v imenu predsednika društva **Andreja Ravniharja** pojasnil njegov namestnik **Jože Rupnik**. Društvo danes šteje 105 aktivnih in trideset upokojenih članov, njegov predsednik pa je **Andrej Ravnihar**. Na območju Save deluje tudi poklicna enota gasilcev.

"Moto iz leta 1930, ko je bilo ustanovljeno gasilsko društvo, je bilo, da dobra protipožarna zaščita varuje delovna mesta, in to velja še danes, obenem pa v Savi spodbujamo zavedanje, da je za požarno varnost odgovoren sleherni zaposleni," je ob tej priložnosti dejal predsednik uprave družbe Sava

Na petkovi reševalni vaji evakuacije v podjetju Veyance Technologies Europe je sodelovalo enajst poklicnih in pet prostovoljnih gasilcev Save in osem gasilcev Gasilsko reševalne službe Kranj. / Foto: Tina Dokl

Janez Bohorič in se zahvalil Savinim gasilcem za njihov trud pri preventivnem kot tudi operativnem delovanju. Med gosti na slavnostni akademiji so bili tudi predsednik in poveljnik Gasilske zveze Slovenije **Anton Koren** in **Matjaž Klarič**, državni sekretar ministrstva za obrambo **Uroš Krek**, poveljnik Civilne zaščite **Miran Bogataj**, predsednik in poveljnik Gasilske zveze Go-

renjske **Jože Smole** in **Milan Dubravec**, predsednik Gasilske zveze Mestne občine Kranj **Jože Derlink**, vodja proizvodnje Sava Tires **Omer Tezgorucu** in kranjski podžupan **Bojan Homan**. Po besedah Jožeta Derlinka, tudi Savinega gasilca, je v šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja v Kranju delovalo dvanaest industrijskih gasilskih društev, danes pa je še eno. "Nekate-

ra društva so se tako kot njihova podjetja združila, nekatera pa so bila ukinjena po stečaju podjetij," je dejal Derlink in spomnil, da so v kranjski Savi leta 1975 ustanovili tudi poklicno enoto, ki danes pokriva tri podjetja - Poslovna skupina Sava, Sava Tires in Veyance Technologies Europe. Derlink je ob tej priložnosti napisal tudi knjigo o osemdesetih letih gasilstva v Savi - Naših 80 let.

Povsem brez nesreč ni šlo

V sobotni Evropski noči brez nesreč so slovenski policisti obravnavali enajst prometnih nesreč, eno na Gorenjskem.

SIMON ŠUBIC

Kranj - V noči s sobote na nedeljo je po vsej Evropski uniiji potekala usklajena akcija Evropska noč brez prometnih nesreč, ki pa v Sloveniji ni minila povsem brez prometnih nesreč. Policisti so namreč obravnavali dvanaest prometnih nesreč, od tega eno na Gorenjskem, v njej pa sta se dve osebi lažje poškodovali. Nesreča se je zgodila zaradi neprilagojene hitrosti, saj je voznica v novem

krožnem križišču na Spodnjem Brniku zapeljala naravnost.

V tej noči so gorenjski policisti zaradi vožnje pod vplivom alkohola pridržali šest voznikov, med njimi tudi voznika začetnika, ki bi moral biti popolnoma trezen, a je napihal kar 0,51 mg/l alkohola v izdihanem zraku. V vsej državi so policisti ustavili in kontrolirali 2.261 voznikov, preizkus alkoholiziranosti pa so odredili za 1.662 voznikov. Pri 58 voznikih je

bila stopnja alkohola večja od dovoljene, pet voznikov pa je preizkus odklonilo. Policisti so začasno odvzeli petdeset vozniških dovoljenj, zaradi prekoračitve stopnje alkoholiziranosti pa so pridržali 24 voznikov. Zaradi ugotovljenih kršitev so kršiteljem izdali 130 plačilnih nalogov, na pristojna sodišča pa bodo podali 28 obdolžilnih predlogov.

V akciji je med drugim sodeloval tudi Zavod Varna pot, katerega predstavniki so

po gostinskih lokalih (tudi enem v Kranju) mlade spodbujali, naj se za volan usedejo trezni in tako varno pripeljejo domov tudi svoje prijatelje. "Z akcijo smo lahko zadovoljni, saj nam je v primerjavi z lanskim letom uspelo prepričati več posameznikov, da postanejo odgovorni vozniki (z 68 na 73 odstotkov). Na žalost pa se je odstotek voznikov, ki se niso držali zaobljube v primerjavi z lanskim letom malce povečal (s 23 na 24 odstotkov). Mladi in malce manj mladi so se pobudi pozitivno odzvali in upamo, da smo prepričali vsaj nekaj oseb, da volan in alkohol nikoli ne gresta skupaj," so sobotno akcijo ocenili v Zavodu varna pot.

KAMNIK

V hišnem priporu prodajal heroin

Policisti so pred dnevi odvzeli prostost 39-letniku iz Kamnika, ki naj bi preprodajal drogo, čeprav je bil po odredbi sodišča že nekaj časa v hišnem priporu. Prijeli so ga v trenutku, ko je od njega 33-letni moški kupoval gram heroína. Osumljencu so policisti zasegli še okoli osem gramov heroína, digitalno tehtnico, embalažo za pakiranje in denar. Preiskovalni sodnik mu je tokrat odredil pravi pripor. **S. Š.**

DOMŽALE

Tudi meso jim je dišalo

V soboto zvečer so neznani storilci vlomili v poslovni objekt v okolici Domžal in odnesli prenosna računalnika. Lastnika so tatovi oškodovali za okoli 1500 evrov. Dan kasneje so v okolici Domžal vlomilci obiskali tudi v poslovno stanovanjski objekt. Odnesli so denar in več kilogramov suhomesnatih izdelkov. Lastnika so oškodovali za okoli 2500 evrov. **S. Š.**

Snovanja

63

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

UREDNIK: MIHA.NAGLIČ@SIOL.NET

Kaj takega pa še ne! Velika dvorana grbov v deželnem dvorcu v Celovcu, v petek, 8. oktobra: na proslavi ob 90. obletnici plebiscita je zbrana vsa koroška in avstrijska elita. In kaj se ji zgodi? Poslušati mora kar 46 minut dolg govor, v katerem jo prvi Slovenec na Koroškem pošteno spove ...

Nova koroška paradigma?

MIHA NAGLIČ

Ta (pre)drzni govornik je bil **dr. Valentin Inzko**, novi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS). Namenili so mu sedem, govoril je 46 minut. A ni dolgo vel, povedal je veliko tehtnega o preteklosti in sedanjosti, največ navdušenja pa požel ob svojih smelih napovedih skupne prihodnosti vseh Korošcev. Govor, ki mu je dal naslov **Skupna Koroška** (Das Gemeinsame Kärnten), si lahko preberete na spletni strani NSKS, žal v trenutku, ko to pišem, le v nemščini. Svojim nemškim rojakom je povedal, da zgodovina ni bila travmatična le do njih - v letih ob koncu obeh svetovnih vojn, ko jim je grozila jugoslovanska okupacija - do katere so občutili svoj znameniti prastrah (Urangst). Svoje strahove, s katerimi morajo živeti, imajo tudi Slovenci, zlasti tri. Prvi je posledica dejstva, da ni bila nikoli v celoti uresničena obljuba, dana že v mirovni pogodbi v St. Germainu 1919/20 in obnovljena v avstrijski državni pogodbi 1955, ki sta Slovincem zagotavljali svobodno rabo njihovega jezika v šolah in uradih. Drugi strah je tisti, ki se je naselil vanje, ko so v času nacizma izseljevali slovenske družine v delovna, koncentracijska in uničevalna taborišča, rabo slovenščine pa prepovedali, ne le v posvetni javnosti, tudi v cerkvi. Tretji je povezan z nenehnim upadanjem števila tistih, ki se v javnih štetjih še izrekajo za Slovence; pred 150 leti jih je bilo okrog 150 tisoč, danes samo še kakih 15 tisoč; nekoč je to pomenilo 30 odstotkov vseh Korošcev, zdaj samo še tri.

Iz preteklosti je nato govornik obrnil svoj pogled na osrednje in nosilne točke koroške sedanjosti, na katere se lahko opre nova koroška paradigma. "In tako kot za

posameznika je tudi za vsako skupnost, tudi za Koroško, pomembno, da se vprša, kaj je glavna sposobnost Koroške, kje so prednosti Koroške, kaj Koroško dela posebno, na katerih področjih je Koroška najboljša? Za pozicioniranje Koroške je to odločilnega pomena. Koroška se mora osredotočiti na svoje prednosti ter z elanom in obsedenostjo delati na tem." Takih prednosti je pet. Prva je ugotovitev, da je Koroška kulturna velesila. Druga je ta, da je dežela močna tudi v dejavnostih, ki ne sodijo v visoko, pač pa v kulturo ugodja: številne prireditve (Eventkultur), telesna kultura, šport, fitness, wellness ... Tretja prednost Koroške je povezana z njeno zemljepisno lego, z lepoto pokrajine in bližino Slovenije. Četrta je v visoki tehnologiji, gospodarstvu in človeškem kapitalu. In peta v drugih pobudah. Vseh pet točk je natančneje

razložil, zlasti prvo. Koroška je literarna velesila, kot tako jo je utemeljil že Celovčan Robert Musil. Koroški pisatelji Peter Handke, Ingeborg Bachmann in Peter Turrini sodijo med najboljše avtorje v nemškem jezikovnem prostoru. Med literati so tudi v nemškem prostoru priznana slovenska imena: Fabjan Hafner, Janko Ferk, Florijan Lipuš in "dvojno nadarjeni" Gustav Januš, ki tudi slika. Ob literarni je Koroška izrazito glasbena dežela. "Tu na Koroškem melodije letajo po zraku!" naj bi rekel Brahms, ki je v Porečah-Pörtschach ob Vrbskem jezeru zložil svojo najboljši simfonijo (drugo) in sloviti violinski koncert. V istem kraju je svoje simfonije od četrte do osme zložil Gustav Mahler. Posebej močna je Koroška v svoji ljudski pesmi, ki se razlikuje od tovrstnih pesmi drugih avstrijskih dežel. Zakaj? Zato, ker je slovanskega

izvora. Polna je melanholije, otožnosti in hrepenenja. Korošec je človek hrepenenja in domotožja, ne le Slovenec, tudi Nemec. Nemci so prevzeli slovenske melodije, le pojejo jih nemško.

Sedemnajstletna Valentin Inzko, govnikova hči, ugotavlja: "Koroška je čudovito lepa dežela. Ničesar nam ne manjka. Tu so jezera, gore, gozdovi, doline in prijazno vreme. Kako zelo ljubim to krasno pokrajino. Toda neka dežela ne more živeti samo od svoje zemljepisne lepote. K njej sodijo tudi strpnost, spoštovanje in zrelost. A dokler tega ne uvidijo vsi deželani, bo Koroška še naprej le dežela lepih krajev in nič več." Inzko je v nadaljevanju napovedal, da se ta "več" zgodi v naslednjih desetih letih do stoletnice plebiscita. Kakšna bo torej po njegovem Koroška 2020? "Drugi deželni jezik bo običajen in samoumeven. Ne

bo več nobenih bojazni in krajevni napisi bodo zanimali samo še turiste in morebiti zgodovinarje. Nad njimi ne bo tančice hladu ... Koroška ne bo več znana po svoji obrambni drži, pač pa po svoji uspešni, strpni, odprti, večjezični in strateško naprej usmerjeni družbi ... Kvaliteta bo naša identiteta. Noben talent ne bo ostal neodkrit, podpirali bomo vse potenciale in zaklade ... Slovenija bo že štela med stare članice EU, Karavanke bodo postale še nižje, meje ne bodo izginile, a Slovenija in Koroška bosta skupaj s Furlanijo najtesneje sodelovali ... Družine koroških Slovencev bodo še manjše, a bolj spoštovane ... Prijave k slovenskemu pouku, ki so v času mojega otroštva znašale 14 odstotkov, bodo šle v smeri 80 odstotkov, dvojezični vrtci bodo po vsej avstrijski Koroški ..." Srčno upam, da bo res tako!

Valentin Inzko: "Ne bo več nobenih bojazni in krajevni napisi bodo zanimali samo še turiste in morebiti zgodovinarje. Nad njimi ne bo tančice hladu."

"Koroška je
čudovita
dežela ... Tu so
jezera, gore,
gozdovi, doline
in prijazno
vreme. Ljubim
to krasno
pokrajino. Toda
neka dežela ne
more živeti
samo od svoje
lepote. K njej
sodijo tudi
strpnost,
spoštovanje in
zrelost. A dokler
tega ne uvidijo
vsi deželani, bo
Koroška še
naprej le dežela
lepih krajev in
nič več."
(Valentina Inzko)

POGOVOR

Snovanja

On z velikim rdečim nosom in nekoliko utrujenim pogledom, ona v rdeči obleki s povešenimi joški in košato frizuro, dvignjeno navzgor, to sta "gospodinjska Slovenca" iz karikatur Aljane Primožič. Gorenjka, stalna karikaturistka Slovenskih novic, ki je pred nedavnim izdala svojo drugo zbirko karikatur z naslovom Brez dlake na čopiču, se že tretje leto privaja na Haloze. Kot smo oni dan preverili, več kot uspešno.

Polkna, da ne bo sosed a kap

ALJANA PRIMOŽIČ, KARIKATURISTKA

IGOR KAVČIČ

Iz Britofa pri Kranju ste se pred dobrimi tremi leti preselili v povsem drugi konec Slovenije, v Haloze, od koder izhaja vaš dolgoletni partner, znani aforist Milan Fridauer Fredi.

"Skrajni čas, nabralo se mi jih je že čez petdeset ..."

... ko si človek že zasluži kaj idiličnega, mar ne. Ko ste prvič prišli sem gor, v ta mali zaselek Gruškovec tik ob hrvaški meji, ste pomislili: a) zdaj sem pa prišla na konec sveta; b) tako torej zgleda raj na zemlji?

"Aljana, zdaj si pa prišla v raj, sem si rekla."

Raj, zakaj bi bile prav Haloze raj?

"Sto razlogov imam za to. Ampak, če omenim "le" prelepo okolje, ko imam vseskozi občutek, da vse cveti, kjer so me očarali vsi ti griči, s katerih se ob lepem vremenu vidi tja do Maribora na eno ali Hrvaške na drugo stran, kjer spomladi lahko uživam v čudovitih sprehodih in še lepših sončnih zahodih. Tu smo bližje nebu in ob nevihtah vse zavija in tuli okrog hiše, da me je včasih kar groza. Ja, naravo v vseh njenih oblikah lahko občutiš povsem od blizu. Na oknih nimam zaves, da lahko vidim ven. No, saj bova z Milanom z zunanje strani še obesila polkna, da ne bo sosedovega Frančka kap, če kdaj ravno naga na okrog po hiši skačem ..."

Prvi sosed in naprej vsi drugi sovaščani, sami Štajerci. Kako se Gorenjka počuti, ko kamorkoli stopi, na pošto, banko, v market, k mesarju, povsod sliši le štajersko govorico in noben'ga "koko s' kej" ...

"Ah, ne pogrešam prav preveč naše gorenjščine, je pa fino, kadar kakšen iz kranjskega konca pride na okrog, kot ti sedaj. Sicer pa je, čeprav so Haloze del Štajerske, govorica tu precej drugačna od tiste na Ptuj recimo. Haloščina je specifičen jezik, ki se ga še učim,

Kadar je v delu jutrišnja karikatura v Slovenskih novicah.

pravzaprav me jezika učijo drugi. Mislim, da je narečje bližje Zagorcem."

Mislite na prebivalce hrvaškega Zagorja?

"Ja. Cerkvica svetega Florijana tamle čez, kakšnih 500 metrov zračne linije od tu, je že na Hrvaškem. Saj se spomniš govorice iz nadaljevanke Gruntovčani ... O tem govorim. Bom potem nagoovorila Milana, naj govori po haloško."

Predvidevam, da ne bom nič razumel ...

"Če bo govoril hitro, res ne boš nič razumel. Tudi sama ne vem, ali bom kdaj gladko govorila njihov jezik. Sicer pa so tudi ljudje drugačni kot Štajerci, ki jih mi poznamo. Haložani imajo nekakšen manjvrednostni kompleks. Tu v teh bregih so vedno morali trdo delati, da so do česa prišli. Nikoli jim ni bilo nič podarjenega. Milanova pokojna mama je bila tipičen primer Haložanke. Ko je šla v bolnišnico, tri dni sploh ni jedla, ker ji je bilo nerodno."

Je spoznanje, da boste za Haložane vedno tista Aljana, ki je od nekod prišla, za vas obremenjujoče?

"Nimam se za Haložanko, ne razumem in obvladam še dobro njihove govorice, a se s tem ne obremenjujem. Prišla sem v Gruškovec in

vsak dan si rečem, da sem srečna, ker živim tukaj. Haložani me sprejemajo kot Aljano, ne kot tujko. Sicer pa jim sploh ne dam priložnosti, da bi razmišljal o tem, da nisem od tu, kajti sprva so mislili, da bom bolj "visoka", pa so se zmotili. Sem povsem navadna Aljana."

Pa vedo, s čim se ukvarjate?

"Vedo, a me ne sprašujejo kaj dosti o tem. Mojega risanja karikatur ne jemljejo kot neko ne vem kakšno delo. Tu delati pomeni obdelovati bregove in vinograde tu na okrog. Po moje si ne predstavljajo ravno dobro, kaj vse stoji za karikatur, ki jo lahko vsak dan vidijo na zadnji strani Slovenskih novic. Da je zato potrebna neka širina, predvsem pa moram vsak dan spremljati medije, da sem lahko aktualna."

Sicer pa tudi sodelujem s kulturnim društvom v Cirkulanah, narišem kakšen plakat za predstavo, s portreti domačih kulturnikov sem opremila njihov zbornik, vsako leto rišem za interni časopis tukajšnjih radioamaterjev, poiskali so me glasbeniki iz ansambla Mladi veseljaki ..."

Sem mislil, da bo po nedeljskih volitvah prva karikatura v Slovenskih novicah na temo rezultatov volitev? Jankovič "veliki"?

"Pa ni bil Jankovič. Nisem hotela karikature locirati le

na eno okolje, pa tudi z županskimi kandidati sem se več ukvarjala v predvolilnem času. Z nedelje na ponedeljek sem naredila penziče ..."

Penziče?

"Penzioniste. To je bila karikatura na temo upokojencev in pokojnin, danes je Pahor, ki zahteva znižanje plač politikov, pa jih dobi po glavi, jutrišnja karikatura pa bo povezana z odpovedano stavko delavcev v elektro distribuciji ..."

Aktualnost je pri vašem delu kakopak zelo pomembna?

"Učinek karikature je najmočnejši, če je ta aktualna. Ljudje so vedno skoncentrirani predvsem za najpomembnejši dogodek tisti dan. Če s karikatur, na aktu-

alno temo zamudim le en dan, ta zagotovo izgubi na ostrini. Nasprotno pa sem pred dilemo, ali je več enakovrednih dogodkov z različnih področij na isti dan in pri tem ne moreš vedeti, kateri izmed njih bo imel največji odmev."

Vam temo kdaj "suflirajo" iz uredništva časopisa?

"Nikoli. Povsem mi zaupajo. Bilo bi čudno, če mi ne bi. Za seboj imam vendarle bralce in ti me lahko edini ocenjujejo. Oni so tisti, ki rečejo, ali je dobro ali zanič. In dokler so bralci navdušeni, šefi nimajo kaj govora."

Na kakšen način preverjate to priljubljenost med bralci?

"Tako, da me preprosto ne pustijo na dopust. Kot sem rekla, karikatur ne morem narisati vnaprej. Šef mi je pred leti predlagal, naj jih pošiljam z morja, pa sem mu rekla, da na morju seksam in potem takem lahko rišem kvečjemu za kakšen Playboy. Za teden dni naprej pa je tudi nemogoče predvideti aktualne dogodke. In tako, ko sem na dopustu, karikature žal ni. Ljudje prvi dan še počakajo, drugi dan pa že začnejo klicati tajnico, kje je Aljana in če so jo v rit sunili. Da bodo časopis odpovedali, če ne bo moje karikature v njem."

Mar to pomeni "adijo dopust"?

"Skoraj bi lahko tako rekla. Imam štiriintrideset dni rednega dopusta in mislim, da

"Šef mi je pred leti predlagal, naj karikature pošiljam tudi z morja, pa sem mu rekla, da na morju seksam in potem takem lahko rišem kvečjemu za kakšen Playboy."

Čopič, barvice in Aljanine roke

POGOVOR

Snovanja

Aljana in Milan pred novo hišo, ki stoji na mestu, kjer je prej stala več kot sto let stara "cimprana" hiša. Tudi v notranjosti je nova hiša, taka kot bi jo Haložani uredili nekoč. Topla in domača, kot sta njena lastnika. V delu hiše sta ohranila tudi veliko prešo za grozdje, ki ima letnico 1876, vreteno pa je še 42 let starejše. / Foto: Igor Kavčič

še pet dni rekreacijskega. Letos poleti ga nisem izkoristila nič, razen štiri dni pred izidom knjige in še zadnjič štiri dni. Enostaven izračun torej pokaže, da mi bo tudi letos kar nekaj dopusta propadlo. Tako pač je, zaradi bralcev si skoraj ne morem privoščiti, da ne bi bilo karikature. Ljudje imajo občutek, kot da bi jim nekdo vzel cukercik ... Pred izidom knjige je potekal natečaj, naj ljudje napišejo kaj o mojih karikaturah in o meni. V štirinajstih dnevih je prišlo več kot sto pisem in ko sem jih brala, nisem vedela, kaj naj si mislim. "Aljana, vi ste moj voditelj, pojdite v parlament ...," in podobno."

Ne boste rekli, da to ne godi?
"Seveda mi taka pisma dajejo dober občutek, predvsem pa potrdilo, da dobro delam."

Vaša prva zbirka Heksenšusi, ki je izšla leta 2002, je bila prava uspešnica. Do druge Brez dlake na čopiču smo čakali še leto več kot dolgih sedem let ...
"Pa še to je na neki način milost aktualnega predsednika uprave Dela. Saj sem se s podobno prošnjo obračala tudi že na prejšnje šefe, češ ljudje sprašujejo, kdaj bo naslednja zbirka karikatur ... No, sedanji predsednik uprave ima očitno več smisla za moje delo. Izbrati karikature potem niti ni bil tak problem, saj se jih je v teh letih nabralo kar precej. V knjigi jih je objavljenih preko dvesto osemdeset."

Spomnim se, ko sva se pogovarjala pred osmimi leti, ste rekli, da vam bo Milan uredil vaš karikaturistični opus. Mu je že uspelo?
"Vsega še nimam na enem mestu, saj je tega pre-

več. Pa v hiši še manjkajo police za take stvari. Od objav v Slovenskih novicah in drugih edicijah časopisne hiše Delo, v Kranjčanki in še nekaterih revijah, do številnih knjig, ki sem jih ilustrirala, rišem za različne publikacije, ki jih izdaja urad informacijske pooblaščenke, tu je ogromno karikatur, ki jih po naročilu narišem za življenjske jubileje bolj ali manj znanih ljudi. Zadnje čase sva z Milanom imela kup drugih stvari v delu z gradnjo hiše vred, tako da zadeva trenutno nekoliko stoji. Imam pa originale karikatur v kovinskih zabojih, kjer so varne pred vodo in ognjem. Seveda pa počasi tiste, ki še niso arhivirane, daje na računalnik."

Naročil vam najbrž ne manjka ...
"Kar veliko jih je, največ iz Ljubljane. Ljudje vprašajo na časopis, tam jim dajo številko in evo ... Ampak razmišljam, da bi to malo omejila, saj sem preobremenjena. S tem je namreč kar precej dela, ne dobiš fotografij, na katerih so ljudje sproščeni, kakšnemu se oči svetijo kot mačku ..."

Kaj "mora" imeti obraz, da ga je mogoče fino karikirati?
"Najhujše je risat idealne obraze. Nedavno sem risala neko dohtarco, zelo lepo žensko pri petdesetih letih. Moram reči, da sem se kar namučila, a mi je na koncu kar dobro uspela. Sicer pa je mogoče narisati prav vsak obraz. Najprej me zanima konfiguracija obraza, ali je širok nos ali je bolj kljun, mogoče privzdignjen nasek ... Večina ljudi nas ima kakšen del obraza bolj izstopajoč."

Z mano ne bi bilo težav, mar ne?

"Res ne. Velik nos, močne obrvi, usta, smejalne gube ... to bi hitro naredila."

Kakšne like sicer najraje rišete?
"Največ sicer rišem politike, kjer so znani obrazi, ampak najraje pa imam ljudske like in tematiko, ki se tiče vseh nas, ne glede na leta, spol, status ..."

Vaš Slovenec ima vedno malo rdeč nos?
"On ja, ona pa je blond s košato frizuro. Moja lika sta gospodinjca, nekakšna predstavnik tipične slovenske družine. Navzven smo seveda vsi drugačni, naša fizionomija je seveda različna, ampak navznoter pa sta to še vedno tista slovenska ženica in moziček ..."

In ona nosi hlače ...
"Seveda. No, moje ženske imajo ponavadi rdečo obleko ..., ha, ha, pa "fertah" čez, ker so ponavadi ravno iz kuhinje, ha, ha. No ženske smo vseeno glavne."

Se vam kdaj zgodi, da nimate volje za risanje, rok za oddajo karikature pa je vse bližje in bližje? Oziroma, bom raje vprašal, kaj naredite takrat, ko ne gre in ne gre ...
"Če vstanem z levo nogo in imam občutek, da tudi rišem z levo roko, potem pokličem mojega Milana. On je vedno tisti zadnji joker, ki ga imam v rokavu. Vsakemu se namreč lahko zgodi, da mu kdaj ne gre, posebno ženske znamo biti muhaste, včasih že slabo vreme naredi svoje. Fredi mi zelo pomaga, da mi iztočnico, včasih je njegova celotna ideja ... Zgodi se tudi, da nisem zadovoljna z narejenim, ker kdaj mogoče naredim nekoliko na silo ..."

"Potem se pa ponoči biča za kazen," doda Fredi, ki ravno pride mimo ...

"Včasih sredi dela pade nova ideja, a me že čas priganja, pa oddam tisto, kar sem začela risati. Takrat naslednji dan Novic niti od blizu ne smem videti ... In nasprotno, če vem, da mi je uspelo, komaj čakam naslednji dan, da karikature, tako kot vsi bralci, vidim v časopisu."

Kakšne so osebnostne lastnosti dobrega karikaturista, kaj je tisto, kar ima Aljana v sebi poleg likovnega talenta?
"Pisatelj Mark Twain je nekoč podal odlično definicijo za karikaturista, češ biti karikaturist je najlažja stvar na svetu. Poznati moraš notranjo politiko, zunanjo politiko, gospodarstvo, biti moraš načitan, znati moraš risati in imeti moraš smisel za humor. Tudi Milan ima vse to v sebi, najbrž še bolj kot jaz, le risanje mu ne gre, tu je popoln *aberveznik*."

Pravzaprav sta oba "iz iste-ga filma", kot se ponavadi reče ...
"Imava zelo podobno razmišljanje. Vsaj tri- do štirikrat na dam se ujameva na isti valovni dolžini, ne glede, za kakšno zadevo gre. Vprašanje je samo, kdo bo prej rekel. Imava enak smisel za humor, enake poglede na svet, edina razlika je, da je on bolj realist, jaz pa zaletava. Jaz sem strelec, on pa bik, mene vedno odnese, on pa ponavadi razmisli, preden reče ali nekaj naredi. Tako me zna včasih malo nazaj držati. Mogoče se tu

Izvor imena Haloze po Milanu Fridauerju Frediju: Ko so se pred stoletji naši bratje Slovani, ki so šli južneje od nas, ustavili na obronkih gričevja poraslega s trto, so začeli vzhičeno vzklikati: "HA - LOZE*, HA - LOZE*..." In tako so Haloze dobile svoje ime... (* LOZE - vinove loze, vinska trta)

tudi zglihajo tista leta, kar je on mlajši od mene."

Ste kdaj razmišljali, da bi slikali? Tu v Halozah se vam odpirajo sanjske krajinne, samo iz hiše stopite?
"Seveda me mika, da bi kdaj tudi kakšno platno kupila in poskusila. Tu so res na voljo lepi motivi za slikanje. Ampak kaj, ko si vedno tako kot moja mama, ki je bila akademska slikarka, rečem, da za slikanje nimam časa. Da bom slikala, ko bom šla v penzijo."

Milan nič ne priganja?
"Kdaj so pa hlapci gospodarja priganjali," namesto nje odgovori Milan.

Vas kdaj zgrabi strah, da bi zapadli v rutino pri svojem delu?
"Glede na to, da kar veliko delam, se včasih res bojim, da bi vse skupaj postalo kot ena obrt, da bi začela delati kot avtomat. A na srečo se mi to še ne dogaja, ker preveč uživam ob risanju karikatur. Nasprotno imam vedno znova bitko sama s seboj, ker vsakič hočem biti boljša. Mislim, da se kot karikaturistka še vedno razvijam."

Tudi kot čarovnica Aljana, kot se podpišete pod vsako karikature?
"Imam pač tudi nekaj coprniškega v značaju. Še dobro, da ni srednji vek, po moje bi me že zdavnaj skurili."

"Pisatelj Mark Twain je nekoč podal odlično definicijo za karikaturista, češ biti karikaturist je najlažja stvar na svetu. Poznati moraš notranjo politiko, zunanjo politiko, gospodarstvo, biti moraš načitan, znati moraš risati in imeti moraš smisel za humor."

Na letošnjo prvo volilno nedeljo je minilo že 90 let od koroškega plebiscita. V tem času je večina Slovencev na Koroškem za slovenstvo izumrla, iz slovenskih so postali nemško govoreči Avstrijci. Da bi bolje razumeli duha onega časa, si ga s pomočjo dokumentov prikličimo v spomin ...

Prekršili deset plebiscitnih zapovedi

MIHA NAGLIČ

Najprej temeljno dejstvo. Po razpadu Avstro-Ogrske konec oktobra 1918, so se Korošci, zlasti tisti v Celovški kotlini, razdelili na dvoje: na koroške Nemce in Slovence. Dotlej so se vsi imeli predvsem za Korošce in Avstrijce, zdaj je čez noč prevladala že prej prisotna delitev po narodnosti. Po eni strani je treba razumeti grozo (Urangst), ki je navdajala koroške Nemce ob sami pomisli, da bi morali odslej živeti v slovanski državi; z vso silo so se oprijeli svoje "Deutsch-Österreich", nemške Avstrije, začasne avstrijske republike, ki naj bi se čim prej vključila v Veliko Nemčijo. (Ta sen se jim je izpolnil že dvajset let pozneje, presrečnega 13. marca 1938, ko je Hitler izvedel Anschluss.) V nasprotju z odločenostjo svojih nemških rojakov, ki so več kot dobro vedeli, kaj hočejo, so se koroški Slovenci znašli v izrazito razdvojenem, skoraj shizofrenem položaju. Po eni strani jih je bilo strah Koroške v Nemčiji, v kateri bi bil raznarodovalni pritisk, ki jih je moral že od srede 19. stoletja, še večji. Po drugi jih je vleкло k rojakom onstran Karavank, in ta pripadnost je bila v večini ljudi še vedno močnejša od narodne. Južno od Karavank smo bili predvsem Kranjci, severno od njih Korošci, šele nato vsi skupaj Slovenci. In ta pripadnost Koroški je na plebiscitu v 10.000 Slovencih prevladala nad pripadnostjo

slovenstvu, odločili so se zeleno, za Avstrijo.

Plebiscitne zapovedi, ene in druge

Da bi gornji dejstvi bolje ponazorili, si oglejmo nekaj dokumentov, med katerimi so tudi številni letaki iz obdobja pred plebiscitom, ki so bili glavno propagandno sredstvo obeh strani. Te letake danes gledamo predvsem kot lep in zanimiv oblikovni in tiskarski izdelek, le malo kdo jih še bere. A tu gre prav za to, da jih znova preberemo in premislimo. Pred seboj imam letak z naslovom **Deset plebiscitnih zapovedi za Slovence**. Tudi po 90 letih jih je vredno brati. "1. Veruj v našo zmago! 2. Ne zabavljaj po nemarnem na Jugoslavijo, ki te je odrešila! 3. Posvečuj vse svoje moči plebiscitnemu delu! 4. Spoštuj svoj materin jezik, da boš na svoji zemlji svoj gospod, ne pa nemški hlapec! 5. Ne ubijaj sebe in svojih potomcev z glasovanjem za Nemce! 6. Ne prešuštuj s propalo Avstrijo! 7. Ne daj si ukrasti slovenske koroške zemlje! 8. Ne brigaj se za lažnjive obljube in prazne grožnje Nemcev! 9. Ne želi Celovca, ker pride sam k nam! 10. Ne želi nemškega bogastva, ker ga ni!" (Prepisano kot "golo besedilo", brez oblikovanja, v izvirniku ima seveda vsaka zapoved svojo alinejo.)

Hkrati z gornjim so dobili še en letak s podobnim naslovom, a povsem drugim pogledom na vso stvar: **20 Plebiscitnih zapovedi za Korošce!** "1. Veruj v zmago Korošcev, v zmago republike Avstrije! 2. Ne veruj v Brejca in druge farške podrepnike, ki hočejo raztrgati tvojo domovino in jo priklopiti Srbiji, oni Srbiji, ki so jo Kranjci še nedavno preklinjali! 3. Kak smrad se širi iz Balkana boš najbolje uvidel iz pisave kljukca 'Korošca' in prevalske giftne krote 'Nemir'. 4. Ne prodaj sebe in svojih otrok in vnukov za skledo leče požrešnemu, neizobraženemu, nasilnemu, v kulturi zaostalemu in militarističnemu Balkanu! 5. Imej

Nemški plebiscitni zemljevid z imeni občin, conama A in B in koroškim ozemljem (poševne črte), ki je že pred tem pripadlo Kraljevini SHS (Seeland = Jezersko).

"Imej vedno pred očmi, da ljudsko glasovanje ni navadna volitev, ampak nekaj izredno svetega, od česar bo odvisna usoda tvojih potomcev za vse večne čase. Pazi se, da te ne bodo, ko boš že v grobu spal, kleli še pozni rodovi. Glasoval boš samo enkrat."

vedno pred očmi, da ljudsko glasovanje ni navadna volitev, ampak nekaj izredno svetega, od česar bo odvisna usoda tvojih potomcev za vse večne čase. Pazi se, da te ne bodo, ko boš že v grobu spal, kleli še pozni rodovi. Glasoval boš samo enkrat."

in da bo, kakor Poljska, kmalu razpadla. 12. Jugoslavijo, ki ima sovražnike na vseh koncih in krajih: Italijane, Madžare, Bulgare, Hrvate, Kranjce, Nemce itd., največjega sovražnika pa v svoji sredi, držijo danes vkup le nasilje, puške in bajoneti in je ogrožena po vojski. 13. Pomisli, da v avstrijski republiki ni treba nobenemu iti na štelunge in k soldatom in da bi bil Korošec v Jugoslaviji srpski kanonenfuter! 14. Zavedaj se, da koroški kmet, ki komaj 6 krat toliko pridelava, kar poseje, ne bo vzdržal konkurence iz Juga, Bačke in Slavonije in Srbije, kjer ravna, rodovitna zemlja vrže 30 kratni sad! 15. Jugoslovani se tresejo pred Celovcem, zato še dozdej vkljub povelju antante in Beograda demarkacijske črte niso odprli. 16. Jugoslavija ima 45-50 milijard vojnih dolgov, gruntne davek je v tej 'kmečki' državi 16 krat večji kakor je bil nekdaj v Avstriji, izdatki SHS države znašajo 16 milijard, ki jih mora plačati kmet pri davkih in colih in jugoslovansko vojaštvo požere več, kot 1/3 vseh državnih dohodkov. ('Domoljub' in 'Rdeči prapor' sta to pisala, glej št. 40 'Koroško Slovincem') Jugoslavija ima danes 6 krat

več izdatkov, kot nekdaj cela Avstrija pod cesarjem. 17. Avstrija je katoliška država, Srbija pravoslavna! 18. Jugoslavijo izžemajo Judi, kakor Poljsko, ima jih okoli 500.000 v Bosni, Hrvaškem, Bački in Srbiji in zato pravijo kranjski kmeti Jugoslaviji - Judoslaviji! 19. Kultura držav se ne meri po številu konj, krav, prašičev itd., za to so merodajni drugi višji razlogi. 20. Ljubljanski advokati, ki se šele regirat učijo, streljajo take kozle, da so že vsemu svetu v zasmeh. S svojo polit. kunstjo uničujejo že čez leto kranjske kmete, tako da bo kmet kmalu prišel na boben in vsi jugoslovanski coli so prodani tujim državam, ki so dale SHS pod kuratelo."

Če zdaj primerjamo oba letaka, vidimo, četudi "Kranjci", da je v desetih plebiscitnih zapovedih več resnice kot v dvajsetih. V slednjih mrgoli laži, pretiravanj in demagogije - no, saj mogoče je bil ravno zato ta letak bolj učinkovit. V politiki cilj posvečuje sredstva in če laž in demagogija vodita k zmagi, sta pač dopustna, celo zaželeni. V vojni tik pred tem poraženi Nemci pretiravajo o jugoslovanski vojski in njenih izdatkih, močno pretirano je

ZGODOVINA

Snovanja

tudi število Judov v "Judoslaviji" (antisemitizem, ki je izbruhnil pod Hitlerjem, se kaže že tu); v jugoslovanski kraljevini je bilo marsikaj narobe, a leta 1920 nezadovoljstvo še zdaleč ni bilo tolikšno ... Marsikaj je v paketu 20 zapovedi tudi res. O ljubljanskih advokatih, ki se "regirat" šele učijo, denimo, kar meri tudi na dr. Ivana Tavčarja, za katerega je znano, da je o Koroški razmišljal izrazito kranjsko, čez Karavanke mu ni neslo, vseslovenskega pogleda ni zmogel; kot poverjeniku za prehrano v ljubljanski Narodni vladi se mu je zdelo škoda živeža, ki bi ga poslali na Koroško. Dr. Janko Brejc (1869-1934, politik SLS, rojen v Brezjah pri Trziču) si je nakopal nemško sovražstvo, ko je bil v letih 1903-18 odvetnik v Celovcu in hkrati velik borec za slovensko stvar; leta 1920 je postal predsednik ljubljanske vlade, v kateri je imel v koroških zadevah ves čas glavno besedo ...

V eni od točk se oba letaka ujemata - v peti zapovedi. V spoznanju oziroma slutnji, da bo to "ljudsko glasovanje", ki ni "navadna volitev", ampak enkratna priložnost, ki se ne bo nikdar ponovila, usodno za glasovalce in za njihove potomce. "Ne ubijaj sebe in svojih potomcev z glasovanjem za Nemce!", je bilo naročeno Slovencem. Dobršen del teh sicer ni glasoval za Nemce, zavestno tega ni nameraval, se tega ni zavedal, glasovali so za to, da ostanejo koroški Slovenci v Avstriji. Sebe in svojih potomcev sicer niso fizično ubili, potomci še živijo, a so Nemci, nemško govoreči Korošci v Avstriji. Tu je bil za Slovence usoden prej nakazani razdvojeni položaj, za Nemce pa je bila vsa stvar jasna in odloč(e)na. Slovenci, ki so glasovali za Avstrijo, so bili grdo prevarani. Nasekli so obljubi v proavstrijskem letaku, šesti od dvajsetih zapovedi: "Ljudsko glasovanje ni nacijski boj. Ko-

roško-slovenski jezik v šoli in uradu in izven teh je vsem Korošcem že po mirovni pogodbi zagotovljen!" Ja, saj je bil, a le načelno, tako kot je bil ponovno zagotovljen 35 let pozneje, v avstrijski državni pogodbi (1955), Slovenci na Koroškem pa so kljub temu ves čas izumirali. Z glasovanjem za Nemce 10. oktobra 1920 so jezikovno in kulturno ubili sebe in svoje potomce. Kako je že zapisal Nietzsche: da se narodu in ženski ne more odpustiti trenutka slabosti, v katerem sta bila poslana ...

Lažna obljuba

Dvanajst dni pred plebiscitom, 28. septembra, je koroški deželni zbor sprejel slovesno izjavo, "da hoče čuvati nad jezikovnimi in narodnimi posebnostmi slovenskih Korošcev zdaj in v vseh bodočih časih". Mnogi Slovenci so tej obljubi verjeli in glasovali za Avstrijo. Izjavo z naslovom "**Koroški Slovenci!**", ki je bila prav tako natisnjena na letaku, je vredno navesti v celoti. "Kranjci vam pravijo, da boste prišli ob jezik in narodnost, če glasujete za Avstrijo. To je laž! Na Koroškem boste lahko kakor do sedaj v miru živeli ter svoj jezik (špraho) in svojo šolo obdržali. Koroški deželni zbor je v svoji 66. seji dne 28. septembra 1920 l. enoglasno sklenil, da bo 'glavno načelo bodoče deželne politike sprava in pravičnost'. 'Deželni zbor izjavlja torej - v svesti si odgovornosti - v imenu po njem zastopanega ljudstva, da hoče čuvati nad jezikovnimi in narodnimi posebnostmi slovenskih Korošcev zdaj in v vseh bodočih časih in da bode skrbel za njih duševno in gospodarsko povzdigo ravno tako, kakor za ono nemških prebivalcev. Podrobni načrt, kako izvesti ta načela, se bo po zopetni združitvi izdelal sporazumno z zastopniki koroških Slovencev.' Ta slovesna

obljuba ščiti vse koroške Slovence! Zato glasujte 10. oktobra za nedeljeno, svobodno Koroško z zeleno glasovnico in raztrgajte belo!"

Kakšna laž! Kaj s Slovenci v resnici nameravajo, je napovedal tedanji deželni upravitelj dr. Arthur Lemisch že na seji istega koroškega deželnega zbora, 25. novembra 1920. "Samo obdobje enega človeškega življenja imamo časa, da te zapeljance pripeljemo nazaj h koroštvu; v času ene generacije moramo dovršiti vzgojno delo. Opraviti ga ne bodo mogle oblasti in vlade, za to bo moralo poskrbeti koroško ljudstvo samo; dom, šola in cerkev bodo morali sodelovati pri zdravljenju. Kar more storiti javna uprava v zvezi s šolo, bo storila, čeprav bo upoštevala z mirovno pogodbo zaščiteno manjšino. Kar pa more cerkev prispevati k očiščenju javnega duha in k temu, da nas reši protikoroškega mišljenja, ki je prizadejalo deželi tako neozdravljive rane, za to mora poskrbeti cerkvena oblast sama, mi lahko le svetujemo in pomagamo. Kultura nemškega ljudstva je Koroško napravila za južno mejo. Naj kultura srednje Evrope nasproti južni hiperkulturi pripomore, da bo Koroška ostala nerazdeljena. Z nemško kulturo in koroško domačnostjo hočemo, če bosta šola in cerkev storili svoje, v času enega človeškega življenja dovršiti zastavljeno delo." In so ga opravili, a ne samo v navedenih vzgojnih ustanovah, glavno delo sta opravila koroški Heimatdienst in poznejša nacistična država v letih 1938-1945. Opravili so ga in ga še opravljajo, a k sreči ga (še) niso povsem dovršili.

Kako naprej?

Zdaj je vprašanje, kako naj se tisto, kar je ostalo od slovenstva na Koroškem, okrepi in oživi ali celo vstane od mrtvih? To sicer ni predmet

tega zapisa. O tem je govoril dr. Valentin Inzko, novi predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev, v svojem imenitnem govoru ob 90-letnici plebiscita. To besedilo je odlično gradivo za prihodnjo razpravo in delo. Tu pa se še enkrat ozremo nazaj. Videli smo, kako so se naši rojaki na Koroškem v svojem shizofrenem položaju pustili zapeljati od lažne obljube. Pozneje se jim je godilo tako, kot so mi pripovedovali nekateri od njih. Pretresljivo je to, da so mnogi tudi v času najhujšega raznarodovalnega pritiska pod Hitlerjem vztrajali v svoji kulturi in jeziku, če ne javno pa doma in na skrivaj. Vdala se je šele generacija po drugi svetovni vojni, ne toliko pod pritiskom, ampak iz nekakšnih "pragmatičnih" razlogov - čemu vztrajati pri jeziku, s

katerim nikamor ne prideš, pri čigar javni rabi imaš samo težave?! In so ga začeli opuščati, ne le v javni, ampak tudi v zasebni, družinski rabi. Hkrati pa, kolikor vem, še vedno veliko od teh ljudi, ki slovensko ne govori, jezik svojih staršev in starih staršev še vedno razume. V novem, evropskem vzdušju, ki počasi zajema tudi hajmatdinstovsko Koroško, bi lahko spet postali dvojezični. Ne zaradi pragmatičnih razlogov, ampak zaradi kulture, ki človeka bogati. Dvojezični napisi pred izbranimi kraji na Koroškem, ki naj bi v prihodnosti ne bili več kamen spotike, bodo imeli pravi smisel le, če bodo v njih živeli dvojezični ljudje. Ne več Nemci ali Slovenci, temveč Korošci, ki govorijo ali vsaj razumejo oba jezika, nemškega in slovenskega.

Arthur Lemisch (1865-1953), koroški deželni upravitelj v času plebiscita, po njem napovedal "prevzgojo" Slovencev v dobi ene generacije.

Nemški letak: sin roti mater, naj ne glasuje za Jugoslavijo, ker bi moral v njej služiti kralju Petru kot vojak.

"Deželni zbor izjavlja torej - v svesti si odgovornosti - v imenu po njem zastopanega ljudstva, da hoče čuvati nad jezikovnimi in narodnimi posebnostmi slovenskih Korošcev zdaj in v vseh bodočih časih in da bode skrbel za njih duševno in gospodarsko povzdigo ravno tako, kakor za ono nemških prebivalcev." (28. 9. 1920)

Djekše/Diex, 20. oktobra 1920, volivci čakajo pred voliščem, nad vhodom slovenski napis Gostilna.

ANTIUVARIAT

Snovanja

To je Œesto in zadnje nadaljevanje zapisov dr. Mirana Hladnika o starih kranjskih knjigah. To pot so na vrsti tiste, ki so jih tiskali med drugo svetovno vojno, na eni strani nemŒke in domobranske, na drugi partizanske.

Med drugo svetovno vojno

MIRAN HLADNIK

Sem in tja je v Kranju izŒla kakŒna nemŒka publikacija. V TrŒiĉu se je leta 1903 za kratek ĉas pojavil humoristiĉni list *Die Beisszange* [Œĉipalke], 1911 pa knjiga lepotilnih receptov K the Jensen *Die wahre Kunst der Sch nheit* [Prava umetnost lepote] z objavo zaupnih receptov za nego lepote po avtoricinih izkuŒnjah ter navodili za lastno proizvodnjo lepotilnih zvarkov. Seveda kar v samozaloŒbi. Najveĉ nemŒkih tiskov je Kranj doŒivel v ĉasu druge svetovne vojne. Prihajali so iz tiskarne Sava, ki so jo Nemci zaplenili in preimenovali v kranjsko podruŒnico koroŒke pokrajinske nacionalsocialistiĉne zaloŒbe in tiskarne (NS Gauverlag und Druckerei K rnten, Zweigstelle Krainburg) ter dodatno opremili s stroji zaplenjene tiskarne Tiskovnega druŒtva, misijonske tiskarne z Grobelj pri DomŒalah in franĉiŒkanske tiskarne iz Tacna. Natisnili so nemŒko-slovenski slovar (Ferdinand Janach, *Deutsch-slowenisches, Slowenisch-deutsches W rterbuch*), slovenski koledar in abecednik, zabavno zbirko preŒernih kratkih zgodb s slovenskimi razlagami in opombami (Ferdinand Wittine, *Lustiges Lesebuch: Heitere Kurzgeschichten*) in raznovrsten propagandni material.

DuŒa ponemĉevalnega dela na Gorenjskem je bil dr. Franz Josef Lukas, po vojni avstrijski drŒavni svetnik in urednik ĉasopisa *Der Soldat*. Pedantno je poroĉal, da so s pomoĉjo njegovega uĉbenika nemŒĉine za odrasle *Deutsch f r Erwachsene* (natisnili so ga v Kranju v 55.000 izvodih!) do srede 1943 izvedli 1290 teĉajev s skupaj 44.951 udeleŒenci in pohvalil zavzetost teĉajnikov, ki se niso pustili ustraŒovati in so se teĉajev redno udeleŒevali: natanĉno 682 zaĉetniŒkih, 238 nadaljevalnih in 170 za viŒjo stopnjo. Vse publikacije za uĉenje nemŒĉine so bile razdeljene zastonj. NemŒki propagandni tisk je obsegal protipartizanske pamflete (*Schandtaten der Komunisten in Oberkrain / Sramotna dejanja komunistov v Oberkrain-u, Krainburg*, 1942) in reklamne broŒure (*Unser F hrer; Was ist der Freiheitskampf der Banditen / Kaj je osvobodilna fronta banditov*); ena od njih (*Das Banditengesetz / Zakon banditov*) je bila izdana v Radovljici.

Lustiges Lesebuch

V Kranju je bil natisnjen filmski plakat za film reŒiserja Nielsa Martensa iz leta 1939 *Robert Koch, Der Bek mpfer des Todes*. Film govori o nemŒkem izumitelju zdravlila proti tuberkulozi in Nobelovem nagrajencu Robertu Kochu, ki je prejel vse moŒne nagrade Tretjega rajha in je preŒet z nacionalsocialistiĉno ideologijo. KoroŒki deŒelni glavar in vodja koroŒkih nacionalsocialistov dr. Friedrich Rainer, odgovoren tudi za Gorenjsko, se je podpisal pod nemŒko-slovenski razglas *Proklamacija prebivalstvu Gorenjske, Krainburg*, dne 27. septembra 1942. Po vojni so Rainerja privedli v N rnberg kot priĉo v procesih proti nacistom, leta 1947 pa ga izroĉili Jugoslaviji, kjer je bil v Ljubljani pred vojnim sodiŒĉem obsojen in usmrĉen. Tradicijo domoznanskih publikacij je nadaljevala

knjiga *Oberkrain* [Gorenjska] Viktorja Paschingerja (1942). Glavna periodiĉna publikacija je bil od 1941 do 1945 tednik *Karawanken Bote*, "uradni organ K rntner Volksbunda in poroĉevalni list naĉelnika civilne uprave", v slovenski in nemŒki izdaji, z Lukasevim teĉajem nemŒĉine (NemŒĉina metodit no in praktit no / Deutsch metodisch und praktisch) v stalni rubriki in s poroĉili o nemŒkih zmagah na evropskih bojiŒĉih. Leta 1945 so tiskali dnevnik *Die Kurznachricht des Tages*, zadnje mesece vojne pa Œe kolaborantske ĉasopise *Zlatorog* (1944/45), *Gorenjski domobranec* (1945) in *Gorenjec* (1945). OdporniŒke tiskovine so nastajale v ilegalnih ciklostilnih tehnikah. Junija 1941 je bila taka tiskarna ustanovljena na Javorniku pri Jesenicah. V Kranju so med septembrom 1941 in februarjem 1942 razmnoŒevali ĉasopisa *Slovenski poroĉevalec* in *Ljudska pravica* in drugo propagandno literaturo. Organizacijo propagandnega tiska je 1944 prevzela Pokrajinska tehnika Komunistit ne partije Slovenije za Gorenjsko v Davĉi. Veĉji ti-

Oberkrain

Karawankenbote

Zdravljica 1944

skarski doseŒek je bil natis *Pesmi* Mateja Bora v 4000 izvodih v tiskarni Julija pri vasi Log v Poljanski dolini. Tiskarna je imela kvalitetno opremo iz kranjske tiskarne Kolektor, ki je delovala od leta 1927 dalje, tiskala pa je kvalitetne priloŒnostne publikacije in ĉasopis *Kolektor* (1924-33). Lastnik tiskarne stavec Albin Pogaĉnik je bil namreĉ ustanovitelj in predsednik mednarodnega zbirateljskega druŒtva. Sin lastnika tiskarne, ki je opremo verjetno priskrbel, je pri njeni selitvi v Davĉi padel. Leta 1944 je priŒlo celo do bibliofilske izdaje PreŒernove *Zdravljice* v opremi slikarja Janeza Vidica in arhitekta Marjana Œorlija v 1512 izvodih. Natisnila jih je tiskarna Trilof v Davĉi. Ĉas je za povzetek tega, kar smo skozi Œest nadaljevanj napisali o starih kranjskih tiskih do konca druge svetovne vojne. Poroĉilo je zajelo tudi knjige po drugih gorenjskih krajih (nabralo se jih je okrog dvesto), ki v seŒtevk u celo pretehtajo dobrih sto kranjskih. Najbolj zavzeto je bilo publiciranje v krajih z industrijo in s turistiĉno (versko in toplit sko) dejavnostjo, na Jesenicah, Bledu, v Œkofji Loki, TrŒiĉu

in na Brezjah, zajemalo pa je razglednice, vodnike in zemljevide. Œole v industrijskih krajih so izdajale uĉbenike za domaĉe gospodarske panoge, ĉebelarke publikacije so izhajale v okviru ĉebelarskih druŒtev, verski tiski so prihajali iz romarskih centrov in samostanov. Kranjsko knjiŒno sceno so drŒali pokonci knjigovezi in tiskarji Ignac KremŒar, Pavel Bizjak, Viljem PoŒgaj in Ivan PrimoŒ Lampret, ki so najraje zalagali ali tiskali prevedene pustolovske po-vesti. Slovenski avtorji so dobili prostor v Gorenjski knjiŒnici katoliŒkega Tiskovnega druŒtva ali pa so s svojimi pesmimi Œli v samozaloŒbo. Kranjsko zaloŒnit vo ne dosega niti enega odstotka tistega, kar je knjig izŒlo v Ljubljani in je s tega staliŒĉa marginalno. Streglo je lokalnim politiĉnim, turistiĉnim, Œolskim in gospodarskim potrebam ter literarnim ambicijam redkih posameznikov, ki so si prizadevali za oŒivitev domaĉe leposlovne scene.

Kranjsko zaloŒnit vo ne dosega niti enega odstotka tistega, kar je knjig izŒlo v Ljubljani in je s tega staliŒĉa marginalno. Streglo je lokalnim politiĉnim, turistiĉnim, Œolskim in gospodarskim potrebam ter literarnim ambicijam redkih posameznikov, ki so si prizadevali za oŒivitev domaĉe leposlovne scene.

Tridesetletni Kamničan Žiga Jereb je baletni plesalec, ki je dobil redno zaposlitev v baletnem ansamblu Deželnega gledališča Linz v Avstriji. Živi svoje sanje, pravi, pred dnevi pa je na premierni uprizoritvi odplesal eno svojih pomembnejših vlog - lik grofa Vronskega v Ani Karenini.

Balet je svoboda, nekaj nadzemeljskega

ŽIGA JEREB, POKLICNI BALETNI PLESALEC

JASNA PALADIN

Balet je še vedno zvrst umetnosti, ki jo večina pripisuje ženskam. Stereotip pač, s katerim pa se Žiga Jereb ne obremenjuje preveč. "Bili so trenutki, ko je bilo težko. Pomembno je le, da mi je moja družina vedno stala ob strani in v veliki večini tudi vrstniki," se danes spominja začetkov pred dvanajstimi leti, ko se je prvih baletnih korakov začel učiti v baletnem oddelku nižje glasbene šole v Kamniku. Iskrena želja po plesu, izpopolnjevanju in nastopih ga je pripeljala med uspešnejše baletne plesalce ne le pri nas, pač pa tudi v Evropi. Vse potrebno znanje je osvojil na srednji baletni šoli v Ljubljani in na dunajski državni baletni šoli, poklicni baletni plesalec pa je že od leta 2001. Najprej je delo dobil v Nemčiji, kjer je plesal sedem let, nato pa je dve leti sodeloval pri različnih projektih, tudi čez Lužo. Pred dobrim mesecem je znova dobil redno zaposlitev, tokrat v Linzu. V svojih poklicnih načrtih in napovedih je navidezno skromen, a odločen. "Še naprej bi na odru rad ustvarjal zanimive plesne predstave in vedno si želim novih izzivov. Trenutno sem srečen, kjer sem. Morda, kmalu," pa odgovarja na vprašanje, kdaj ga bomo spet lahko videli plesati kje v Sloveniji.

Prvega septembra letos ste znova dobili redno zaposlitev v Deželnem gledališču v avstrijskem Linzu. Ste že vseskozi želeli, da bi bil to tudi vaš poklic ali so vas do sem pripeljala naključja?

"Vedno sem si želel biti na odru. To čutim že od malega. Da bom plesalec, se mi še sanjalo ni, da bom s tem služil svoj dohodek, pa še manj. Kljub temu da je baletna oziroma odrska plesna umetnost velikokrat podcenjena, je to zelo kruta umetnost, predvsem ker je plesalčevo telo njegov inštrument

Žiga Jereb je svoje prve baletne korake naredil v glasbeni šoli v Kamniku, danes pa je poklicni baletnik v Deželnem gledališču v avstrijskem Linzu. / Foto: osebni arhiv

in je skoraj vedno odvisen od zunanje kritike. A ples je zame svoboda in nekaj resnično nadzemeljskega! V Linzu sem prišel povsem po naključju. V Kremsu, blizu Dunaja, sem delal predstavo z Marjeto Greif, pedagoginjo in koreografinjo. Slišal sem, da v Linzu rabijo moškega plesalca in sem se šel predstaviti. Jochen Ulrich me je takoj povabil k sodelovanju."

Imajo baletni plesalci v Sloveniji dovolj priložnosti za delo?

"Po končani srednji baletni šoli ima plesalec dovolj tehničnega znanja, da postane član baletnega ansambla v operni hiši. Nadaljnji umetniški in tehnični razvoj pa se odvija z delom in nastopi v predstavah. Težko rečem, koliko so cenjeni baletni plesalci v Sloveniji, ker nisem bil nikoli zaposlen v Sloveniji. S strani Društva baletnih umetnikov Slovenije sem vedno dobil podporo in bil dobrodošel, da sodelujem z njimi. Lahko rečem, da imamo kakovostne plesalce, žal pa imajo premalo predstav in nujno bi bilo sodelovati s koreografi iz tujine."

Kako vas je pot pripeljala v tujino?

"Vedno sem si želel v svet in težko rečem, kaj je tisto, kar me je vleklo ven. Zveni patetično, a so resnično sanje. En primer: ko sem bil star petnajst let, sem videl po televiziji predstavo Christopherja Bruca Rooster. Tedaj je bil direktor in koreograf znane sodobne plesne ansambla Rambert Dance Company v Londonu. Predstava me je prevzela in sem si želel, da bi enkrat to lahko plesal. In čez deset let sem to tudi plesal, v Nemčiji, in seveda delal z njim. Sanje!"

Kakšne so razlike med baletom in odnosom do njega pri nas in v tujini?

"Ni velikih razlik, le izbira je v tujini večja. Nemčija, Avstrija in Nizozemska imajo veliko več opernih hiš in baletnih ansamblov, in če nisi zadovoljen z delom oziroma si želiš neke nove smeri ali izzivov, veliko lažje najdeš novo pot in si poiščeš nov dom."

Kakšen je vsakdanjik poklicnega baletnega plesalca?

"Ob 10. uri se po vseh opernih hišah na svetu začne jutranji trening, ki traja približno uro in pol. To je trening klasičnega baleta, trening tehnike in kondicije.

Vse do poznega popoldneva, z dvema vmesnima odmoroma, sledijo vaje, priprava predstave ali nove koreografije. Zvečer imamo pogosto nastope in takrat je tudi dolžina treninga krajša."

Za vami je vrsta plesnih vlog, a ste pred dnevi odplesali verjetno vašo največjo baletno vlogo doslej - lik grofa Vronskega v Ani Karenini. Kako je bilo na premieri?

"Vse predstave so pomembne in vsaka koreografija drugačna. Večkrat sem že plesal večje vloge in tudi letos sodelujem v kar 33 predstavah. Kakšne večje nivoje

pred premiero ni bilo, saj sem odra že vaje, vlogo pa sem vzel enako resno kot vse ostale doslej. Kritike so bile pozitivne in odziv gledalcev, kljub dolgim trem uram, pozitiven, kar me seveda zelo veseli."

Kakšne priprave zahteva takšna vloga?

"Kljub temu da je grof Vronski ena mojih največjih in najzahtevnejših vlog doslej, so bile priprave podobne kot za vse predstave. Treba je dobro poznati delo. Posebnih priprav ni, saj treniramo sproti, tako da smo fizično in tehnično dobro pripravljeni. Vloga se oblikuje skupaj s koreografom, z njegovo koreografijo in dramaturgijo, lahko pa predlagam tudi kakšno svojo zamisel, da mi je vloga še bolj pisana na kožo."

Balet ni poklic kot večina drugih, saj ste odvisni od svojega zdravja ... Kako skrbite za to, da boste lahko čim dlje plesali?

"To je resnično individualno. Potrebna je disciplina, volja, radovednost in seveda skrbno ravnanje s telesom. Pomemben je počitek in sprostitev po napornih premierah in predstavah. Mislim, da baletnik lahko pleše vse do štiridesetega leta, če ni imel hujših poškodb in je fizično še vedno dobro pripravljen. Mnogi plešejo še dlje in prepričan sem, da je to dobro in da bo vedno več takih plesalcev."

Žiga Jereb v predstavi Pepelka Jochena Ulricha / Foto: osebni arhiv

"Pri baletu je potrebna disciplina, volja, radovednosti in seveda skrbno ravnanje s telesom. Pomemben je počitek in sprostitev po napornih premierah in predstavah. Mislim, da baletnik lahko pleše vse do štiridesetega leta, če ni imel hujših poškodb in je fizično še vedno dobro pripravljen. Mnogi plešejo še dlje in vedno več bo takih plesalcev."

V Bežigrajski galeriji v Ljubljani je ta teden še na ogled razstava Od skice do lutke Lutkovnega gledališča Nebo iz Kranja, na kateri svoje lutkovne kreacije predstavlja Andrej Štular, sicer ustvarjalec na različnih umetniških področjih, od fotografije, videa do stripa, grafike, lutkovne igre ...

Umetnosti za bogat prerez geoloških plasti

ANDREJ ŠTULAR, MULTIMEDIJSKI UMETNIK

IGOR KAVČIČ

V Bežigrajski galeriji trenutno razstavljate lutke, ki ste jih ustvarili za Lutkovno gledališče Nebo, v katerem delujete ...

"Razstava spada v sklop razstav *Od skice do lutke*, ki jih v zadnjih letih pripravljajo v Bežigrajski galeriji, in na katerih se pojavljajo lutkovna gledališča z neko posebno poetiko oziroma posamezni avtorji, ki delajo za njih. Tokrat je na vrsto prišlo Lutkovno gledališče Nebo, v katerem kot oblikovalec in animator delujem od vsega začetka, to je skoraj deset let. Gre za kar obsežen opus v glavnem mojih kreacij, pri nekaterih pa sta sodelovali tudi Petra Stare in Mojca Osojnik. Lutkarstvo je še posebej v našem gledališču zastavljeno kot timsko delo, tudi pri ustvarjanju likovne podobe in odločitvah, kakšno tehnologijo lutk bomo uporabili. Končna izdelava pa je največkrat moje delo."

Lutke katerih predstav ste tokrat postavili na ogled?

"Na razstavi sem želel prikazati predvsem likovne razsežnosti in različne tehnike, v katerih so izdelane lutke, s

tem pa raznolikost materialov, iz katerih so te narejene. Lutkovna predstava za odrasle *Soba* je bila naša prva produkcija, ki nas je v bistvu lansirala na lutkovno prizorišče in je kot pravi festivalski hit še vedno živa. Z njo smo obredli že festivale po Sloveniji, Turčiji, Avstriji, Hrvaški, Avstraliji, na Poljskem, v Nemčiji ... Gre za ročne oziroma prstne lutke iz gline. Tu so nošene lutke skoraj naravne velikosti iz eksperimentalne predstave *Mesto*, osrednje mesto sem namenil marionetam iz *Zgodbe o Prešernu*, kot tip indonezijskih lutk pa so tiste iz predstave *Krilčica*. Klasične ročne lutke so iz predstave *Saj ni res, pa je*, te iz *Ostržka* pa so marionete in namizne lesene lutke. Konkretno so prikazane tudi ploskovite lutke iz predstave *To je Ernest*."

Zadnji čas vas lutkarstvo najbolj okupira, pa vendar, dolga leta ste svojo likovno in izrazno ustvarjalnost gradili na različnih umetniških področjih ...

"Drži, a se še vedno najbolje počutim v koži likovnika. Umetniška področja, na katerih ustvarjam, so se vseskozi nekako plastila drug na drugega in če pogledam nazaj, je vse to moje delovanje

Andrej Štular je v zadnjih letih ustvaril lutke za deset predstav, med njimi tudi Ostržka.

videti kot geološki prerez zemlje. Kot srednješolcu mi je bila zelo pomembna muzika, sodeloval sem v skupini Radostna destrukcija in v performance skupini Želez-teater. Veliko sem se ukvarjal s fotografijo, največkrat eksperimentiral tako na terenu kot v temnici, uporabljal neobičajne postopke ... Fotografijam sem želel dodati neko naracijo, zapisati s njimi neko zgodbo. Začel sem delati kolaže, foto stripe in pri tem spoznal, da neko zgodbo lahko predstavim z nenavadnimi likovnimi sredstvi. Eno od teh je bil zagotovo strip, s pomočjo katerega sem se lahko izražal tudi literarno. Pomembno je bilo moje srečanje z ekipo Stripburgerja v drugi polovici devetdesetih let in to sodelovanje in prijateljstvo traja že skoraj petnajst let. Predvsem mi je všeč, da nam je prepuščena popolna avtorska svoboda in je edino merilo kakovost. Izšla sta tudi dva albuma stripov *Lustri* in *Kompost*. Elemente stripa in drugih vizualnih umetnosti, s katerimi sem se in se še ukvarjam, na neki način vseskozi prenašam tudi v lutkarstvo. Najbolj

nenavaden izlet v umetnost so filmi, saj sem posnel več eksperimentalnih filmov in prejel marsikakšno nagrado za njih. Zadnje čase uživam tudi pri postavljanju ambientalnih postavitev, kjer vse te moje umetnosti na neki način prepletam med seboj."

Ena izmed vaših obsesij, če temu lahko tako rečemo, je bil nedvomno naš največji pesnik dr. France Prešeren. Tudi z njim ste se ukvarjali na različnih področjih ...

"Pravzaprav gre za trilogijo. Prvi je bil strip z naslovom *France*, sledil je film *dr. Fig*, nekakšna kombinacija videa in posnetkov s super osem kamero, tretja pa je bila lutkovna predstava *Zgodba o Francetu*. Prvo, kar me je pritegnilo pri njem, je njegova poezija kot nekaj najvišjega, kar premore slovenska kultura, predvsem pa me je inspirirala aktualnost njegove poezije in življenja tudi za današnji čas. Vsi njegovi problemi, kot so vera, eksistenca, odnos do žensk, do denarja, samodestruktivnost, so tudi aktualni problemi sodobnega človeka. Drugo je njegova misteriozna podoba,

ki je ni. Vse njegove podobe so bile narejene po spominu in zato je zame le-ta še večji izziv. Tretje je njegovo življenje, na eni strani uradna suhoparna verzija zlatega dečka, šolarja, študenta, pravnika in druga verzija, njegova dejanska bitka skozi življenje, ki je bila "baje" bolj kot ne zelo kontroverzna. Rad bi še naredil predstavitev Prešerna in njegovega življenja za otroke, za mladino in sicer skozi strip. Ne, Prešeren še ni umrl."

Kaj je trenutno v središču vašega umetniškega delovanja?

"Pripravljam solistično lutkovno predstavo, katere premiera bo še letos. Rišem človeški lik, ki bo eden od dveh, ki bosta razpisana v letošnjem Mednarodnem otroškem natečaju Živel strip. Spomladi bo izšel tudi album na to temo. Sicer pa se bom v prihodnjih dneh predvsem angažiral s selitvijo ateljeja, kjer so konec koncev shranjene tudi vse te lutke, ki so na ogled na tej aktualni razstavi. Drugo leto nas čaka tudi pregledna razstava ob 10-letnici LG Nebo v Kranju."

"Zanima me Prešernova misteriozna podoba, ki je ni. Vse njegove podobe so bile narejene po spominu in zato je zame le-ta še večji izziv."

Likovni del Štularjeve trilogije o Prešernu obsega tudi strip, katerega naslovnica je videti takole.

Športni glas

Gospodarska kriza se pozna tudi v športu

Športni klubi in društva vse težje pridobivajo denar, ki ga potrebujejo za svoje delovanje.

MAJA BERTONCELJ

Gospodarska kriza se pozna na različnih področjih, tudi v športu. Vodstva klubov in društev imajo težko nalogo zagotoviti dovolj sredstev za nemoteno delovanje. Vse več je v slovenskem prostoru takšnih, ki jim to ne uspe, posledično se veliko govori o dolgovih, ki jih imajo nekateri klubi do svojih športnikov. Kako je na Gorenjskem? Kriza se pozna. O vlaganju v šport smo vprašali nekaj podjetij, katerih imena se najpogosteje pojavljajo na dresih gorenjskih športnikov.

Gorenjsko podjetje, ki se so- oča s hudimi finančnimi težavami in katerega ime je še vedno vidno na dresih športnikov nekaterih gorenjskih športnih klubov in društev, je Merkur. Kot je sporočil **Rok Istenič**, predstavnik za odnose z javnostjo, zaradi razmer, v kakršnih se je znašel Merkur, letos niso finančno pomagali nobenemu športnemu klubu ali društvu. "Kako bo v prihodnje, je odvisno od tega, kaj se bo zgodilo z Merkurjem. Naša politika je bila vedno, da del svojega dobička damo okoli, v katerem delujemo. Dokler dobička ni, žal tudi sponzorstev ne more biti," je še dodal. Merkur je bil na primer glavni sponzor škofjeloških rokometašev. V novi sezoni nastopajo z imenom Loka. Kaj to za njih pomeni, je pojasnil **Jože Galof**, direktor kluba: "To pomeni, da smo izgubili približno tretjino proračunskih sredstev, ki nam jih še ni uspelo nadoknaditi. V Merkurju so pogodbo enostransko prekinili. Intenzivno iščemo novega glavnega sponzorja, a časi niso ravno primerni. Ne predstavljam si, kako bo, če sponzorja ne bomo dobili. K sreči imamo dobre rezultate." Merkur ima v svojem imenu tudi TSK Merkur Kranj. Novega sponzorja v klubu iščejo že okrog pol leta. Upajo, da ga bodo našli in temu primerno se bo spremenilo tudi ime kluba. "Zaenkrat nismo preveč uspešni, in to kljub temu, da smo klub, ki je po rezultatih zelo uspešen. Časi so res težki," je povedal **Emil Božnar**, predsednik TSK

Škofjeloški rokometaši so po umiku Merkurja ostali brez glavnega pokrovitelja. S tem so ostali brez približno tretjine proračunskih sredstev. | FOTO: TINA DOKL

Merkur Kranj. "Zaenkrat programa nismo krčili, če ne bomo kmalu dobili večjega sponzorja, pa bo treba ukrepati, kar pa bi bilo škoda, predvsem zaradi mlajših," je še dodal.

V Savi za gorenjske športne klube in društva okrog 330 tisoč evrov

Odgovore iz Save je pripravila **Lidija Bregar**, direktorica Korporativnega komuniciranja: "V Savi na leto podpremo okrog trideset gorenjskih športnih društev. Največ denarja namenimo Kolesarskemu klubu Sava Kranj, ki ga sponzoriramo že od leta 1968. Med večja sponzorstva uvrščamo še sponzorstvo Veslaškega kluba Bled, Športnega društva Savčan, ženskega Rokometnega kluba Sava Kranj, Košarkarskega kluba Stražišče in Državnega panožnega nordijskega centra Kranj. Smo tudi med večjimi sponzorji smučarskih poletov v Planici. Večji delež sredstev za sponzorstva in donatorstva Sava, d. d., namenja ravno gorenjskim športnim društvom, in sicer okrog 330 tisoč evrov. Vlaganje v podporo športa je v zadnjem času ostalo na približno enaki ravni." In kako bo prihodnje leto? Bregarjeva pravi: "Letni načrt za leto 2011 je še v pripravi, načeloma pa

bomo skušali našim tradicionalnim partnerjem zagotoviti enako podporo kot v preteklosti. Tudi v času gospodarske krize smo ohranili sodelovanje z veliko večino društev ali zvez, s katerimi smo sodelovali v preteklosti in s katerimi želimo sodelovanje ohraniti tudi v prihodnje. A sredstva za sponzorska sodelovanja ter donatorsko pomoč so omejena in nekje je pač potrebno narediti rez. Vsem žal ne moremo pomagati." Športu pomagajo tudi v Gorenjski banki, kjer so pred časom postali glavni pokrovitelj po novem PK Gorenjska banka Radovljica. O konkretnih zneskih, ki jih namenijo športu, niso želeli govoriti, so pa sporočili, da je skupni obseg sredstev, ki so ga v letih 2009 in 2010 namenili podpori športa, približno enak, v obeh omenjenih letih pa tudi bistveno večji kot v preteklosti. "V veliki meri povečanju sponzorskih vložkov botruje prav gospodarska kriza. Veliko podjetij namreč siceršnje pomoči okolju ni več zmoglo, zato smo v obsegu, ki smo ga ocenili za poslovno smiselnega in dopustnega, to odgovornost večkrat prevzemali v Gorenjski banki. V načrtih za leto 2011 intenzivnejšega sponzoriranja ali dodatnih sponzorskih obveznosti ne predvidevamo

in ostaja na nivoju zadnjih dveh let," je sporočil **Bojan Likar** iz službe marketinga in odnosov z javnostjo. Iz Zavarovalnice Triglav pa je odgovorila **Urša Manček**, pomočnica člana uprave in vodja korporativnega komuniciranja. Pojasnjuje, da največ vlagajo v športne projekte: "Športni projekti nam omogočajo, da se Zavarovalnica Triglav slovenski javnosti predstavlja kot podjetje s slovensko identiteto. Sredstva namenjamo športu na lokalni in nacionalni ravni, v ospredje pa postavljamo vključevanje mladih v šport. Če omenimo le nekatere, podpiramo skakalca Petra Prevca, Plavalni klub Radovljica, katerega članica je Sara Isakovič. Med večjimi sponzorji smo bili tudi pri svetovnem pokalu v veslanju na Bledu." Kot so sporočili, so v letu 2009 za sponzorstva v celoti namenili 2,8 milijonov evrov in sklenili 1.058 pogodb. Največji del denarja so zagotovili športnim dejavnostim, 73 odstotkov. V letu 2009 se je delež sredstev, ki so jih namenili športu, v primerjavi z letom 2008 znižal za 5,7 odstotne točke. In kakšni so njihovi načrti za leto 2011? Kot pravijo, se bodo še naprej trudili pomagati mladim športnikom pri doseganju vrhunskih rezultatov v različnih športnih panogah.

Pred maratonom

JANEZ FERLIC

Že pred časom je v enem izmed intervjujev nekdanji odlični maratonec Igor Šalamun, ki ima osebni maratonski rekord 2:15:17, dejal, če je atletika kraljica športov, je maraton kralj. Še kako prav ima. Tisoči kilometrov v vseh mogočih pogojih, odrekanje, dnevi utrujenosti, tudi naveličanosti in dolgi samotni treningi so čar priprav na maratonske nastope. Imeti je potrebno jasno zastavljen cilj in vizijo, česar pa pravemu, klenemu tekaču na dolge proge po navadi ni problem sestaviti, saj so tekači na dolge proge že po navadi ljudje z dolgoročno zastavljenimi cilji. Dotaknimo se tokrat dveh stvari: sklepnih priprav in samega tekmovalnega nastopa, ter razlike med polmaratonsko in maratonsko razdaljo. Vrhunski maratonce na leto pretečejo od osem do deset tisoč kilometrov, nastopijo na treh maratonih in nekaj več polmaratonih. Pri rekreativnih tekačih je drugače. Časa, ki je namenjen treningu, je precej manj in če rekreativcu uspe na teden preteči od osemdeset do sto kilometrov, je to že zelo veliko. Zapomnite si, da več ne pomeni nujno tudi bolje, kajti dolgotrajni treningi tekača izčrpajo. Po drugi strani pa brez teh dolgih treningov, ki so dediščina maratonskega treninga, ne bo šlo. Vedno je potrebno slediti tudi svoji intuiciji, prisluhniti telesu in trenirati v skladu s počutjem. V mikrociklus treninga vključiti vse pomembne sestavine maratonskega treninga je lahko včasih precej zapleteno. Neprekinjeni dolgi teki (nad 30 km) so neizogibni, prav tako tempo teki kot tudi treningi, ki potekajo v tekmovalnem in nadtekmovalnem tempu. Vedeti je treba, da se lahko pojavijo neprijetne poškodbe.

Ko pride dan nastopa, se na start podajte z zaupanjem, ki naj izvira iz treninga. Sproščenost bo vsekakor zelo dobrodošla, vedite pa, da vas med samim nastopom lahko doleti kar precej neprijetnosti. Maratonski zid, krči, splošna utrujenost in izčrpanost, dehidracija, so le nekatere izmed njih. Dobro počutje, energičnost ter po drugi strani spočitost niso nobena garancija za uspeh. Uskladiti se mora več dejavnikov. Gre pa med polmaratonsko (21 097m) in maratonsko (42 195m) razdaljo, vsaj po mojem mnenju za precejšnjo razliko. So primeri, ko so na primer odlični tekači na 5000 m in 10000 m dobro nastopili na polmaratonu, maraton pa je bil nato pravi debakel. Ne samo prvi, temveč tudi marsikateri naslednji. V takih primerih je potrebno biti predvsem potrpežljiv in lahko tudi več let sestavljati "mozaik", ki bo pomenil optimalen nastop na maratonu. Na kratko, vztrajnost, odločnost in potrpežljivost so vrednote, ki se jih mora držati maratonec. Ni vedno lahko in tako je tudi prav, saj maraton pomeni tudi premagovanje bolečin, naporov in stisk, ki so neizogibne. Občutek po prečkanju ciljne črte pa je neskončno dober in unikaten. Med samim nastopom pa je potrebno teči čim bolj enakomerno, skrbeti za vnos tekočine, tudi lahke hrane, če je to potrebno, in predvsem zdržati in še enkrat zdržati ter kljubovati bolečinam. Sam osebno imam vse moje pretečene maratone v izredno lepih spominih navkljub vsem krčem, otrdelim nogam, skrčenim želodcem, dehidraciji, bruhanjem in utrujenosti ter izčrpanosti. Pa vendarle je toliko lepega v vsemu temu, da zgoraj omenjene tegobe vedno prezrem. Pa srečno, dragi maratonce in maratonce.

Lani je bil na Ljubljanskem maratonu na svoji poslovilni tekmi najhitrejši Slovenec Roman Kejžar. | FOTO: MAJA BERTONCELJ

maraton

Tomaž Kalan bo po skoraj tridesetih letih znova nastopil na maratonu.

Ljubljanski maraton tekma leta

Zgornji naslov velja tudi za Tomaža Kalana, ki pri 52 letih podira vse svoje rekorde. Njegov cilj na maratonu, svojem drugem v življenju, je teči v tempu štiri minute na kilometer.

MAJA BERTONCELJ

Konec tedna, 23. in 24. oktobra, bo 15. Ljubljanski maraton, najštevilnejša tekaška prireditev pri nas. V soboto bodo tekli predšolski otroci, osnovnošolci in dijaki, v nedeljo pa še tekači na rekreativnem teku, polmaratonu in maratonu. Starta na najdaljših razdaljah bosta ob 10.30 na Šubičevi ulici, cilj pa bo na Trgu republike. Ljubljanski maraton je za številne slovenske rekreativne tekače posebno doživetje. Še vedno se lahko odločite in se v nedeljo v središču Ljubljane postavite v vrsto z več tisoč tekači. Prijavite se lahko še danes, 19. oktobra. Največji izziv je zagotovo tek na maratonski razdalji. Včerajšnji števec prijav je med prijavljenimi za najdaljšo razdaljo Ljubljanskega maratona beležil 1018 moških in 142 žensk. Precej več jih bo teklo na pol maratonu, okrog šest tisoč, več kot pet tisoč pa tudi na rekreativnem teku.

Na startu je vsako leto tudi veliko Gorenjcev. Ljubljanski maraton je za marsikoga izmed njih tekma leta. Mednje letos sodi Tomaž Kalan, Virmašan, ki z družino živi na Šutni. Kljub temu da šteje 52 let, je v življenjski formi in na rekreativnih tekmovanjih so ga med sezono v hrbet gledali številni precej mlajši tekači. Tomaž se je veselil vsakega dobrega rezultata in je bil vedno deležen velikega aplavza in občudovanja. Za svoja leta gre res vrhunsko. V teku je sicer že več kot trideset let. "Moja športna pot se je začela z nogometom, igral sem tudi hokej, v Žabnici skupaj z Ivom Čarmanom, ki pa se je potem odločil za tek na smučeh. On je verjetno tudi malce vzrok, da sem začel teči tudi jaz: pozimi na smučeh, v drugih mesecih pa po suhem," je svoje tekaške začetke obudil **Tomaž Kalan**, ki se pozimi udeležuje tekem v smučarskem teku, poleti pa ga redno srečujemo na rekreativnih tekaških tekmah.

Kosa se s precej mlajšimi in v cilju je vselej med prvimi. Je najboljši v svoji kategoriji. "Za glavni cilj letošnje sezone sem si postavil Ljubljanski maraton. Mislim, da je 27 let od takrat, ko sem maraton tekel prvič. Letos bo to drugič," pravi Tomaž in dodaja: "Od novega leta sem vse podredil temu cilju. Tudi doma sem povedal, da letos živim za Ljubljanski maraton, kar pomeni, da je poleg službe na prvem mestu tek, potem pa naredim še kaj drugega. Želim dokazati, da se tudi pri mojih letih s treningom še da narediti dober rezultat. Upam, da bom odtekel odlično. Cilj je štiri minute na kilometer." Če bo cilj dosegel, bo gotovo med boljšimi Slovenci. S treningi "na polno" je že končal. Njegova zadnja tekma je bila Šenčurski izziv, ravninski tek na 10 kilometrov, ki ga je končal na 5. mestu s časom 34 minut in 15 sekund. Tomaža najpogostejše srečate na Sorškem polju,

kjer nabira tekaške kilometre. Kot pravi, je to njegov drugi dom. Na mesec preteče tristo kilometrov. Motivacije mu ne manjka. "V vseh teh letih še nisem imel takšnih rezultatov, kot jim imam letos. Podiram vse svoje rekorde. To je več kot dobra motivacija za trening," pravi. Težki treningi mu ne predstavljajo pretiranega napora. Že od mladih nog je vajen delati. Glede na to, da se je letos povsem posvetil teku, nas je zanimalo, če je temu morda podredil tudi skrb za športno prehrano. Tomaž odgovarja: "Ko sem delal doma na kmetiji, sem jedel klobase. Še vedno jih imam rad. Jem prav vse, tako da se s tem, da bi pazil na prehrano, ne obremenjujem." Kot je še povedal za konec, bo tekel toliko časa, kolikor mu bo zdravje dopuščalo. Vsem, ki boste v nedeljo na startu Ljubljanskega maratona, pa svetuje, da se na progo podate z glavo in v svojem tempu premagujete kilometre.

INTERSPORT ISI d.o.o., Naklo Sport to the people / *Šport ljudem

TEKAŠKI COPATI
V PRODAJALNAH INTERSPORT

Odlična ponudba aktualnih modelov priznanih blagovnih znamk za sezono jesen-zima 2010 po najboljših cenah.

OKTOBRA JAMČIMO
NAJBOLJŠO CENO!

ZA VSE MODELE
tekaških copat v zalogi prodajaln
INTERSPORT od 11. do 31. 10. 2010.

Če boste v tem času v katerikoli prodajalni s športnimi izdelki v Sloveniji našli ponudbo za enak model z nižjo ceno, vam ga bomo v prodajalnah INTERSPORT prodali po enaki ceni. Če bo potrebno, boste predložili našemu prodajalcu oglas, letak, plakat ali kak drug dokaz o javni objavi konkurenčne ponudbe v drugi prodajalni. Javna konkurenčna ponudba mora biti pod enakimi pogoji dostopna vsem kupcem v tej prodajalni.

Ponudba o zajamčeni najboljši ceni velja od 11. do 31. 10. 2010, in sicer za vse tekaške copate v zalogi prodajaln INTERSPORT in ne velja za ponudbe objavljene za prodajo izključno na internetu.

Več informacij na www.intersport.si

maraton

Po Špartatlonu še v Ljubljano

Ultramaraton od Aten do Šparte je za številne tekače izziv, ki ga je letos uspel premagati tudi Škofjeločan Lojze Primožič, ki seveda konec tedna ne bo manjkal na Ljubljanskem maratonu.

VILMA STANOVNIK

Preteči 246 kilometrov v enem kosu je preizkušnja, za katero morate imeti dovolj poguma, da sploh razmisljate o tem, da bi se je lotili? "Špartatlon med ultra tekači zagotovo velja za največjega in odkar sem slišal za ta epski tek, sem si želel, da poizkusim. Po lanski udeležbi na finalu Ironmana na Havajih sem malce izgubil voljo do triatlona. Veliko manjših vzrokov je bilo, predvsem pa me je močno vleklo v ultra tek. Seveda sem moral najprej spremeniti način trenin-ga. Izpolniti sem moral nor-mo za prijavo na Špartatlon. Ko sem kmalu po preteče-nem Ultra Balatonu prejel pošto s štartno številko 283, sem še bolj zagrizel v tre-ning. Najmlajši sin mi je rekel: "Ati, pa saj si film o Špar-tatlonu gledal že vsaj petde-setkrat!" Vendar mislim, da lahko uspeš le s popolno kon-centracijo na takšno tekmo. Špartatlon je ekstremen, je

drug svet in če ga vzameš z rezervo, cilja ne boš videl." Kljub temu da se Špartatlona lotijo le odlični tekači, jih kar dve tretjini na poti odstopi. Ste tudi vi imeli krizo? "To, da dve tretjini tekačev odstopi, je normalno, proga je zahtevna, poškodbe so neizogibne, krizne trenutke pa ima vsak tekač. Razlika je le v tem, da gremo eni težje, dru-gi lažje prek njih. Dobra fizič-na priprava je sicer zelo po-membna, vendar le eden od dejavnikov, ki te pripeljejo do kipa boga Leonidisa v Šparti. Če obstaja le kanček dvoma, ti zagotovo ne bo uspelo. Po-leg tega je pomembna ekipa, ki te spremlja. V njej morajo biti pozitivni ljudje, ki te po-znajo in ki jim zaupaš. O njih se premalo govori, zato bi svoj team rad vsaj malce predstavil. Edo Krnić je člo-vek za vse, prijatelji vemo, da ni ravno ljubitelj organizira-nosti, vendar pa je na tekmi dosleden, skoncentriran, kralj prepotrebne improvizac-

cije in motivacije in brez nje-ga si te odprave sploh ne predstavljam. Matej Medved je šofer in navigator na kao-tičnih grških cestah, ki vedno najde besedo vzpodbude, Neža Mravlje pa je fiziotera-pevtka, maserka in Edova desna roka. Pravi zaklad iz-kušenj, saj je spremljala svo-jega očeta že na dveh Šparta-tilonih in številnih drugih ul-tra tekih. Odlična ekipa so in tukaj se jim še enkrat zahva-ljujem za vse!" Številni si postavljajo vpra-šanja, kako zdržati tako dol-go brez spanja, z malo hra-ne, ... Kako ostati na nogah? "To, da ne spim, ni problem. Preveč sem osredotočen na to, da pritečem do cilja in o spanju sploh ne razmišljam. Z ekipo pripravimo tudi na-črt prehranjevanja, vendar vnaprej vemo, da se mi bodo ploščice in geli uprli in da bomo improvizirali. V dru-gem delu Špartatlona sem večinoma "živel" od coca-cole, vode in mlečnega riža,

ki so ga ponujali na okrepče-valnicah. Te so v Grčiji odlič-no založene, ljudje so prijaz-ni. Nosijo te po rokah, saj ce-nijo to, da si prišel na to pre-izkušnjo, ki slavi njihovo zgo-dovino le zaradi časti, da pri-deš v cilj, požirka vode iz reke Eurotas in oljčnega venca." Od Špartalona ni še niti me-sec dni, gotovo pa že raz-mišljate o novih tekaških podvigih, tudi o bližnjem Ljubljanskem maratonu? "Na 'Ljubljanca' bom zago-tovo šel, vendar bolj zaradi druženja in zabave, saj še nisem povsem regeneriran. Greh ga bi bilo zamuditi, saj je to največji tekaški dogo-dek v Sloveniji. Glede načr-tov za vnaprej pa je edini resni plan za prihodnje leto ponovitev udeležbe in mo-rebitno izboljšanje rezultata na Špartatlonu, v spomla-danskem delu pa bom pred-vsem za trening odtekel ne-kaj maratonov. Če bom le zdrav, mi izzivov zagotovo ne bo zmanjkalo."

Lojze je v cilj 246-kilometerskega teka v Šparto pritekel po 29 urah in 10 minutah, s tem časom pa je med več kot 350 tekači osvojil 11. mesto. Zmagal je Italijan Ivan Cundin s časom 23 ur in 3 minute.

INTERSPORT
PRIPOROČA
NAKUP SEZONE

ENERGETICS

ENERGETICS Tekalna
steza PR 7.0 HRC

649,95

INTERSPORT ISI d.o.o., Naklo Sport to the people*/Šport ljudem

Z novo tekaško kolekcijo adidas ali ASICS iz kampanje Run Free Now do vavčerja za brezplačni prenos glasbenih komadov za tek!

Prenesi 12 pesmi na mesec za obdobje 3 mesecev. Izbiraš lahko med že pripravljenimi sezname glasbenih komadov ali pa ustvari svojega iz nabora več kot 8 milijonov pesmi!

RUN FREE NOW!

Izberi SVOJ glasbeni miks za tek*

INTERSPORT
www.intersport.si

adidas asics

* Vavčer lahko pridobite v času trajanja kampanje Run Free Now, od 13. 9. do 31. 10. 2010.

Vavčer lahko prejmete v prodajalnah INTERSPORT, ki so vključene v kampanjo Run Free Now. Vavčerji so na voljo v omejenih količinah! Več informacij o kampanji najdete na www.intersport.si/runfreenow

INTERSPORT ISI d.o.o., Naklo Sport to the people*/Šport ljudem

nogometna

Remi Šenčurja z drugouvrščenim na lestvici

Nogometaši Garmin Šenčurja so doma remizirali z Aluminijem. Strelec je bil kapetan Ladislav Stanko (na sliki). / FOTO: GORAZD KAVČIČ

V 2. SNL so bile pretekli konec tedna odigrane tekme 11. kroga. Nogometaši Garmin Šenčurja so doma remizirali z Aluminijem, trenutno drugouvrščeno ekipo na lestvici. Rezultat je bil 1:1. Za domačine je iz bele točke v 51. minuti tekme zadel Ladislav Stanko. Na lestvici po odigranem 11. krogu vodi IB Interblock (21 točk), Garmin Šenčur je sedmi (14 točk), Roltek Dob, ki je bil v gosteh z 1:4 boljši od Laboda Drave, pa deveti (11 točk). **M. B.**

V tretji ligi zahod na vrhu Radomlje

Nogometaši v tretji slovenski nogometni ligi zahod so odigrali tekme devetega kroga. Gorenjski predstavniki so bili uspešni. Na medsebojnem obračunu so bili igralci Kranja pričakovano z 0:2 boljši od Naklega - kluba zmagovalcev, ki jim kot novincem v tretji ligi še ni uspelo zmagati. Rezultat na tekmi med Savo Kranj in Kalcerjem Radomljami je bil 0:3 za goste, Kamnik pa je bil na gostovanju pri Krki boljši z 1:2. Na lestvici z 20 točkami vodi Kalcer Radomlje, Kranj je s tekmo manj in 16 točkami na petem mestu, Kamnik je osmi (14 točk), Sava je na predzadnjem, trinajstem mestu (3 točke), zadnji pa so nogometaši Naklega, še brez osvojene točke. **M. B.**

Jesenice suvereno na vrhu prve gorenjske lige

Novinci v 1. gorenjski ligi, ekipa Bitnje - Ekspert, je kljub porazu v Kranjski Gori (2:1), na lestvici na visokem 3. mestu. / FOTO: ANKA BULOVEC

V soboto so bile odigrane tekme 8. kroga v 1. gorenjski nogometni ligi. Do konca jesenskega dela so še trije krogi. Zadnji bo odigran 6. novembra. Trenutno najbolje kaže nogometašem Mimovrste Jesenice, ki imajo 22 točk. Zmagali so sedemkrat, enkrat pa remizirali. Na drugem mestu je s 17 točkami Visoko, tretji so novinci v ligi, nogometaši Bitnje - Ekspert (15 točk), četrti je Velesovo (13 točk), peta Alpina Žiri (13 točk), šesti Bohinj (11 točk), sedma Kranjska Gora (11 točk), osmi Šobec Lesce (7 točk), klub, ki je lani igral v 3. SNL, deveti so nogometaši Hrastja (7 točk), deseti Kondorja (šest točk), enajsti Nika Železniki (5 točk), na zadnjem mestu pa je Britof (5 točk). **M. B.**

Preddvor vodilni v drugi gorenjski ligi

Nogometaši v drugi gorenjski ligi so v soboto prav tako odigrali tekme 8. kroga. Na vrhu lestvice je Preddvor s 17 točkami. Drugi so nogometaši Bled Hirter (14 točk), tretji Thorex DLN (12 točk), četrti Polet (11 točk), peti Trboje (5 točk), šesti Ločan Škofja Loka (5 točk) in sedmi FC Podbrezje (2 točki). **M. B.**

Napadalec z močno levico

Gorenjski nogometaš: Dejan Burgar, 24-letnik iz Velesovega, kapetan Triglava Gorenjske.

MAJA BERTONCELI

Nogometaši Triglava Gorenjske bi v nedeljo v Ajdovščini s Primorjem morali odigrati tekmo 13. kroga prve lige, ki pa je bila zaradi močne burje in dežja odpovedana. Odigrana bo 27. oktobra. S tekmo manj so padli na zadnje, 10. mesto, njihov zaostanek za sredino lestvice pa so le štiri točke. Predstavljamo kapetana Triglava Gorenjske **Dejana Burgarja**, nogometaša, ki je po izobrazbi tehnik zdravstvene nege, zaključuje pa višjo prometno šolo. Do inženirja logistike mu manjkata en izpit in diploma.

Lani ste bili s trinajstimi zadetki drugi strelec druge lige. Kakšna so bila pričakovanja pred letošnjo sezono? "Hočem dokazati, da tudi v prvi ligi znam dosega ti zadetke. Pričakoval sem hud boj za vsako točko. Vsaka tekma je težka tekma. V prvi ligi ni lahkih nasprotnikov. Manj je napak v igri, če pa so, se kaj hitro kaznujejo z zadetki. Pričakoval sem, da nam bo najtežje na začetku, saj smo novinci v ligi, poleg tega nas večina igralcev prvič igra na tako visoki ravni. Prišlo je nekaj novih igralcev, tudi trener je nov, tako da smo se morali uigrati in sprejeti filozofijo trenerja."

Je kaj drugače biti v priložnosti za zadetek v prvi kot v drugi ligi? "Razlika je predvsem v času, ki ga imaš na voljo, da dosežeš zadetek. Če je v drugi ligi samo delček sekunde, ki odloča, in se je potrebno pravilno odločiti, je v prvi ligi časa še za odtenek manj. V prvi ligi je tudi manj priložnosti za zadetek."

Priložnost, ki je letos niste izkoristili, pa vam najprej pride na misel? "To je prva priložnost, ki sem jo imel na tekmi proti Kopru v Kranju. Z enim dotikom sem lepo preigral svojega čuvaja in se sam znašel pred vratarjem,

potem pa preslabo meril in vratar je moj strel ubranil."

Kako bi opisali sebe kot igralca? "Sem hiter, z odlično štartno hitrostjo in močnim strelom z levo nogo. Slabša je moja desna noga. Trudim se izboljšati tehniko sprejemanja žoge in tehniko vtekanja v prazen prostor."

Kako pa bi kot kapetan opisali ekipo Triglava Gorenjske? "Smo neizkušena ekipa, ne toliko po letih kot po odigranih minutah v prvi ligi. Na igrišču smo borbeni, tudi trmasti in nikoli ne popuščamo. V ekipi je nekaj posameznikov, ki s trdim delom lahko v nogometu še veliko dosežejo."

Pogled na dosedanje sezono? "Pomembno je, da držimo priključek s sredino lestvice. Naredili smo dosti napak, iz katerih se moramo veliko naučiti, da se ne bodo več ponavljale. Spoznali smo nogomet v prvi ligi in sedaj, ko imamo nekaj tekem v nogah, moramo zmanjšati napake na minimum in še naprej zbirati točke."

Imeli ste nekaj težav s poškodbami. Je sedaj vse v redu? "Na prijateljski tekmi sem dobil močan udarec v ramo. Nič ni bilo zlomljenega, imel pa sem natri g a n o

vez v ramenskem sklepu. Bolečina v rami je še vedno prisotna, a me pri igranju nogometa ne ovira več."

Napoved letošnje sezone v prvi ligi? "Najbolj resna kandidata za naslov sta Maribor in Domžale. Na drugi strani pa nobena ekipa točkovno ne zaostaja, čeprav imajo nekatere takšne in drugačne težave, ki niso povezane s samim nogometom. Za obstanek v ligi bo še hud boj."

Za vas najboljši igralec prve lige? "Sedaj že nekdanji igralec Maribora Josip Iličič zaradi predstav v evropskih pokalih. Tako enostavno, preprosto, lepo zgleda igranje nogometa, ko gledaš njega. V Mariboru je res pokazal veliko nogometnega znanja, ki pa ga kaže tudi sedaj, ko igra v močni italijanski ligi."

Njemu je uspelo priti v močno ligo. Kakšne pa so vaše nogometne želje? "Želja je velik klub v močni ligi. Vendar si je to treba zaslužiti. Sijajno bi bilo tudi igrati za reprezentanco."

Ko sva že ravno pri reprezentanci. Ste morda igrali s katerim izmed trojice Gorenjcev, ki so člani reprezentance: že omenjenim Iličičem,

FOTO: TINA DOKL

"Res je. V Velesovem sem se navdušil za nogomet in tam igral do dvanajstega leta. Od takrat se je veliko spremenilo. Nove garderobe so že skoraj pripravljene za uporabo, imajo pomožno igrišče z umetno razsvetljavo, dobro pripravljeno glavno igrišče. Tudi v Velesovem se nogomet razvija, tudi s pomočjo mojega očeta, ki je velik ljubitelj nogometa in predsednik NK Velesovo. Mladi nogometaši v Velesovem me prepoznajo in na povabilo trenerja sem obiskal tudi že trening mlajše selekcije."

Odločilni trenutki v vaši karieri, da ste prišli do sedanjega nivoja? "Prvi je zagotovo prestop v Triglav, kjer sem imel najboljše pogoje za napredek. Drugi pa je, da sem vztrajal z napornimi treningi in ritmom tekem, ko sem v začetku članske kariere na dvojno registracijo igral tako za Triglav kot za Velesovo. Velikokrat sem imel tekmo v soboto in potem tudi v nedeljo."

Ste že vseskozi napadalec? "V mlajših selekcijah sem igral na različnih igralnih mestih, pri članih pa celo kariero igram kot

napadalec, kjer se tudi najbolje znajdem. Težko bi lahko dobro igral drugje kot v napadu."

Ste vraževerni? Imate pred tekmo kakšen ritual? "Vraževeren nisem, se pa moje priprave na tekmo začnejo prej kot le eno uro pred tekmo. Prehrana na dan tekme je zame pomembna, že nekaj let nespremenjena."

Če ne bi bili nogometaš, bi bili ...? "Že od malih nog z veseljem igram nogomet in večino časa posvečam temu športu, tako da o drugih stvareh niti nisem preveč razmišljal."

Kako preživljate prosti čas? "Svoj prosti čas, ki ga ni veliko, najraje preživim z dekletom. Rad poslušam dobro glasbo, ne glede na zvrst. Gledam filme, se družim s prijatelji, družino. Z drugimi športi se niti ne ukvarjam. Kdaj pa kdaj odigram kakšno partijo tenisa, pozimi pa grem včasih na Krvavec."

športno

Evropski prvak gre v Italijo

Kolesar Blaž Bogataj, aktualni evropski mladinski prvak, bo prihodnje leto prvič dirkal v članski konkurenci. Po šestih letih bo dres Save zamenjal za dres italijanske amaterske ekipe Zalf Desiree Fior.

MAJA BERTONCELJ

Blaž Bogataj, 18-letni Škofje-ločan, je letos v Turčiji postal evropski mladinski prvak. Kolesar, ki je znan kot odlični sprinter, bo v prihodnji sezoni dirkal v konkurenci članov. Ne bo pa ga več v Savi. Pogodbo je namreč podpisal z italijansko amatersko ekipo Zalf Desiree Fior.

Za vami je odlična sezona. "Če bi mi pred sezono kdo rekel, da bo tako uspešna, verjetno ne bi verjel. Postal sem evropski prvak, bil prvi in drugi v dveh etapah na dirkah za svetovni pokal. Sezona je bila zares odlična. Naredil sem največ, kar sem lahko. Na sezono sem se pripravljaj zares stoodstotno."

Se je zanimanje za vas po naslovu evropskega prvaka zelo povečalo? "Verjetno si veliko ekip v svoji vrsti želi imeti evropskega prvaka. Ni pa ta na-

slov vse. Imeti moraš še druge rezultate. Potrebno je biti skozi celo leto konstanten. Vsekakor pa mi je ta rezultat veliko pripomogel k pogodbi za naslednje leto."

Je bilo več ponudb? Ste se dogovarjali tudi s Savo? "Pri Savi so mi sicer ponudili dobre pogoje, a ne tako dobrih kot v Italiji. Poleg tega sem si želel čim prej iti v tujino in to mi je uspelo. Pogoji so odlični, veliko bom dirkal, kar je tudi pretehtalo pri odločitvi. Mislim, da je za mladega kolesarja, ki je prvo leto med člani, pomembno, da čim več dirka, da ima možnost za dokazovanje. So mi pa v Savi v vseh teh letih veliko dali, pripomogli, da sem postal evropski prvak, in zato sem jim zelo hvaležen. Zelo se zahvaljujem tudi kolesarju Kristjanu Korenu, ki mi je tudi pomagal pri prestopu."

Ste novo pogodbo podpisali za eno leto? "Pogodba je podpisana za eno leto z možnostjo podaljšanja."

Kdaj se prvič dobite z ekipo? "Prvič se bomo dobili na spoznavnih tridnevni pripravih, ki bodo od 11. do 13. novembra. V ekipi smo le trije novi, dva Italijana in jaz."

Kakšna so vaša pričakovanja za sezono 2011 in kaj od vas pričakuje vodstvo ekipe? "Vodstvo pričakuje, da se bom dobro vključil v ekipo, da bom čim več dirkal in pokazal dober nivo pripravljenosti. Moja naloga bo pomagati izkušenejšim v ekipi, če se bo pokazala priložnost, pa bom skušal tudi sam narediti kakšen dober rezultat. Za prvo leto prav velikih pričakovanj nimam. Poleg tega, da se kot dober kolesar izkažem v ekipi, pa si želim tudi kakšnega do-

brega nastopa v reprezentančnem dresu."

Sezona je končana. Bo kaj počitka? "Nekaj časa bom brez kolesa, da si malce spočijem glavo. Povsem brez športa pa verjetno ne bo šlo. Z dekletom bova šla kdaj v hribe, na tek. Sredi novembra se že dobimo z ekipo in potem bom začel s pripravami na novo sezono, ki bodo vključevale različne športne aktivnosti."

Ste srednješolec. Kaj glede šolanja pomeni vaš prestop v italijanski klub? "Obiskujem četrti letnik Srednje strojne šole v Škofji Loki. Do konca prvega semestra bom šolo delal normalno, v drugem semestru pa po izpiti, saj drugače ne bo šlo. V šoli smo se že pogovarjali o tem in hvaležen sem jim za pokazano razumevanje. Po koncu letošnjega šolskega leta pa se bom posvetil le kolesarstvu."

Blaž Bogataj se poslavlja od dresa Save: "Dirkal bom predvsem v Italiji, prišel pa bom tudi na kakšno dirko pri nas, kolikor bo le mogoče."

Športni utrinki

Zanimiv utrinek je fotograf ujel v objektiv na nogometni tekmi 3. SNL - Zahod med ekipama Naklega in Kranja. Majice nogometašev so očitno zelo raztegljive. M. B. / FOTO: MATIČ ZORMAN

Na 5. Pokalu Tadeja Valjavca v Besnici so kolesarili tudi najmlajši. Zmagovalci so bili vsi in v cilju dobili zaslužene medalje, za spomin pa še majico s sliko našega kolesarja. Kolesarsko znanje je pokazal tudi Tadejev sin Erazem (v sredini z rdečo čelado). M. B.

Toper kolekcija jesen-zima 2010

LOVINO INŽENIRING d.o.o. | CESTA V GOVCE 3, LJUBLJANA

Češminova skorja za otekla jetra

Češminovo skorjo so že v srednjem veku uporabljali pri slabem delovanju jeter in žolčnika. Da so ravnali prav, so z raziskavami potrdili tudi farmakologi, ki češmin svetujejo pri odpravljanju zastoja žolča oziroma pospeševanju izločanja le-tega, pri zdravljenju oteklih jeter in drugih jetrnih bolezni.

PAVLA KLINER

Skorjo nadzemnih kot tudi podzemnih delov češmina (*Berberis vulgaris*), ki je zelo grenka in pri žvečenju obarva slino rumeno, nabiramo pozno jeseni, navadno novembra. Češminova skorja je sive barve, les pa je izrazito rumen. Če se odločimo nabirati skorjo češminovih korenin, slednje izkopljemo, jih po dolgem zrežemo na kose in jim olupimo skorjo ter jo posušimo na zraku.

Za obilnejše izločanje žolča

Češmin v našem ljudskem zdravilstvu ne zaseda ravno visokega mesta. Naši predniki so ga uporabljali le tu in tam, dandanes pa je njegova zdravilna raba povsem na psu, če se lahko tako izrazimo. In to kljub podatku, da je rastlina zelo dobro raziskana in so njene pozitivne učinke potrdili tudi znanstveniki. Češminovo skorjo navadno uporabljamo le v gotovih pripravkih, ki jih kupimo v lekarni, ali v čajnih mešanicah. Nemara je tako

še najbolj prav, saj naj bi bili alkaloidi, ki jih vsebuje, zlasti berberin, v večjih količinah strupeni. Tradicionalno zdravilstvo čaj iz skorje najpogosteje uporablja pri slabem delovanju jeter in žolčnika, pri zlatenici in pomanjkanju apetita.

Izboljšuje srčno zmogljivost

Glavni češminovi učinkovini, berberinu, pripisujejo celo vrsto zdravilnih učinkov. Pohvali se lahko s tem, da spodbuja izločanje žolča, zdravi otekla jetra in druge jetrne bolezni ter zaprtje, ki izvira iz jetrnih bolezni. Imel naj bi tudi to sposobnost, da širi žile in s tem izboljšuje krvni obtok, obenem pa znižuje krvni tlak. Pozitivno vpliva še na maternico, preprečuje nepravilno bitje srca in zavira razvoj mikroorganizmov.

Pospešuje menstruacijo

Češmin zaradi grenkega okusa izboljšuje tek in deluje kot tonik, zaradi česar se tako dobro obnese pri obolenjih jeter in žolčnika, pa tudi

želodca in črevesja. Dr. Katja Galle-Toplak v Zdravilnih rastlinah na Slovenskem ugotavlja, da je češmin v pomoč tudi pri boleznih ledvic in odvodnih sečnih poti. Lajšal naj bi tudi boleznih dihal, zbijal povišano telesno temperaturo, čistil kri, pomiril in spodbujal menstruacijo. Nikakor pa ga ne smemo uporabljati med nosečnostjo, saj stimulativno deluje na maternico.

Za uživalce morfija in opija

V zdravilskih bukvah zasledimo, da naj bi češminovo lubje imelo celo to moč, da lahko ozdravi uživalce opija in morfija. Za odvajanje od te pogubne strasti se uporablja čaj iz češminovega

lubja v naraščajočih količinah in nato se doza postopoma zmanjšuje, vendar vse pod nadzorom zdravnika.

Zavretek

Samostojen čaj iz češminove skorje uporabljamo vedno le po predhodnem posvetu z zdravnikom, bolj brez skrbi pa jo lahko uporabimo v čajnih mešanicah. Čaj iz češminove skorje pripravimo v obliki zavretka: pol do ene žličke posušenega lubja na kratko zavremo, pustimo stati pet minut in precedimo. Na dan popijemo skodelico do dve nesladkanega čaja po požirkih.

Čajna mešanica za jetra

Za boljše delovanje jeter, žolčnika, želodca, črevesja in krvnega obtoka si pripravimo čajno mešanico iz češminove skorje, rmana, repika, črne mete in kolmeževe korenike. Dve žlički mešanice poparimo s skodelico vrele vode, pustimo stati deset do petnajst minut in precedimo. Pijemo po dve do tri skodelice čaja na dan pol ure pred jedjo.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja - Kosilo: goveja juha z vlivanci, pečenka iz sesekljanega mesa, endivija s krompirjem, bananina rulada; **Večerja:** govedina iz juhe s sirom, pečene paprike, toast.

Ponedeljek - Kosilo: juha iz piščančje drobovine, graha in riža, palačinke s čokoladnim nadevom, kompot; **Večerja:** osličevi fileji po pariško, krompirjeva solata.

Torek - Kosilo: špinačna kremna juha, puranje prsi z gobicami v omaki, široki rezanci z maslom, mešana solata; **Večerja:** polenta s parmezanom, bela kava.

Sreda - Kosilo: piščančja obara s cmocki iz drobtin, zelenjavni polpeti s kosmiči, radič s fižolom in jajcem; **Večerja:** jetrna pašteta, zrnat kruh, mleko.

Četrtek - Kosilo: česnova juha s praženimi kruhovimi kockami, piščančja rižota s papriko, rdeča pesa v solati; **Večerja:** skutni cmoki, kompot.

Petek - Kosilo: s skuto in kajmakom polnjena paprika, pire krompir, zeljnata solata s fižolom; **Večerja:** zelena solata z rižem in tunino, koruzni kruh.

Sobota - Kosilo: gobova juha, svinjski koščki v vinu po grško, peteršiljev krompir v kosih, grška solata, korenjevo pecivo z orehi; **Večerja:** široki rezanci s skuto in prekajeno slanino, jogurt.

Govedina s sirom

Kuhano govedino iz juhe narežemo na centimeter debele rezine. V manjši posodi skuhamo omako iz 1 žlice surovega masla, 1 žlice moke, 1,5 dl juhe in 1 dl belega vina. Začinimo s soljo, poprom in muškatnim oreščkom. Rahlo naj vre približno 10 minut. V pomaščeno nepregorno posodo naložimo plast mesa, premažemo z omako, izdatno potresemo s parmezanom. Ponovimo tolikokrat, kolikor imamo sestavin. V zmerno ogreti pečici pečemo 15 minut, oz. tako dolgo, da se sir opeče.

Fundacija Vincenca Drakslerja v okviru projekta GROZD vabi na **delavnico Komuniciranje z mediji**, namenjeno vsem predstavnikom gorenjskih nevladnih organizacij (zavodov, društvom in ustanovam), ki bo jutri, v sredo, 20. oktobra 2010, od 16. do 20. ure v prostorih Mestne občine Kranj (sejna soba 9 - pritličje). Program delavnice bo obsegal učinkovito načrtovanje in izvajanje komuniciranja ter sodelovanje z mediji. Delavnico bo vodila Špela Polak. Informacije in obvezne prijave sprejemamo po e-pošti usposabljanje@grozd.eu ali na tel. št. 04/236 13 46.

Izobraževalni center Tales Kranj vabi v četrtek, 21. oktobra 2010, ob 19. uri na predavanje **Kako preprečimo srčno-žilne bolezni, motnje presnove maščob in hiperholesterolemijo** iz ciklusa predavanj Življenjski krog - temelj zdravja - Preprečevanje in dopolnilno zdravljenje bolezni neznanega vzroka. Predavanje bo potekalo v prostorih MO Kranj. Več informacij: tales@t-2.net, tel.: 041/505 766. Vabljeni!

Fundacija Vincenca Drakslerja vabi na **3. letno konferenco gorenjskih nevladnih organizacij na temo Usmeritve delovanja NVO na Gorenjskem 2010-2015**, namenjeno vsem predstavnikom gorenjskih NVO in lokalnim skupnostim, ki bo potekala v petek, 22. oktobra 2010, z začetkom ob 10. uri v dvorani št. 16 Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1 v Kranju. Prijave sprejemamo do četrтка, 21. oktobra 2010, e-pošta info@grozd.eu, na tel. št. 04/23 61 345. Vabljeni!

Ali si želiš postati prostovoljec/prostovoljka?

Če te veseli delo z mladimi oz. bi ga rad/-a bolje spoznal/-a, te vabimo, da nas obiščeš v Škrlovcu. Za več informacij nas, prosimo, pokliči po tel.: **04/23-73-515** oz. **040/190-560**, vsak delavnik od 10. do 18. ure ali nam piši na e-naslov: info@skrlovec.net. Lahko pa nas obiščeš na spletni strani: www.skrlovec.net.

Prihodnost nevladnih organizacij na Gorenjskem

Regijsko stičišče za nevladne organizacije na Gorenjskem (GROZD) je v času pred lokalnimi volitvami organiziralo sklop okroglih miz, ki so potekale v petih upravnih enotah na Gorenjskem pod naslovom: "Te zanima MOJA DRUŽBA".

Okrogle mize, izvedene na Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in v Trzinu, so bile namenjene srečanju nevladnih organizacij (NVO) in kandidatov za župane v občinah na Gorenjskem. Skozi vodeno razpravo so predstavniki NVO in kandidati za župane predstavili svoja mnenja o delovanju NVO v njihovi občini; kandidati in kandidatke so povedali, s kakšnimi ukrepi bodo poskrbeli za učinkovitejši razvoj NVO v lokalnem okolju; se opredelili, ali so pripravljeni pristopiti k podpisu lokalnega sporazuma (pisma o nameri, ki izraža obojestransko pripravljenost za sodelovanje) med občino in NVO. Nevladniki smo na ta način stopili v korak z lokalno politiko z namenom umestitve nevladnega sektorja na agendo lokalne politike. Vendar pa nas barve kandidatov niso zanimale, stremeli smo k cilju ustvarjanja boljših pogojev za razvoj nevladništva v prihodnje. Novice o izpeljanih okroglih

Okrogla miza "Te zanima MOJA DRUŽBA?" je potekala tudi v Trzinu.

mizah najdete na www.mojadruzba.si. Tvorci pobude MOJA DRUŽBA pa se že pripravljamo na nadaljnje korake, ko bomo spodbujali lokalne NVO, da v čim večjem številu sodelujejo pri oblikovanju lokalnih sporazumov. Predstavniki nevladnih organizacij se lahko pridružite podpornikom MOJE DRUŽBE. Podprite prizadevanja regionalnih stičišč za nevladne organizacije in podprite pobudo MOJA DRUŽBA z vpisom med podpornike pobude na spletni strani www.mojadruzba.si. *Maruša Strniša*

Radijske oddaje o nevladnem sektorju na Gorenjskem

- ▶ **5 minut za GROZD**
vsak ponedeljek ob 10:15
- ▶ **Predstavljeni NVO**
vsak 1. torek v mesecu ob 16:15
- ▶ **Naj Prostovoljec**
vsak 3. torek v mesecu ob 16:15

Vabljeni k poslušanju na Radiu Kranj!

E-glasilo GROZD – vse informacije na enem mestu

Aktualne novice, napovedniki dogodkov, usposabljanj in druge koristne informacije za nevladne organizacije na enem mestu, e-glasilo GROZD. Bodite obveščeni, naročite se na brezplačno e-glasilo GROZD. Pošljite e-pošto na podpora@grozd.eu

so pred davnimi leti preminuli v plazu, bo krajši postanek. Pri-
jave in informacije: pisarna društva, Iskratel, vhod na škofjelo-
ški strani pri ambulantni, ob sredah med 17. in 18. uro.

Izlet na Rogatec prestavljen
Gozd Martuljek - Izlet na Rogatec, ki ga organizira PD Gozd
Martuljek je zaradi slabe vremenske napovedi prestavljen na
nedeljo, 24. oktobra.

Po Rilkejevi poti in na Kras
Šenčur - Turistično društvo Šenčur organizira v nedeljo, 24.
oktobra, pohod po Rilkejevi poti (Sesljan-Devin) in na Kras.
Lahke zmerne hoje bo okoli 4 ure. Informacije in prijave zbi-
ra do petka, 22. oktobra, Franci Erzin, tel. 041/875-812.

Jezersko-Ancelj-Goli vrh
Kranj - Planinci kranijskih upokojencev vabijo v četrtek, 21.
oktobra, na pohod Jezersko-Ancelj-Goli vrh (1787 m). Prijave
sprejemajo v društveni pisarni.

PREDAVANJA

Specialna optika najboljših in
najprepoznavnejših znamk
Škofja Loka - Rotary klub Škofja Loka organizira v četrtek, 21.
oktobra, ob 19. uri v gostišču Kašča predavanje z naslovom

www.posta.si

Spoštovani uporabniki
poštnih storitev,

sporočamo vam, da bo pošta
4210 Brnik - Aerodrom od torka,
2. novembra 2010, poslovala po
naslednjem delovnem času:

PONEDELJEK – PETEK	SOBOTA
8.00 – 18.00	8.00 – 12.00

Posta Slovenije d.o.o., Stomškov trg 10, Maribor

Specialna optika najboljših in najprepoznavnejših znamk.
Predaval bo Jurij Cigler.

Predavanje zeliščarja Jožeta Majesa
Mengeš - Turistično društvo Mengeš vabi danes, v torek, 19.
oktobra, z začetkom ob 18. uri na predavanje o zdravilnih zeliščih z
znanim predavateljem in zeliščarjem Jožetom Majesom. Predavanje bo
v prostorih stare knjižnice na Slovenski cesti 28 v Mengšu.

Biseri slovenske ljudske dediščine
Bled - V Knjižnici Blaža Kumerdeja Bled bo Društvo za varstvo
okolja Bled v četrtek, 21. oktobra, ob 18. uri gostilo Dušico Kunaver,
zbiralko ljudskega izročila, ki bo predstavila ljudske šege v letnem in
življenjskem krogu - od januarja do decembra.

OBVESTILA

Usposabljanje GPS v praksi
Kranj - Planinsko društvo Iskra Kranj vabi na usposabljanje GPS
v praksi. Izvedeno bo v dveh delih: 21. oktobra in 4. novembra. Predznanje
je zaželeno, ni pa obvezno. Informacije in prijave pri vodju tečaja:
e-pošta: stanko.dolensek@gmail.com ali po tel.: 040/206 164.

Brezplačna vadba med počitnicami
Naklo - Biotehniški center Naklo v okviru projekta Hura, prosti čas,
vabi otroke, stare od 7 do 14 let, na športno vadbo med jesenskimi
počitnicami v športno dvorano. Vadba se bo začela v ponedeljek, 25.
oktobra, ob 9. uri in bo trajala do 12. ure.

RAZSTAVE

Razstava nakita
Lesce - Otvoritve razstave nakita s kamni Štajerske, na kateri
sodelujejo trije zlatarji iz Avstrije in Thomas Sodja iz Lesca, bo v
četrtek, 21. oktobra, od 19. ure naprej v zlatarskem ateljeju Thomasa
Sodja na Begunjski cesti 2 v Lescah. Razstava se je vsak mesec selila,
začela se je v Avstriji, zaključuje

LOTO

Rezultati 83. kroga - 17. oktobra 2010
2, 6, 9, 17, 20, 28, 32 in 5

Lotko: 3 2 1 6 2 8
Loto PLUS:
10, 13, 14, 26, 32, 33, 36 in 6

Sklad 84. kroga za Sedmico: 200.000 EUR
Sklad 84. kroga za Lotko: 240.000 EUR
Sklad 84. kroga za PLUS: 1.070.000 EUR

Skrbnik osnovnih sredstev m/ž (Kranj)
Delovne naloge: pripravljanje predlogov za prevrednotenje elektroenergetskih
naprav in objektov ter predlogov za cenitev elektroenergetskih naprav in
objektov, ki jih opravijo pooblaščen ocenjevalci, pripravljanje osnov za
izvajanje cenitev elektroenergetskih naprav in objektov, sodelovanje z
drugimi organizacijskimi enotami pri pridobivanju in posredovanju
podatkov s področja osnovnih sredstev. Elektro Gorenjska, d. d., Ul.
Mirka Vadnova 3a, 4000 Kranj, prijave zbiramo do 22. 10. 2010. Več
na www.mojedelo.com.

Kuhar v Kranju m/ž (Kranj)
Vaše delovne naloge bodo priprava toplih in hladnih obrokov, organiziranje
dela, vodenje in poznavanje dokumentacije HACCP,.... Sodexo, d. o. o.,
Železna cesta 16, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 07. 11. 2010. Več
na www.mojedelo.com.

Sodelavec v službi komerciale m/ž (Škofja Loka)
Delo bo obsegalo: spremljanje razpisov v uradnem listu, pripravljanje
dokumentacije in izdelava ponudb za javne in druge razpise, izvajanje
vsebinskih razgovorov z investitorji, projektanti in ponudniki,
sodelovanje pri odpiranju ponudb na javnih razpisih, sodelovanje pri
sklepanju pogodb z investitorji in podizvajalci, izdelovanje razpisov
za pod-izvajalska dela, izdelovanje analize,.... SGP Tehnik, d. d.,
Stara cesta 2, 4220 Škofja Loka, prijave zbiramo do 06. 11. 2010. Več
na www.mojedelo.com.

Referent v nabavi m/ž (Lukovica)
Smo del vodilnega mednarodnega podjetja na področju maloprodaje z
več kot 3000 zaposlenimi po vsem svetu. Naš uspeh temelji na odličnih
sodelavcih naše poslovne skupine. Kot referent nabave boste
zadolženi za samostojno opravljanje delovnih nalog na področju
nabave. Če imate ustrezno poklicno izobrazbo V. stopnje, zaključeno
z nadpovprečnimi ocenami, potem vas vabimo, da se nam pridružite.
Hofer trgovina, d. o. o., Kranjska cesta 1, 1225 Lukovica, prijave
zbiramo do 05. 11. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Sodelavci v prodaji m/ž (Kranj, Koper in Ljubljana)
Za naše poslovalnice v Kopru, Kranju in Ljubljani iščemo sodelavce
(-ke) v prodaji, z zaključeno najmanj srednjo poklicno izobrazbo.
Imate radi modo, veselje do dela na področju prodaje in dela z
ljudmi? Potem ste pravi za nas. Veselimo se Vaših ponudb s
priloženim življenjepisom. New Yorker, d. o. o., Verovškova
ulica 55, 1000 Ljubljana, prijave zbiramo do 04. 11. 2010. Več
na www.mojedelo.com.

Tržnik m/ž (Šenčur pri Kranju + teren)
Vaše delo bo obsegalo: komuniciranje s strankami, organiziranje
in vodenje skupine, skrb za doseganje prodajnih planov,
poprodajne aktivnosti, promocija, ... Pričakujemo: smisel za
delo z ljudmi, samostojnost pri delu, željo po znanju in
uspehu, usmerjenost v prodajo, lasten prevoz. ANTEROS
INT, d.o.o., Delavska cesta 24, 4208 Šenčur, prijave
zbiramo do 03. 11. 2010. Več na www.mojedelo.com.

pa se v Lescah. Odprta bo vsak delovni dan od 21. do 28.
oktobra med 10. in 18. uro.

Letna razstava cerkljanskih likovnikov
Cerklje - Društvo likovnikov Cerklje prireja letno razstavo,
ki jo bodo odprli v četrtek, 21. oktobra, ob 19.30 v župnijski
dvorani v Cerkljah.

Fotografije Jakoba Gnilšaka
Jesenice - Fotogalerija na Jesenicah, Fotografsko društvo
Jesenice in avtor razstave Jakob Gnilšak, mf fzs, afiap, član
FD Radovljica, vabijo na odprte samostojne razstave črno
belih fotografij Uzrti red, ki jo bodo s kratkim kulturnim
programom odprli jutri, v sredo, 20. oktobra, ob 18. uri v
Fotogaleriji.

PREDSTAVE

Fotr
Sveti Duh - V petek, 22. oktobra, bo ob 19.30 v Kulturnem
domu v Svetem Duhu gostoval Lado Bizovičar z monokomedijo
Fotr. Predprodaja vstopnic je na LTO Blegoš v Škofji
Loki, telefon 04/517 06 00 ali 051/427 827.

OSMRTNICA

Z žalostjo sporočamo, da je svojo življenjsko pot
sklenila naša dolgoletna upokojena sodelavka

MIRA AVSEC
prof. slovenščine in ruščine

Vedno se je bomo spominjali s spoštovanjem
in hvaležnostjo.

Gimnazija Kranj

Stran 2

URADNI VESTNIK GORENJSKE

Št. 14 - 19. X. 2010

kandidati, ki so dobili največ oddanih - veljavnih glasov, ugotovila, da so za
člane občinskega sveta Občine Jezersko izvoljeni naslednji kandidati:

1. PETER SUŠNIK, roj. 29. 1. 1969, Zg. Jezersko 90 a, policist,
policijski uradnik
predlagatelj: Peter Sušnik in skupina volivcev

2. IGNAČ MURN, roj. 29. 5. 1954, Sp. Jezersko 19, gozdar,
ne zaposlen
predlagatelj: Socialni demokrati - Konvencija SD

3. JURE JURJ REBOLJ, roj. 9. 2. 1975, Zg. Jezersko 54, inženir
gradbeništva, vođa zahtevnejših projektov
predlagatelj: Jure Rebolj in skupina volivcev

4. BORIS MEŠKO, roj. 13. 12. 1978, Zg. Jezersko 109 c,
el. elektroniki, vzdrževalec mob. omrežja
predlagatelj: Marko Meško in skupina volivcev

5. PRIMOŽ MURI, roj. 16. 8. 1974, Zg. Jezersko 151,
dr. veterinarske medicine, veterinar
predlagatelj: Konferenca OO SDS, Jezersko

6. MILAN MILOŠIČ, roj. 18. 9. 1956, Zg. Jezersko 90 d,
gostinski tehnik, lastnik gostišča
predlagatelj: Socialni demokrati - Konvencija SD

7. ANJA MURI, roj. 24. 7. 1985, Zg. Jezersko 72, študentka,
študentka
predlagatelj: Dejan Kavša in skupina volivcev, lista: "Tudi mi smo tu"

Številka: 041-01/10-45
Jezersko, dne 11. oktobra 2010

Občinske volilne komisije Občine Jezersko
Elizabeta Šajn Dolenc, univ. dipl. prav., l.r.
Predsednica
Člani:
Jerica Teu, l.r.
Pavla Markič, l.r.
Vincencij Tepina, l.r.

MojeDelo.com
Izberi prihodnost

MOJE DELO, spletni marketing, d.o.o., Litostrojska c. 44c,
1000 Ljubljana, Slovenija, T: 01 51 35 700
VEČ INFORMACIJ IN ZAPOSLOTITVENIH OGLASOV (300 - 500)
NA: www.mojedelo.com, info@mojedelo.com

Komercialist m/ž (Ljubljana, teren Slovenija)
Zaradi povečanega obsega dela pri novem prehranskem projektu, iščemo ambicioz-
ne, komunikativne in vztrajne honorarne ali stalne nove sodelavce. Od vas pričakuje-
mo: pripravljenost za učenje, zanesljivost, samostojnost, odgovornost, komunikativ-
nost, ambicioznost, urejenost. TDA, d. o. o., Resljeva cesta 10, 1000 Ljubljana, prijave
zbiramo do 07. 11. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Sodelavci v kuhinji pekovskih dobrot (Happyhiša v Kranju - različna delovna mesta) m/ž (Kranj)
Iščemo več sodelavcev, sodelavk v Happyhiši v Kranju za delo v kuhinji. Gre za nasled-
nja delovna mesta: glavni kuhar, pomočnik glavnega kuharja, pomočniki v kuhinji - 4
sodelavci. Kandidatom ponujamo urejene delovne razmere, redno plačilo. Pekarna
Blatnik, d. o. o., Podgorica 25, 1312 Videm - Dobrepolje, prijave zbiramo do
06.11.2010. Več na www.mojedelo.com.

Terenski komercialisti ali s.p. m/ž (Za območja Štajerske, Dolenjske, Gorenjske, No-
tranjske in Primorske)
Kotorna, d. o. o. (www.kotorna.si), kot zastopnik za Slovenijo išče nove sodelavce te-
renske komercialiste ali s.p. za trženje prodajnega programa za območja Štajerske,
Gorenjske, Notranjske in Primorske. Kotorna, d. o. o., Brnčičeva 19e, 1231 Ljubljana -
Črnuče, prijave zbiramo do 28. 10. 2010. Več na www.mojedelo.com.

Vodja tehnologije m/ž (Cerklje na Gorenjskem)
Odpiramo novo delovno mesto, zato vas vabimo, da se nam pridružite kot vodja teh-
nologije m/ž, ki bo zadolžen za načrtovanje in izvajanje strategije razvoja tehnologi-
je; organizacijo in usmerjanje procesno razvojnega menedžmenta - od postavite
razvojnih ciljev in konceptov do proizvodne zrelosti; planiranje in analizo proizvodnih
postopkov in raziskavo izvedljivosti; vodenje projektov;... Kovinc ključavničarstvo, d.
o. o., Lahovče 87, 4207 Cerklje pri Gorenjskem, prijave zbiramo do 22. 10. 2010. Več
na www.mojedelo.com.

Mali oglasi
tel.: 201 42 47
fax: 201 42 13
e-mail: malioglas@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek - v sredo do 14.00 in za objavo v torek do petka do 14.00!** Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek, petek neprekinjeno od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16., sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE
STANOVANJA

PRODAM

DVOSOBNO stanovanje, Jesenice, Ti-tova ul., 56 m2, obnovljeno, urejena ZK, 67.000 EUR, ☎ 041/375-318 10005378

3SS, 65.20 m2, visoko prtičije/4, velik balkon zelenico, ck, vsi priključku, zk urejena, ☎ 031/679-211 10005709

ODDAM

GARSONJERO na Bledu, ☎ 031/805-744, po 17. uri 10005716

FESST, d. o. o., nepremičninska družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Fax: 236 73 70
E-pošta: info@fesst.si
Internet: www.fesst.si

NA KOROŠKI BELI, Jesenice oddam dvosobno stanovanje, ☎ 041/500-943 10005701

NAJAMEM

V NAKLEM ali bližnji okolici najamemo pol hiše ali večje stanovanje. Plačilo vnaprej. Kramer, ☎ 040/756-262 10005209

HIŠE
PRODAM

PODNART, novogradnja, 3. PGF, P+M, 112 m2, parcela 667 m2, cena 155.000 EUR, ☎ 041/744-709 10005634

POSESTI
PRODAM

NA GOLNIKU sta naprodaj dve zazid-ljivi parceli 665 m2 in 1.049 m2, ☎ 040/204-184 10005725

Maistrov trg 12, 4000 Kranj
Tel. 04/202 13 53, 202 25 66
CSM 051/320 700, Email: info@k3-kern.si

TRAVNIK z vrisano manjšo leseno brunarico, primeren za piknik partyje ali konje, ☎ 041/617-812 10005615

POSLOVNI PROSTORI
ODDAM

V KRANJU oddam vpeljan, zelo lep kozmetični salon. Obvezen odkup vse opreme, ☎ 041/515-390 10005686

MOTORNA
VOZILA

AVTOMOBILI
PRODAM

ODKUP, PRODAJA, PREPIS rabljenih vozil, gotovinski odkup, prodaja na obroke, MEPAX, d. o. o., Planina 5, Kranj, ☎ 041/773-772, 040/773-772 10005076

OPEL Calibra 2.0 i, letnik 1991, regi-striran do 15. 4. 2011, ugodno, ☎ 051/664-223 10005700

RENAULT Scenic 1.9 DCi Grand, l. 05, 7 sedežev, cena 6.700 EUR, ☎ 031/374-706 10005704

SEAT Leon 1.4, prva reg. 2004, 77.300 km, servisna, lepo ohranjen, ABS, klima, vinjeta, reg., ☎ 041/543-876 10005721

VOLKSWAGEN Golf 4, l. 99, kovinsko sive barve, dobro ohranjen, cena po dogovoru, ☎ 031/505-206 10005726

VOLKSWAGEN Golf II, l. 1989, 290.000 km, bele barve, lepo ohranjen in redno servisiran, ☎ 031/645-378 9007535

TEHNIKA
PODARIM

BARVNI TV Gorenje, ☎ 040/319-145 10005697

TELEVIZIJO Blaupunkt, staro 10-12 let, ☎ 04/23-23-371 10005646

GRADBENI
MATERIAL

GRADBENI MATERIAL

PRODAM

LEPLJENE in žagane trame, brune, la-dijski pod, balkonske ograje, žagan les listavcev, ☎ 051/202-229 10005722

SUHE mizarske plohe in deske, letve, deske in špirovce, ☎ 031/343-161 10005696

PODARIM

KLINKER zidake za dimnik, 35 kosov, ☎ 041/868-329 10005718

STAVBNO POHIŠTVO
PRODAM

VHODNA vrata v rjavi barvi, vel. 200 x 100, cena 50 EUR, ☎ 031/528-774 10005702

KURIVO
PRODAM

DRVA - metrska ali razžagana, možna dostava, ☎ 041/718-019 10005345

BUKOVA drva, cena 55 EUR, mešana drva, cena 40 EUR, možnost razreza in dostave, ☎ 040/338-719 10005346

LESENE brikete za kurjavo, ☎ 040/887-425, 040/389-574 10005407

SUHA drva mešana in butare, pipe-ljem lahko na dom (metrska ali razža-gana), ☎ 040/828-731 10005730

STANOVANJSKA
OPREMA

POHIŠTVO
PODARIM

POSTELJO in omari z vitrinami, ☎ 04/59-61-646, 040/307-140 10005720

GOSPODINJSKI
APARATI

PRODAM

UNIVERZALNI čistilni aparat, čisti ste-klo, les, plastiko, usnje, kovino itd, ☎ 040/303-405 10005708

OGREVANJE,
HLAJENJE

PRODAM

BOJLER kombiniran, 120 l, RF nerab-ljen, za simbolično ceno, ☎ 01/36-12-551, dopoldan 10005724

OSTALO
PRODAM

NERABLJENO trikotno kopalno kad, 145 cm x 145 cm Kolpasan, bele bar-ve, cena po dogovoru, ☎ 04/51-46-052 10005706

TURIZEM

TERME ČATEŽ, oddam apartma 25 EUR na dan (velja do 17. 12. 2010 za nočitev najmanj 3 dni), ☎ 041/651-178 10005698

UMETNINE,
NAKIT

PRODAM

TAPISERIJA, motiv Sonca in cvetja, velikost 125 x 125 cm, ☎ 040/567-544 10005670

MEDICINSKI
PRIPOMOČKI

OČALA na recept, okuliščni pregledi, kontaktne leče, popusti za upokojence in člane sindikata. Optika Aleksandra, Qlandia Kranj, C. 1. maja 77, ☎ 04/234-234-2, www.optika.si 10005351

ŽIVALI
IN RASTLINE

PRODAM

ČUDOVITE rodovniške mladličke rott-weiler 2007. So dobri družinski psi in odlični čuvaji, ☎ 041/538-534 10005692

PODARIM

MLADE mucke, ☎ 041/585-320 10005727

KMETIJSTVO
KMETIJSKI STROJI

KUPIM

TRAKTOR Ferguson 533 ali 539 in ki-per prikolico Tehnostroj, ☎ 041/680-684 10005397

TRAKTOR Ursus, Zetor, Štore ali Uni-verzal, ☎ 051/639-777 10005398

TRAKTOR Ursus ali Ferguson, ☎ 041/678-130 10005596

PRIDELKI
PRODAM

DOMAČA neškropljena jabolka, bobo-vec za mošt, Jošt, Sp. Duplje 72, Dup-lje, ☎ 04/25-71-607 10005695

JABOLKA, hruške, sladki mošt, preša-nje sadja, krompir in zelje ki ga tudi na-ribamo, kmetija Matijovc, Jeglič, Pod-brežje 192, Naklo, ☎ 04/53-31-144 10005557

JABOLKA za ozimnico in predelavo, Markuta, Čadovlje 3, Golnik, ☎ 04/25-60-048 10005580

NEŠKROPLJENA jabolka za predela-vo, ☎ 04/20-46-535, 031/818-718 10005733

NEŠKROPLJENA obrana jabolka voš-čenka, jonatan, bobovec, ☎ 04/51-32-438, po 17. uri 10005717

VZREJNE ŽIVALI
PRODAM

BIKCA simentalca, starega 20 dni, ☎ 04/51-33-244 10005731

BOHINJSKO ciko, staro 5 mesecev in boh. ciko, staro 4 leta, 2. breja, ☎ 031/482-125 10005707

BREJE koze, 4 kom in belega kozla z rogovi, ☎ 041/265-877 10005705

ČB BIKCA, Urbanc, Goriče 24, ☎ 041/711-866 10005719

KONJIČKA ponija, starega dve in eno leto ter 14 dni starega bikca, ☎ 04/58-06-206, 040/865-770 10005710

NESNICE rjave, grahaste, črne tik pred nesnostjo. Brezplačna dostava na dom. Vzreja nesnic Tibaoť, ☎ 02/58-21-401 10005729

OVCE, mlade, breje, ☎ 05/38-08-049 10005714

VEČ ČB bikcev, starih 10 dni, ☎ 041/691-243 10005728

ZAJCE, kunce za pleme, stare 8 me-secev, križanci večjih pasem , Naklo, ☎ 051/304-012 10005699

OSTALO
PRODAM

DVOJNO Böeckmann comfort prikol-i-co za konje, rabljeno samo eno sezo-no, v odličnem stanju, ☎ 041/617-812 10005614

MESO od mlade krave, naravna prire-ja, ☎ 04/53-33-284 10005703

ULEŽAN hlevski gnoj, ☎ 04/25-22-569, 031/474-211 10005715

ZAPOSLITVE (m/ž)
NUDIM

ZAPOSIM dekle v Bar Monika, Luže, Šipeč Monika s.p., Velesova 56 a, Cerklje, ☎ 040/330-060 10005112

V PROIZVODNI notranjih vrat zaposli-mo mizarja/lesarskega tehnika za sa-mostojno delo na CNC stroju, LE-STUR, d.o.o., Klanec 35 a, Komenda, ☎ 041/679-205, info@lestur-vrata.si 10005711

V PROIZVODNI notranjih vrat zaposli-mo mizarja za samostojno delo v lakir-nici, LESTUR, d.o.o., Klanec 35 a, Komenda, ☎ 041/679-205, info@lestur-vrata.si 10005712

V PROIZVODNI notranjih vrat zaposli-mo samostojnega monterja vrat, LE-STUR, d.o.o., Klanec 35 a, Komenda, ☎ 041/679-205, info@lestur-vrata.si 10005713

IŠČEMO hlevarja v konjskem hlevu, stanovanje zagotovljeno. Pogoji: vese-lje do konj, lahko mlajši upokojenec, Erika Škofic s.p., C. na Belo 31 a, Kranj, ☎ 040/201-462 10005693

EKOL, d. o. o., Kranj, nudi možnost zaposlitve **delavcu v skladišču in vozniku tovornih vozil** za določen čas.

Izključno pisne prijave z dokazili pošljite na naslov: **Ekol, d. o. o., Laze 18a, 4000 Kranj.**

STORITVE
NUDIM

ASTERIKS SENČILA Rozman Peter, s. p., Senično 7, Križe, ☎ 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarni-ki, markize, www.asteriks.net 10005343

ADAPTACIJE, vsa gradbena dela, no-tranje omete, fasade, adaptacije, tla-kovanje dvorišča, ograje, kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno, hitro in poceni. SGP Beni, d. o. o., Struževo 7, Kranj, ☎ 041/561-838 10005395

ADAPTACIJE, notranji ometi, vse vrste fasad, škarpe ter tlakovanje dvorišč, kvalitetno, hitro in poceni. Arbaj, d.o.o., Zg. Bela 24, Preddvor, ☎ 041/241-149 10005732

BELJENJE in glajenje notranjih pros-torov, beljenje fasad, barvanje napušč-čev, oken, vrat in ograje, hitro, kvalitet-no in ugodno, Pavec Ivan, s. p., Pod-brežje 179, Naklo, ☎ 031/392-909 10005172

FLORIJANI, d. o. o., C. na Brdo 41, Kranj izvaja vsa gradbena dela od te-meljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakova-nje dvorišč, ☎ 041/557-871 10005348

OSMRTNICA

V 86. letu starosti nas je zapustil naš dragi

ALOJZ WAGNER
dr. vet. med.

Pogreb dragega pokojnika bo danes, v torek, 19. oktobra 2010, ob 13. uri na pokopališču v Radovljici. Žara bo v tamkajšnji mrliški vežici od 10. ure dalje.

Žalujoči: žena Jožica, sestri Marija in Julka ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 91. letu nas je zapustil dragi oče in stari oče

JANEZ ZUPAN
roj. 1920, iz Kroke 97

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, sosedom, vsem, ki ste nam izrekli pisna in ustna sožalja, darovali cvetje, sveče ter ostalo pomoč. Še posebej pa se zahvaljujemo dr. Nuši Potočnik, župniku g. Antonu Vidmarju za lep pogrebni obred, kroparskim pevcem in trobentaču. Iskrena hvala tudi Cirilu Kozjeku ter pogrebni službi Akris za vso pomoč pri pogrebu. Hvala vsem, ki ste našega očeta pospremili na njegovi zadnji poti in nam v teh težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujoči: sinova Božo in Drago ter hči Nardka z družinami Kropa, 18. oktobra 2010

Gorenjski Glas

Voščene sveče eko Vestina natur in elektronske sveče, ki gorijo 30 dni, očarajo s svojo eleganco, pa še prijazne so do okolja. Cena je 1,99 € / kom. Ob vsakem nakupu prejmete brezplačno škatlico za prazne baterije.

Sveče lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure.

Gorenjski Glas

Pri nas lahko kupite tudi sveče

Mojca mala, 18 cm višine, redna cena: 1,3 €, cena za naročnike: 1 €
Sveča Ali, 21 cm višine, redna cena: 1,6 €, cena za naročnike: 1,3 €

Sveče v različnih barvah lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, od ponedeljka do petka od 7. do 15. ure, ob sredah do 16. ure.

ANKETA

Radi se učijo
angleščino

MATEJA RANT

V jezikovni šoli za otroke Jan so minuli petek že deseto leto zapored slovesno podelili mednarodne diplome Univerze v Cambridgeu. V minulem šolskem letu je mednarodni preizkus znanja iz angleškega jezika za otroke opravilo 47 njihovih tečajnikov.

Foto: Gorazd Kavčič

Tea Jerman, Kranj:

"Angleščino se učim že pet let in izpiti se mi niso zdeli težki. Bilo je zabavno. Rada se učim angleščino, saj v številnih državah govorijo ta jezik, prav pa mi bo prišel tudi v službi."

Gašper Kristanec, Kranj:

"Z našo učiteljico smo se veliko pripravljali, zato se mi ni zdelo težko. Ta jezik mi bo prišel prav, saj bi rad študiral v tujini, recimo Ameriki. Rad bi bil programer."

Manca Teran, Britof:

"Angleščina je zelo razširjen jezik in ga marsikje razumejo. Všeč mi je tudi njihov način govora in bi se ga zato rada dobro naučila govoriti. Izpiti se mi niso zdeli prav nič težki."

Jan Krajnik, Cerklje:

"Angleščino se rad učim, da se bom znal pogovarjati s tujci. Znanje jezika mi je prišlo prav že letos na morju, ko sem spoznal prijatelje s Švedskega in smo se pogovarjali v angleščini."

Sara Žibert Arh, Kranj:

"Znanje angleščine mi bo prišlo prav tako v šoli kot kasneje pri poklicu. Na testih mi je bilo všeč, ker sem se pogovarjala z angleško učiteljico. Vesela sem, da imam to izkušnjo."

Novost so le cene vozovnic

Minulo nedeljo je v hribih zapadel prvi sneg, ljubitelji smučanja pa za večino smučišč že lahko kupijo vozovnice, ki so v predprodaji občutno cenejše, kot bodo med sezono, saj se cene dnevnih vozovnic na večjih smučiščih vztrajno približujejo tridesetim evrom.

VILMA STANOVNIK

Kranj - Če je bilo lani v Sloveniji za najdražjo dnevno smučarsko vozovnico treba odšteti 28 evrov, pa bo letos smučanje najdražje na Mariborskem Pohorju, kjer je cena dnevne vozovnice 29,50 evra. Za evro se je podražila tudi vozovnica na Krvavcu, ki bo v novi sezoni 29 evrov, na Gorenjskem pa bo za dan smuke 29 evrov treba odšteti še v Kranjski Gori, kjer se je vozovnica prav tako podražila za evro. Odrasli bodo za dnevno vozovnico morali 28 evrov odšteti na smučišču Cerkno, kjer se cena od lani ni spremenila, prav tako kot lani pa bo treba odšteti 26 evrov za dan smučanja na Voglu. Za evro bo dražja smučarska vozovnica na Starem vrhu, kar pomeni, da bo dnevna karta za odrasle po novem 26 evrov, 22 evrov pa bo dnevna smuka na Kobli. Na Veliki planini bo smuka med tednom 16 evrov, za

Foto: Gorazd Kavčič

Letos na Gorenjskem ne bo novih žičniških naprav, se pa povsod trudijo izboljšati ponudbo.

vikend pa 19 evrov, kar je evro manj kot lani. Cene pol-dnevnih vozovnic se gibljejo od 15 do 27 evrov (najdražja je na Krvavcu), otroške vozovnice pa so od 11 do 18 evrov (najdražja na Kaninu). Na gorenjskih smučiščih letos ne bo novih žičniških

naprav, se pa marsikje trudijo, da bi smučarjem, deskarjem in predvsem mladim ponudili nove aktivnosti: od dodatnih prog za najmlajše do različnih programov. "Tudi letos bo na Krvavcu poskrbljeno za bogato dodatno ponudbo - od šole smučanja do izposoje in servisa smučarske opreme, postavljena bo proga z elektronskim merjenjem časa, poligon varne vožnje, poligon za začetnike z igrali, otroški trak, pa tudi naša velika atrakcija Eskimska vas," pravi vodja komercialne in marketinga pri RTC

Krvavec **Luka Vrančič**, ki med novostmi na smučišču opozarja na večerno sankanje pa tudi spletno prodajo smučarskih vozovnic. Prav tako so več pozornosti na večini smučišč namenili najmlajšim in družinam. Kot so povedali v Cerknem, so družinske vozovnice v predprodaji zato cenejše kar za štirideset odstotkov. Tudi na drugih smučiščih so že začeli prodajati smučarske vozovnice, ki so v predprodaji večina cenejše za 15 do 25 odstotkov.

Na večini smučišč naj bi se sezona predvidoma začela v prvi polovici decembra, kot je povedala Klavdija Gomboc, pa bodo v Kranjski Gori sneg začeli izdelovati takoj, ko bo to možno. Uradno odprtje zimske sezone v Kranjski Gori načrtujejo 18. decembra.

vremenska napoved

Napoved za Gorenjsko

Danes bo po nižinah megla ali nizka oblačnost. V višjih legah bo delno jasno. V sredo bo oblačno in deževno. Meja sneženja bo na 1300 m. V četrtek se bo čez dan razjasnilo.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

4/11°C

SREDA

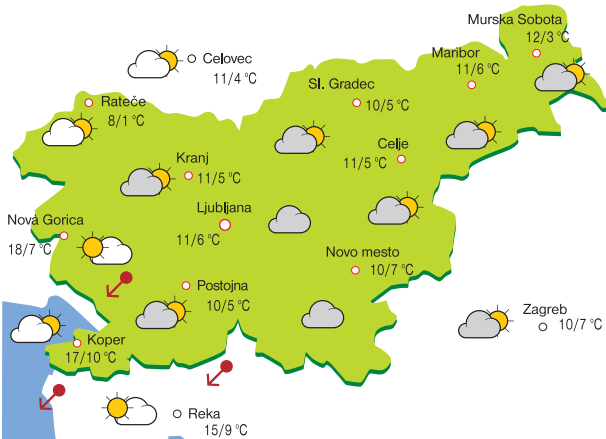

3/7°C

ČETRTEK

-1/11°C

Najsrčnejša babica
Andreja Horžen

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana - Za leto 2009/2010 je med najsrčnejšimi babicami po izboru bralcev revije Zdravje tudi Gorenjka **Andreja Horžen** iz Tržiča, zaposlena v Bolnišnici za ginekologijo in porodništvo Kranj. Po prejemu priznanja pred dnevi v Festivalni dvorani v Ljubljani je povedala: "Ko sem izvedela, da sem predlagana za izbor najsrčnejših, sem bila prijetno presenečena. Ko sem poslušala lepe besede, zakaj so me predlagali, mi je bilo pri srcu zelo lepo. Počutila sem se srečno in veselo. Pomislila sem na vse tiste srečne mamice, ki sem jim pomagala pri porodu. Spomnila sem, kako sem si že kot otrok želela biti

Foto: Marjana Romanović

Andreja Horžen

babica, in na mojo odlično učiteljico Anko Grmič iz naše porodnišnice. Prejeto priznanje je potrditev mojega dela, ki ga opravljam s srcem in predanostjo."

KRANJSKA GORA

Žičnice zaključujejo poletno obratovanje

Žičnice Kranjska Gora konec oktobra zaključujejo poletno obratovanje naprav. Panoramski prevozi, poletno sankališče, poletni tobogan bodo tako obratovali le še od 22. do 31. oktobra, če bo vreme lepo, vsak dan od 9. do 16. ure. **M. A.**

LESCE

Vzdrževalna dela na železniški progi

Na gorenjski železniški progi potekajo od sobote dalje vzdrževalna dela, ki se bodo končala v nedeljo. Slovenske železnice bodo v tem času organizirale prevoz s avtobusi, ki bodo vozili namesto vseh potniških vlakov med postajama Lesce-Bled in Jesenice ter namesto mednarodnih vlakov med postajama Kranj in Jesenice, in sicer do petka med 7.30 in 13.20, v soboto in v nedeljo pa med 7.30 in 15. uro. **C. Z.**

PREJMA POŠTANSKO

RADIO KRANJ

97,3 MHz

GORENJSKI MEČASRČEK

www.radio-kranj.si

RADIO KRANJ d.o.o.

Stritarjeva ul. 6, KRANJ

TELEFON:

(04) 281-2220 REDAKCIJA

(04) 281-2221 TRŽIŠČE

(04) 2022-222 PROGRAM

(051) 303-505 PROGRAM GOR

FAX:

(04) 281-2225 REDAKCIJA

(04) 281-2229 TRŽIŠČE

E-pošta:

radiokranj@radio-kranj.si

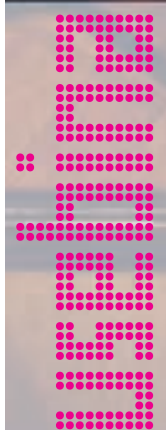
razvedrilo

GG

PRILOGA GORENJSKEGA GLASA

V petek zvečer je bilo živahno v adersgaški kulturni dvorani. Več na strani 36. / Foto: Matic Zorman

GLASOV ODER

PLES, PETJE IN IGRA

V nedeljo je na Jesenicah, natančneje na Slovenskem javorniku, potekalo Regijsko srečanje folklornih skupin manjšinskih etničnih skupnosti Gorenjske. / Foto: Matic Zorman

30

KINO, FILM

FEŠTA NA JESENICAH

V petek in soboto je na Jesenicah potekal 1. Festival športnega filma - FEŠTA 2010, ki ni razočaral niti z vsebinskega, niti z organizacijskega vidika. S svojim pristopom so navdušili zlasti mladi ustvarjalci.

32

LJUDJE

POKAŽI, KAJ ZNAŠ

V Adergasu so se odločili, da organizirajo nekakšen mini izbor za najbolj pogumne, ki bi svoj talent predstavili občinstvu, v Kranju in na Jesenicah pa smo si ogledali razstavljene fotografije bolj in manj znanih gorenjskih fotografov.

36

TOREK_19. 10. 2010

GLASOV ODER

Dan za Partije in Markyja

V četrtek, 21. oktobra, ob 21. uri se v ljubljanski Cvetličarni obeta vrhunski koncertni dogodek. Uvodna čast bo pripadla legendarnemu članu Ramonesov, bobnarju **Markyju Ramoneu**, ki je ob sebi zbral skupino Blitzkrieg, sledila pa bo prav tako legendarna skupina, ki že 30 let hrani dušo in srce vseh pravih rockerjev bivše juge, beograjski **Partibrejkers**. Če od Markyjevih Blitzkriegov lahko pričakujemo obilo dobrega punka, nedvomno oplemenitenega z največjimi komadi Ramonesov, pa bosta Cane in Anton s svojo ekipo nedvomno energijo delila z njihovi mi klasikami *Kreni prema meni*, *Zemljotres*, *Hipnotisana gomila* ... Njihov koncertni čut pa so letos pomladi ujeli tudi na živem albumu *Krš i Lom*, ki je vsekakor ustrezna predigra za doživetje njihovega koncerta. **I. K.**

PLES, PETJE IN IGRA

V nedeljo je na Slovenskem Javorniku na Jesenicah potekalo Regijsko srečanje folklornih skupin manjšinskih etničnih skupnosti Gorenjske.

Alenka Brun

Javni sklad republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Jesenice in Kulturno športno društvo Bošnjakov Biser sta v nedeljo popoldne v kulturnem domu na Slovenskem Javorniku organizirala Regijsko srečanje folklornih skupin manjšinskih etničnih skupnosti Gorenjske.

Na energični plesno glasbeni prireditvi so se pred polno dvorano predstavili **Otroška folklorna skupina društva Bošnjakov Biser Jesenice** s Bošnjačkimi gradskimi igrami; **Mladinska folklorna skupina Ilinden Jesenice** s spletom Bučvanka; **Mladinska folklorna skupina društva Bošnjakov Biser Jesenice**, ravno tako z Bošnjačkimi gradskimi igrami; **Folklorna skupina KD Brdo Kranj** z odrsko postavitvijo *Kad bapne goč u mene srce*

da iskoči, plesi in pesmi iz Crne Trave; **Folklorna skupina KPŠD Vuk Karadžić** iz Radovljice z Igrami iz Bele krajine; **Odrasla folklorna skupina Ilinden Jesenice** s spletom Ošogovka; **Folklorna skupina Sv. Ciril in Metod** iz Kranja z Prespanskimi igrami; kot zadnji pa so z Oračkim balom in Igrami iz Banata nastopili folkloristi **Folklorne skupine Sveti Sava**, ravno tako iz Kranja.

Regijsko srečanje je že tradicionalno, saj poteka vsako leto in bo prihodnje leto spet na Jesenicah. V dvorani pa je bila prisotna tudi strokovna spremljevalka srečanja **Vesna Bajić Stojiljković**, ki je ocenjevala nastope posameznih skupin in se bo v nadaljevanju odločila, katera se bo udeležila državnega folklornega srečanja v Mariboru.

Mladinska folklorna skupina Ilinden / Foto: Matic Zorman

Otroška folklorna skupina društva Bošnjakov Biser

Album Marte Zore prejmeta ...

Minuli torek smo vas v nagradni igri spraševali za naslov novega albuma Marte Zore. Pravičen odgovor je Svoja. Album bosta po pošti prejeli **Bernarda Rijavec** (Srednja vas v Bohinju) in **Antonija Krišelj** (Tržič).

GLASBA V KRANJSKI GORI

V dvorani Vitranc v Kranjski Gori je bilo v soboto srečanje narodnozabavnih ansamblov iz Slovenije, Avstrije in Italije.

Jože Košnjek

Osem glasbenih in pevskih skupin iz Slovenije, Avstrije in Italije je v soboto zvečer na tradicionalni prireditvi Veselo v Kranjsko Goro igralo in pelo v polni dvorani Vitranc. Dobro tri ure trajajoči program sta v slovenščini in nemščini povezovala **Maruša Kobal** in **Sepp Reich**, saj je bilo tudi

občinstvo v dvorani jezikovno mešano: iz Slovenije, iz Avstrije in iz sosednje Kanalske doline v Italiji.

Po pozdravnih besedah župana Kranjske Gore **Jureta Žerjava** so se na odru po dvakrat zvrstili **Alpski kvintet**, ki mu je bila kot enemu najstarejših in najuspešnejših narodnozabavnih ansamblov v Sloveniji podeljena čast začeti in skleniti prireditev (ansambel bo prihodnje leto praznoval 45-letnico delovanja), ansambel **Saša Avsenika**, an-

sambel **Karavanke**, ki bo konec tedna praznoval na Bledu 10-letnico nastopanja, in **ansambel Dori**. Iz Avstrije so prišli v Kranjsko Goro godbeniki **Villacher Blass**, harmonikarja **Manuel in Christian** in pevski sekstet **Burschengesang**, ki je zapel tudi pesem v slovenščini, iz Kanalske doline v Italiji pa ansambel **Doganirs**. Za humor je bil odgovoren **Marjan Šarec - Serpentinšek**. Med pokrovitelji tradicionalne prireditve je bil tudi Gorenjski glas.

V Kranjski Gori je igral tudi ansambel Karavanke, ki praznuje 10-letnico delovanja.

PRESENEČENJE ZA VAS, ŽE ZBIRAMO PRIJAVE! Preoblikujte svoje telo

Gorenjski glas je v sodelovanju s športnim centrom Prošport za naročnike pripravil posebno presenečenje. Iščemo dva kandidata, žensko in moškega, ki si želita nekaj narediti za svoje telo: izgubiti nekaj kilogramov, maščobne blazinice zamenjati za mišično maso ali preprosto preoblikovati svoje telo. Vse to bosta dosegla pod brezplačnim vodstvom osebnega trenerja, ki bo od novembra do marca skrbel za njun urnik vadbe in vse ostale aktivnosti, ki jih ponuja Prošport. Ob koncu bomo oba nagradili še z obiskom frizerja, kozmetičarke in vizažistke.

Prijave še ta mesec pošljite na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, Kranj ali na koticek@g-glas.si. Prijavi dodajte vaš opis, napišite svoje približne mere, konfekcijsko številko in ne pozabite na fotografijo! Vabljeni k sodelovanju - zabavno bo, pa še zdravo povrhu!

Vadbo bo vodil osebni trener **Damjan Fras**, bivši uspešni smučarski skakalec, ki ima kolajno z OI

ZDRAVNIK ZA DOHTARJA

www.kudkiks.si

FILM, KINO

LAŽJI SUDOKU

	5	3				7	9	
		9	7	5	3	4		
1								2
	9			8			1	
			9		7			
	8			3			7	
5								3
		7	6	4	1	2		
	6	1				9	4	

Rešitev:

4	7	6	2	9	1	3	5	8
8	3	2	1	9	7	2	5	6
6	9	1	4	7	8	3	2	5
2	5	8	3	1	5	2	7	4
3	8	1	9	6	2	1	3	5
9	1	5	2	8	3	9	6	2
4	5	9	6	7	8	2	1	3
1	8	7	3	5	2	4	6	9
5	4	2	1	3	6	7	9	8

TEŽJI SUDOKU

8							5	6
1			9			4		
	5							9
	2		6		8			7
	3						2	
9			2		4		6	
3							9	
		4			1			3
5	6							8

Rešitev:

8	7	2	3	6	2	1	9	5
1	9	1	8	5	7	9	2	6
1	6	5	9	2	7	2	1	6
4	9	8	7	2	8	1	6	3
2	1	8	1	9	5	3	2	7
7	4	6	5	1	9	2	7	1
6	1	4	2	7	8	2	5	9
8	8	3	5	6	3	2	1	4
3	2	2	1	2	6	7	8	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov.

Sestavila: Petra F.

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Torek? V kinu sva!

Čuti. Smej se. Prepusti se grozi. Joči. Ljubi. Zabavaj se. Vsak torek bistveno ceneje. V Koloseju De Luxe.

Torek je Kinodan!

KOLOSEJ De Luxe

FEŠTA - FESTIVAL ŠPORTNEGA FILMA

V petek in soboto je na Jesenicah potekal 1. Festival športnega filma - FEŠTA 2010, ki ni razočaral niti z vsebinskega niti z organizacijskega vidika. S svojim pristopom so navdušili zlasti mladi ustvarjalci.

Samo Lesjak

Film o plavalnem podvigu Martina Strela *Big River Man*, ki so ga to soboto predvajali v jeseniški kinodvorani, je bil s svojo tematiko zelo primeren zaključni povzetek dveh festivalskih filmskih dni ter uvod v večerno podelitev nagrad najboljšim. Namreč, tako kot izžarevajo iz Strela energija, ambicije, želja po dosegu cilja, odločenost in vztrajnost, tako lahko iste lastnosti opazimo tudi pri mladih (in starejših) ustvarjalcih kratkih amaterskih športnih filmov, ki jih je konec tedna na Jesenicah gostil festival tovrstnih izdelkov, tokrat v svoji prvi izvedbi.

Vse te kvalitete so uporabljal filmski avtorji v svojem poskusu narediti film, s katerim bi predstavili svojo športno panogo na čim bolj atraktiven način. Pri tem so morali uporabiti zvrhano mero ustvarjalnosti, navdihla ter tudi produkcijske spretnosti, saj so filmi narejeni zgolj z minimalnim proračunom, ki pa je ustvarjalce silil v iznajdljivost v tehničnem smislu.

Tekmovalni spored je ponudil enajst filmskih izdelkov vsebinsko različnih športnih zvrsti: prevladovali so manj tradicionalni športi, recimo kajtanje, rolikanje, capoeira. Učinek filmov je bil tako dvojen: filmsko-estetski ter tudi poučen, saj so nam ustvarjalci skozi filmsko predstavitev športne panoge prikazali tudi svoj življenjski stil.

Naj omenimo, da so nagrado - Feštin kipec - ki so ga pre-

Foto: Tina Dokl

Zmagovalec Peter Rot (drugi iz desne) v družbi svoje družine.

jeli ustvarjalci najboljših filmov, posebej za FEŠTO izdelali v Varstveno delovnem centru v Kranju. Podelili so tri nagrade, za katere lahko rečemo, da so šle v prave roke. Prvo nagrado je za svoj film *Z grede na asfalt* prejel 15-letni **Peter Rot** iz Kranjske Gore, ki v svojem filmu na domiselni način prikaže rolikanje kot gibanje svobode, za kar pa je treba včasih tudi plačati z bolečimi padci. Podlaga filmu je simpatična ruralna zgodba,

ne manjka pa niti pestro glasbeno ozadje. Peter je bil nagrade izjemno vesel, tudi za naprej pa ima že pripravljene načrte - pomoč pri naslednjem projektu mu ponuja celo profesionalna filmska družba Mangart.

Tudi druga dva nagrajena filma si zaslužita vso pozornost: film *Donkey Track* **Jake Omana** ter **Jerneja Demšarja** nam na dinamičen način prikaže osnove kajtanja, medtem ko nam avtorici **Anja**

Medved in **Nadja Velušček** v odličnem dokumentarcu *Proti toku* skozi kajakaški šport na Soči prikažeta tudi zgodovinski vidik življenja prebivalcev Solkana. Posebej je treba omeniti tudi športno sekcijo **Kraljev ulice**, ki so s filmskim poročilom o nogometni tekmi med ekipami brezdomcev Slovenije in Hrvaške ustvarili pomemben dokument o dogodku, ki presega družbenopolitične predsodke.

Selektor festivala je bil **Zoran Smiljanić**, sicer eden najbolj kontroverznih in znanih slovenskih striparjev, filmofil in publicist. Zaključno podelitev je duhovito vodil **Klemen Bučan**, da je vse potekalo brezhibno, pa je poskrbela **Beti Valič**, ki obljublja, da se bo festival naslednje leto zopet vrnil in tako skrbel za ohranitev vztrajnostne držer ter navdušenja nad povezanostjo športa in filma, še zlasti pri mladih.

Nasmejana soavtorja filma *Donkey Track*

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 19. 10.
17.10, 19.20 JAZ, BARABA
16.30, 18.30 JAZ, BARABA 3D
21.30 MAČETA
19.10, 21.20 PIRAN/PIRANO
17.00 CARJA MIKONOSA
20.30 IZVOR

Sreda, 20. 10.
17.10, 19.20 JAZ, BARABA
16.30, 18.30 JAZ, BARABA 3D
21.30 MAČETA
19.10, 21.20 PIRAN/PIRANO
17.00 CARJA MIKONOSA
20.30 IZVOR

Četrtek, 21. 10.
17.10, 19.20 JAZ, BARABA
21.30 MAČETA
17.00 CARJA MIKONOSA
19.10, 21.20 PIRAN/PIRANO
16.30, 18.30 JAZ, BARABA 3D
20.30 IZVOR

Petek, 22. 10.
17.10, 19.20 JAZ, BARABA
21.30, 23.50 MAČETA
17.00 CARJA MIKONOSA
19.10, 21.20, 23.40 PIRAN/PIRANO

16.30, 18.30 JAZ, BARABA 3D
20.30, 23.30 IZVOR

Sobota, 23. 10.
15.00, 17.10, 19.20 JAZ, BARABA
21.30, 23.50 MAČETA
14.50, 17.00 CARJA MIKONOSA
19.10, 21.20, 23.40 PIRAN/PIRANO
14.30, 16.30, 18.30 JAZ, BARABA 3D
20.30, 23.30 IZVOR

Nedelja, 24. 10.
15.00, 17.10, 19.20 JAZ, BARABA
21.30 MAČETA
14.50, 17.00 CARJA MIKONOSA
19.10, 21.20 PIRAN/PIRANO
14.30, 16.30, 18.30 JAZ, BARABA 3D
20.30 IZVOR

Ponedeljek, 24. 10.
15.00, 17.10, 19.20 JAZ, BARABA
21.30 MAČETA
14.50, 17.00 CARJA MIKONOSA
19.10, 21.20 PIRAN/PIRANO
14.30, 16.30, 18.30 JAZ, BARABA 3D
20.30 IZVOR

PLANET TUŠ, KRANJ

Torek, 19. 10.
16.35, 19.00 ČAROVNIKOV VAJENEC

15.40, 17.50 JAZ, BARABA (*sinhra*)
16.40, 18.50, 21.05 JAZ, BARABA 3D (*sinhra*)
20.00 JEJ, MOLI, LJUBI
16.30 LEGENDA SOVJEGA KRALJESTVA 3D
18.40, 21.00 ODPLEŠI SVOJE SANJE V 3D
16.00 PIRAN/PIRANO
21.20 SCOTT PILGRAM PROSTI VSEM
18.20, 20.30 ZAMENJAVA

Sreda, 20. 10.
16.35, 19.00 ČAROVNIKOV VAJENEC
15.40, 17.50 JAZ, BARABA (*sinhra*)
16.40, 18.50, 21.05 JAZ, BARABA 3D (*sinhra*)
20.00 JEJ, MOLI, LJUBI
16.30 LEGENDA SOVJEGA KRALJESTVA 3D
18.40, 21.00 ODPLEŠI SVOJE SANJE V 3D
16.00 PIRAN/PIRANO
21.20 SCOTT PILGRAM PROSTI VSEM
18.20, 20.30 ZAMENJAVA

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Četrtek, 21. 10.
20.00 ZADNJI GOSPODAR VETRA

Petek, 22. 10.
20.00 LOUISE - MICHEL (*film. gledališče*)

Sobota, 23. 10.
18.00 ZADNJI GOSPODAR VETRA
20.00 LOUISE - MICHEL

Nedelja, 23. 10.
19.00 ZADNJI GOSPODAR VETRA

KINO ŽELEZAR, JESENICE

Petek, 22. 10.
19.00 SUPERŽUR

Sobota, 23. 10.
19.00 SUPERŽUR

KINO RADOVLJICA, LINHARTOVA DVORANA

Četrtek, 21. 10.
20.00 VSI DRUGI

Petek, 22. 10.
18.00 ČAROVNIKOV VAJENEC
20.00 HIBRID

Sobota, 23. 10.
18.00 ČAROVNIKOV VAJENEC
20.00 HIBRID

Nedelja, 24. 10.
18.00 ČAROVNIKOV VAJENEC
20.00 VSI DRUGI

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

VREME IN POČUTJE

PACIENTE KAR NAPIHA

"Vreme še posebej obremenilno vpliva na počutje ljudi ob približevanju vremenskih front in jugozahodnem vetru. V takih dneh je tudi na urgenci več dela. Včasih se pošalimo, ko rečemo, da je paciente kar napihalo," pravi zdravnik splošne medicine asist. Aleksander Stepanović, dr. med.

 Suzana P. Kovačič

Če piha severo-vzhodni veter, je vreme manj obremenilno na počutje ljudi, kot če zapiha južozahodnik. "Kot zdravnik opažam, da so nekateri ljudje v resnici vremensko bolj občutljivi in da jim določeni vremenski pojavi povzročajo več težav, na primer, ko se približuje fronta nad Alpami in nekaj dni "nekaj visi" v zraku. Tudi znanstvene raziskave so pokazale, da se pred vremensko fronto poveča koncentracija tako imenovanih pozitivnih ionov v zraku. Pa to ni nekaj dobrega, kot besedo 'pozitivno' običajno razumemo, pri ionih je ravno obratno. Negativni ioni so tisti, pri katerih se ljudje bolje počutimo, teh pa je več v gozdu, ob morski obali. Ionov s pozitivnim nabojem je več v mestih, kjer je večja koncentracija različnih plinov. Izmerili so tudi elektromagnetna valovanja, ki jih oddajajo oddaljeni vremenski pojavi in razni neznani viri. Naredili so več raziskav pri bolnikih z revmatoidnim artritisom, kdaj se jim povečajo bolečine, in ugotovili so, da imajo bolniki več bolečin v dneh, ko je več elektromagnetnih valovanj. Verjetno je še veliko stvari, ki jih fizikalno ne znamo izmeriti in ki ravno tako vplivajo na splošno počutje ljudi," je povedal zdravnik splošne medicine asist. **Aleksander Stepano-**

Asist. Aleksander Stepanović, dr. med. / Foto: Tina Dokl

vič, dr. med., iz kranjskega zdravstvenega doma.

Glavobol, razdražljivost, bolečine v sklepih ...

V dneh, ko je vreme obremenilno, se lahko pojavijo glavobol, bolečine v sklepih, razdražljivost, ... "Vreme še posebej obremenilno vpliva na počutje ljudi ob približevanju vremenskih front in jugozahodnem vetru. V takih dneh je tudi na urgenci več dela. Včasih se pošalimo, ko rečemo, da je paciente kar napihalo. Zanimivo, da se na kak dan določene diagnoze kar kopičijo. So dnevi, ko pride deset bolnikov z glavobo-

lom ali pa jih tišči v prsih. Ravno tako je pred kakšnim mlajem, za zadnjega, ki je bil sedmega oktobra, opažam, da je zelo vplival na ljudi; bili so razdražljivi, nepotrpežljivi. Za otroke težko rečem, kako na njih vpliva vreme, ker se raziskav na tej populaciji iz etičnih razlogov ne dela. Še največkrat rečemo, da so sitni (smeh)," je povedal zdravnik.

Ne sproščajte napetosti za volanom

Ko je človek utrujen, potr, a ve, da je za to krivo vreme, je treba ukrepati. "Nekomu pomaga, če kaj dobrega poje,

drugemu, če gre v kino ali na sprehod.

Lahko naredimo kakšno dobro delo in obiščemo sorodnika ali prijatelja, ki ga že dolgo nismo videli. Ni pa univerzalnega recepta. Dostikrat opažam, da se ljudje v takih obremenilnih dneh obnašajo agresivno, na primer na cesti. Ni dobro sesti za volan in na tak način sproščati napetosti. Ob vremensko obremenilnih dneh je tudi več ljudi vinjenih, vendar z alkoholom vremena ne rešujemo," je še opozoril asist. Aleksander Stepanović. Še dobro, da zapiha tudi severovzhodnik in odpihne vse slabo stran ...

GORENJCИ IN VREME

Foto: arhiv Pro Plus

"Na vreme se ne oziram preveč. Priznam, da mi je ljubše, če je čez teden dež, saj se tako malo manj obremenjujem, ko ves dan preživim za računalnikom v službi. Sicer pa je moj najljubši letni čas poletje, ko pride čas za morje in dopust." **Gregor Trebušak**, televizijski urednik in voditelj

VREMENSKE ZANIMIVOSTI

Biovremenski podatki

Vremenska obremenitev bo postopoma slabela. Z vremenom povezane težave bodo vse redkejš, spanje bo nekoliko moteno zgolj pri vremensko zelo občutljivih ljudeh. V naslednjih dneh (do ščipa) bo vremenski vpliv na splošno počutje in razpoloženje ugoden.

Foto: Tina Dokl

Napoved za gorski svet

Jutra bodo še pretežno oblačna in ponekod tudi meglena, dopoldne pa se bo zjasnilo. V sredogorju bo pihal zmeren severovzhodni, v visokogorju pa zmeren severozahodni veter. Temperatura na 1500 m bo okoli 3, na 2500 m okoli -3 stopinje Celzija.

Vremenske zanimivosti v tem tednu

23. oktober 2003

Čez dan se je ohladilo in marsikje je dež prešel v sneg do nižin. Ponekod je do naslednjega jutra padlo za oktober nenavadno veliko snega. Na Planini pod Golico so izmerili 31 cm novega snega, v Ratečah in na Vojskem nad Idrijo ga je padlo 30 cm, v Topolu pri Medvodah 24 cm, v Preddvoru in Lescah 18 cm, v Jeruzalemu v Slovenskih goricah 12 cm in v Malkovcu na Dolenjskem 11 cm.

Vremenske novice

V soboto, 23. oktobra, bo ob 4. uri zjutraj nastopila **polna Luna ali ščip**: osvetljeni del Lune bo v celoti obrnjen proti Zemlji. Sicer je Luna edini naravni satelit Zemlje. Vrti se okoli Zemlje v oddaljenosti od 363 do 405 tisoč kilometrov. Stara je pet milijard let. Ni zvezda, zato nima lastne svetlobe, temveč jo le odbija. Sestavljena je iz vulkanskega pepela in peska. Nima lastne atmosfere, temperatura na njej se giba od -130 do 90 stopinj Celzija. Zemljo obkroži v 27 dneh 7 urah in 43 minutah.

PREGOVOR

21. oktober - sv. Uršula, devica in mučenka

Kakršno vreme sveta Uršula prinese, tako se rada vsa jesen obnese.

tedenska vremenska napoved

setveni koledar				obremenitev	vzhod	zahod
19. tor.	Etbin	cvet		■ ■ ■ ■ ■	7.24	18.09
20. sre.	Irena	list od 14. ure		■ ■ ■ ■ ■	7.25	18.07
21. čet.	Urška	list		■ ■ ■ ■ ■	7.27	18.06
22. pet.	Vendelin	list		■ ■ ■ ■ ■	7.28	18.04
23. sob.	Severin	plod, ob 4. uri ○		■ ■ ■ ■ ■	7.29	18.03
24. ned.	Rafael	plod		■ ■ ■ ■ ■	7.31	18.01
25. pon.	Darija	korenina od 12. ure		■ ■ ■ ■ ■	7.32	17.59

desetdnevna napoved

torek 19. 10. 5/12°C	sreda 20. 10. 2/13°C	četrtek 21. 10. 4/9°C	petek 22. 10. 3/10°C	sobota 23. 10. 3/12°C	nedelja 24. 10. 3/12°C	ponedeljek 25. 10. 4/13°C	torek 26. 10. 4/12°C	sreda 27. 10. 2/10°C	četrtek 28. 10. 2/11°C
--	---	--	---	--	---	--	---	---	---

Likovni natečaj: narišite jesen

Vabimo vas, da še naprej sodelujete na našem likovnem natečaju na temo **Jesen**. Ta letni čas nas vedno preseneti z barvitostjo narave, jesenskimi plodovi in pridelki, zaznamuje ga začetek šolskega leta ..., zato smo prepričani, da vam ta tema ne bo delala težav. Likovne izdelke pošljite na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj, s pripisom Likovni natečaj. Ne pozabite pripisati vaših podatkov (ime, priimek, starost in naslov). Vsak torek bomo objavili najboljše likovno delo po našem izboru ter ga nagradili s kartonko Narišimo tropske živali in flomastri, dve likovni deli pa bomo nagradili še s knjižno nagrado.

Kartonko Narišimo tropske živali tokrat prejme petletna **Ana Jemec (Tržič)**, Zgornje Besnice, knjižno nagrado pa **Tina Sušnik (Šenčur)** in **Nina Šolar (Besnica)**. Nagrade bodo prejeli po pošti.

Ana Jemec, 5 let, Tržič

OTROŠKA PERESA

Metulj in polž

Nekega jutra, tam med solato
vrtni polž in gosenica
sta imela debato.

"Kakšna pa si, brez hišice ti?
Kam se ti skriješ, ko zunaj je vroče,
kam se umakneš od hude toče?"

"Hiške res nimam in nisem lepa,
bolj slabo slišim in skoraj sem slepa.
Vendar moj čas šele bo prišel,
od presenečenja boš onemell!"

Ko mimo en mesec odbije,
gosenica se v metulja razvije,
v vsej svoji lepoti metuljček zasije,
polž pa sramotno v hiško se skrije.

NAUK: Nikoli nikogar ne ocenjuj le po zunanosti!

Meta Avsenik, 7.a, OŠ Žirovnica

Smetišče

Smetišča so zato,
da nanje vozimo smeti
in odslužene stvari.

Naše reke bodo čiste,
če smeti odlagamo v zabojnike
in na smetišče.

Naša polja bodo lepa,
če bodo vsa zelena
in ne vsa nasmetena.

Pločevinke, steklo in vso polomijo
odpeljati moramo
na deponijo.

Grega Oblak, 5. r, PŠ Tadeusz Sadowski Bukovica

VODA V PLESU IN PESMI

Na mednarodnem otroškem folklornem festivalu v Predosljah se je zbralo 150 mladih plesalcev. Rdeča nit letošnjega festivala je bila voda.

Ana Hartman

Minulo soboto je v Kulturnem domu v Predosljah potekal sedmi Mednarodni otroški festival FOS Predoslje, ki ga je priredilo Kulturno društvo Folklorna skupina Iskraemeco v sodelovanju s kranjsko območno izpostavo Javnega sklada za kulturne dejavnosti (JSKD) in OŠ Predoslje. Na odru pred nabito polno dvorano se je zvrstilo 150 mladih plesalcev iz petih folklornih skupin, med njimi je bila tudi skupina iz Bosne in Hercegovine (BIH). Rdeča nit tokratnega festivala je bila voda, zato je morala vsaka skupina v koreografijo vključiti z njo povezano pesem, ples ali običaj.

Festival je odprl ravnatelj OŠ Predoslje **Tomaž Balderman**. Kot prva je nastopila Mlajša otroška folklorna skupina OŠ Predoslje pod

Nastopila je tudi Starejša otroška folklorna skupina OŠ Predoslje. / Foto: Gorazd Kavčič

mentorstvom **Anite Vrtač Pičman**, za njo so zaplesali mladi plesalci z ljubljanske OŠ Vide Pregarc, vodi jih **Sonja Salajko**, nato pa se je ob koritu za pranje perila zbrala Starejša otroška folklorna skupina OŠ Predoslje, ki jo pod pokroviteljstvom FS Iskraemeco vodita **Teja Sušnik** in **Anica Vodnik**. Posebna popestritev festivala je

bila Folklorna skupina KUD Mladost-Zalužani iz BiH pod vodstvom **Marinka Dobraša**, sklenila pa ga je Mladinska folklorna skupina Iskraemeco, ki jo vodi **Jože Šenk**. V programu so se prepletali gorenjski in belokranjski plesi, otroški plesi z izštevankami in igrkami, 32 mladih plesalcev iz BiH je navdušilo s krajinskimi plesi ...

"Nastopajoči so se tudi letos izkazali. Naš glavni cilj je spoznavanje in ohranjanje slovenskih ljudskih plesov, glasbe, pesmi in običajev," je poudarila predsednica Folklorne skupine Iskraemeco **Marija Šenk**, ki je skupaj z **Aldom Komarjem**, predstavnikom kranjske izpostave JSKD, sodelujočim podelila priznanja.

Varno na internet

Otroci so zelo povezani z računalniki in uporabo svetovnega spleta, ugotavljajo v OŠ Naklo. Zato so se odločili za celoletni projekt **Varno pripet grem na internet**. Začeli so ga septembra z roditeljskimi sestanki in razrednimi urami za učence. Projektna skupina osmih sodelavcev, ki jo vodita **Tinka Bertonec** in **Dimitrij Banda**, je 16. oktobra pripravila kulturni dan o varni rabi interneta. Kot je povedal v. d. ravnatelj **Milan Bohinec**, so želeli usmeriti mlade v koristno rabo interneta, starše pa opozoriti na nujnost nadzora otrok pri uporabi interneta. Pripravili so predavanja, delavnice in družabne igre za učence ter starše. Obravnavali so spletno življenje otrok in najstnikov, varno spletno komuniciranje in zasvojenost z računalnikom, dan pa sklenili z okroglo mizo z naslovom E-generacija. Pri tem so sodelovali državna in-

špektorica za varstvo osebnih podatkov **Tanja Slak**, glavni tehnolog v mednarodni mreži šol **Matt Maples** in **Miha Kramli** iz centra za zdravljenje odvisnosti v Novi Gorici. **S. S.**

GG Izlet

Torek, 26. oktobra 2010

Jesenski dan ob morju

V torek, 26. oktobra, gremo glasovci na morje. Na avtobusni postaji v Radovljici se vidimo ob 7. uri, pred Creino ob 7.20 in pred Mercator centrom na Primskovem ob 7.30. Na počivališču Ravbarkomanda se bomo ustavili na zajtrku, nato jo bomo mahnili do Strunjana, kjer se bomo kopali v bazenih hotela Svoboda. Bazeni z morsko vodo so ogrevani na 32 stopinj Celzija, imajo tudi masažne bazene. Okoli 13. ure si bomo v restavraciji hotela privoščili samopostrežno kosilo. Po kosilu se bomo sprehodili do plaže in razgledne točke s prekrasnim razgledom. Če bo lepo vreme, bomo odšli na voden ogled Muzeja solinarstva v Sečoveljskih solinah, če pa nas bo spremljal dež, si bomo ogledali Pomorski muzej Sergej Mašera v Piranu. Nato se bomo s polnimi pljuči morskega zraka vrnili na Gorenjsko. Prihod v Kranj načrtujemo okoli 20. ure, v Radovljico pol ure kasneje.

Cena izleta: 36 EUR

Cena vključuje: avtobusni prevoz, malico, kosilo, kopanje, ogleda in nezgodno zavarovanje. Organizator izleta je TA Odisej.

Za rezervacijo in prijave pokličite na: **04/201 42 41** ali pišite na: **narocnine@g-glas.si**. Pridružite se nam, lepo se bomo imeli!

Gorenjski Glas

AVTOMOBILIZEM

ODPRTO VPRAŠANJE PRISTNOSTI

Test: Seat Exeo ST 2.0 TDI Style

 Matjaž Gregorič

Čeprav španski Seat model Exeo prodaja kot svoj avtomobil, ni treba pogledati dvakrat za ugotovitev, da tako limuzina kot kombi izvirata iz prejšnje generacije Audijevega A4. Sicer pa so oblikovalci dokaj spretno zakrili podobnost z upokojenim nemškim sorodnikom, kajti kombiju srednjega razreda so nadeli nov sprednji del z izrazito masko hladilnika, vpadljive zadnje luči in seveda dovolj ponosna Seatova logotipa. Tako na A4 spominja predvsem z bokov, kjer pa pravzaprav ni bilo mogoče narediti kakšnega odločnejšega kirurškega reza.

In ne gre spregledati, da je Exeo ST ohranil tudi vse druge preverjeno dobre lastnosti, ki jih je imel A4. Tu gre predvsem za germansko urejeno armaturno ploščo s preglednimi merilniki, dostopnimi stikali in splošno dobro ergonomijo; za kakovostne materiale, ki

si jih španski notranji arhitekti niso drznili spustiti pod pričakovano raven; in nenazadnje, za natančno izdelavo, ki se je ne bi sramovali tudi pri tako prestižni znamki, kot je Audi. Skratka, ne več najnovejše, a še vedno dovolj moderno in predvsem uporabniško enostavno. Vozniku zna ugajati športen volanski obroč in kratka prestavna ročica, potniki si lahko zapomnijo zvoke iz kakovostnega radijskega sprejemnika, tisti, ki jim je določeno sedenje na zadnji klopi tudi relativne utesnjenosti. Prtljažnik je prostoren, ampak le, če se s 442 litri meri z razrednim povprečjem, ob podrti zadnji klopi je mogoče naložiti še precej več. In čeprav je Exeo ST reinkarnacija prejšnjega modela Audi A4 Avant, ima pod motornim pokrovom tudi najnovejše koncernske motorje. Mednje spada tudi 2,0-litrski turbodizelski štirivaljnik z vbrizgavanjem goriva po skupnem vodu. Njegov tek je občutno tišji kot pri prejšnji generaciji teh motorjev, znižala se je tudi po-

raba goriva in zmanjšano je obremenjevanje okolja. Motor teče gladko in z visokim naporom pri nizkih vrtljajih zagotavlja zvezno pospeševanje. Lepo sodeluje z natančnim ročnim šeststopenjskim menjalnikom in kombinacija ponuja dovolj

uživaško vožnjo, čeprav je treba priznati, da kakšnih presunljivih športnih pospeškov ni. Zato pa je mogoče Exea s tem pogonskim strojem voziti zmereno in s porabo plinskega olja, ki ni daleč od tovarniških obljub.

OSNOVNI TEHNIČNI PODATKI

Gibna prostornina:	1968 ccm
Največja moč pri v/min:	105 kW/143 KM
Najvišja hitrost:	214 km/h
Poraba goriva po EU norm.:	7,6/ 4,3/ 5,5 l/100 km
Maloprodajna cena:	23.171 EUR
Uvoznik:	Porsche Slovenija, Ljubljana

Lexus CT200h prihaja spomladi

Lexus bo prihodnjo pomlad postavil na ceste novo hibridno kombilimuzino CT200h, s katero združujejo dinamično podobo s športnimi začimbami in prijaznost do okolja. CT200h bo edini Lexusov model na voljo samo s hibridnim pogonskim sklopom, ki ga sestavljata 1,8-litrski bencinski štirivaljnik in električni motor. Skupaj razvijeta 100 kilovatov (136 KM), kar zadošča za najvišjo hitrost 180 kilometrov na uro. Tovarniško obljubljen poraba goriva bo znašala samo 3,8 litra na 100 prevoženih kilometrov, z izpustom 89 gramov ogljikovega dioksida na kilometer pa bo to najčistejši avtomobil v svojem razredu. Proizvodnja bo stekla šele v začetku prihodnjega leta in tako CT200h do prvih slovenskih kupcev prišel šele spomladi. Neuradno naj bi bila cena okoli 27 tisoč evrov. **M. G.**

Nova samopostrežna avtopralnica

Mariborsko podjetje Tehnotrend se ukvarja z avtoplano tehniko in visokotlačnimi sistemi, je ob Mercatorjevem centru na Primskovem odprlo novo, sodobno samopostrežno avtopralnico. Lastniki bodo svoje avtomobile lahko očistili s pomočjo šestih programov pranja. Za začetek se lahko odločijo za nanos tekočine za čiščenje platišč, nato pa nadaljujejo s pranjem z mikroprahom in po potrebi z uporabo krtače, ki je v pomoč pri odstranjevanju trdovratne umazanije. Sledi učinkovito izpiranje z navadno vodo, nato nanos zaščitnih sredstev s pomočjo mehke vode in na koncu še izpiranje. Kot poudarjajo v Tehnotrendu, se za izpiranje uporablja tako imenovana osmozna voda, ki na avtomobilski pločevini ne pušča madežev od vodnih kapljic, zato brisanje ni potrebno. **M. G.**

Foto: Gorazd Kavčič

FIAT - Italijanski avtomobilski koncern ima med desetimi najbolj prodajanimi znamkami v Evropi pri svojih vozilih, prodanih v prvi polovici leta 2010, zabeleženo najnižjo povprečno vrednost ogljikovega dioksida, ki znaša 123,5 gramov na kilometer. Fiatu s svojimi rezultati sledijo Toyota (128,0 g/km), Peugeot (132,3 g/km), Citroën (133,4 g/km), Renault (134,6 g/km), Ford (137,0 g/km), Opel/Vauxhall (141,0 g/km) in Volkswagen (142,2 g/km). **M. G.**

HIDRIA - Idrijsko podjetje izdeluje tri sklope za novi Peugeot 508. Poleg aluminijastega ohišja volanskega sistema so v vozilo vgrajene tudi Hidriine komponente za hidravlično črpalko, s čimer je Hidria odigrala pomembno vlogo pri upravljanju novega modela Peugeotovega vozila. Poleg tega bodo dizelske izvedenke vozila vžigali Hidriini vžigni sistemi za hladen zagon dizelskih motorjev. **M. G.**

KIA SPEKTAKEL

Najboljše financiranje do 84 mesecev. **Odpelji danes** - prvi obrok plačaj čez 6 mesecev, tudi **brez pologa!** - paket osnovno in kasko zavarovanje za 1 EUR*

LAST MINUTE PONUDBA

cee'd ML 2010
Samo še nekaj vozil
že od **9.850 EUR**

LAST MINUTE PONUDBA

Venga ML 2010
Samo še nekaj vozil
že od **11.190 EUR**

NOVI 2011 Sportage
Že v salonih KIA

KIA - Največ za Vaš denar!

www.kia.si

KMAG d.d., Leskoškova 2, Ljubljana, 01/58-43-333

MEDVODE: ČREŠNIK 01/361-22-50

KRANJ: NASMEH 08/20-51-046

BLED: AMBROŽIČ 04/574-17-84

*Velja za modele cee'd in Venga ob koriščenju Summit Kia Credit & Leasing financiranja. Pogoji garancije so na voljo na www.kia.si/akcija oz. pri zast. Kia. Komb. poraba goriva in emisija za cee'd je 4,3 - 7,7 l/100km, 113 - 184 g/km CO₂ za Vengo je 4,7 - 6,7 l/100km, 124 - 155 g/km CO₂ za novi Sportage je 5,5 - 7,9 l/100km, 147 - 187 g/km CO₂. Slike so simbolne.

DRUŽABNA KRONIKA

POKAŽI, KAJ ZNAŠ

V Adergasu so se odločili, da organizirajo nekakšen mini izbor za najbolj pogumne, ki bi svoj talent predstavili občinstvu, v Kranju in na Jesenicah pa smo si ogledali razstavljene fotografije bolj in manj znanih gorenjskih fotografov.

Alenka Brun

V petek zvečer se je v Adergasu odvijala zabavna prireditev **Pokaži kaj znaš**. Nekakšen izbor za adergaški talent, kjer je vsak lahko predstavil svojega. Avdicije za nastop niso delali in tako so nastopili prav vsi, ki so se prijavili. Največ je bilo glasbenih nastopov.

Sara in Ksenija Rozman sta sestri iz Praprotnice. Sedemletna Sara je pela, Ksenija pa jo je spremljala s klavirjem. Vesna Sirc je zaigrala na citre, harmonika pa je oder zasedla kar nekajkrat.

Znašla se je tako v fantovskih kot dekliških rokah. Prisluhnili smo **Žanu Sircu**, **Sabini Jenko** in **Klementini Brezar**. **Damjan Burger** se je na klavirskih predstavil z lastnimi skladbama *Beli papir* in *Pesem za dušo*. **Krvavški planšarji** so prišli v vsej svoji opravi, s cokolami in klobuki, rogovjem in namazanimi jeziki. **Nejc, Sebastijan** in **Regina Selan** so odigrali skeč. Nastopil pa je še mešani pevski zbor **Senožeti** iz Dola pri Ljubljani, vendar njegova zborovodkinja **Anita Zidar** izhaja iz Adergasa.

Prireditev ni bila tekmovalne narave. "Hoteli smo, da se mladi, odrasli in starejši opogumijo in svoj talent predsta-

vijo pred občinstvom. Maršikdo bi se rad predstavil, pa ne ve, kako. Naša ideja pa je šla v smeri, da jim to omogočimo na enostaven način. Mogoče bo to prva stopnica na njihovi nadaljnji poti," je povedal **Tomaž Selan**, predsednik kulturno umetniškega društva Podlipo Adergas, ki je prireditev tudi organiziral.

Prejšnji teden smo bili prisotni na dveh odprtjih bolj kulturne narave: znani kranjski fotograf ženskega akta **Boštjan Gunčar** je v galeriji Planika odprl razstavo z zanimivim konceptom golega ženskega telesa na vrvi, filmski festival Fešta pa je na Jesenicah doživel krstno iz-

vedbo. Predfestivalsko ogrevanje pa je popestrila zanimiva fotografska razstava športnih fotografij različnih avtorjev, ki so jih razstavili na osmih kubusih, lociranih na različnih lokacijah po Gorenjskem. Štirje so krasili železniške postaje v Ljubljani, Kranju, Lescu in Radovljici, štirje pa lokacije na Jesenicah. Med fotografiji, ki so razstavili svoja dela, pa je tudi naša hišna fotografinja **Tina Dokl**, ki smo jo ujeli v objektiv skupaj z drugim fotografom, ljubiteljem narave in novinarjem **Dejanom Ogrincem**, tretji fotograf, ki je razstavljal, pa je bil **Iztok Zupan**, hišni fotograf Hokejskega kluba Acroni Jesenice.

Vesna Sirc se je predstavila z igranjem na citre, Sara Rozman pa je pela. / Foto: Matic Zorman

Anita Zidar je doma iz Adergasa, omožena pa v ljubljanski okoliš. / Foto: Matic Zorman

Damjan Burger (desno) v družbi očeta Jakoba / Foto: Matic Zorman

Krvavški planšarji / Foto: Matic Zorman

Boštjan Gunčar in njegova modela Sara in Ketty / Foto: Tina Dokl

Fotografa Dejan Ogrinc in Tina Dokl / Foto: AB

VRTIMO GLOBUS

Dragocene znamke Audrey Hepburn

Redko kolekcijo desetih znamk s portretom slavne pokojne igralkice **Audrey Hepburn** so na dobrodelni dražbi v Berlinu prodali za 430 tisoč evrov. Gre za znamke iz kolekcije, ki bi sicer morala biti zaradi retuširanja že uničena. Dve tretjini denarja bo šlo za izobraževanje otrok v Afriki, preostalo pa organizaciji UNICEF, katere ambasadorica je bila v zadnjih petih letih svojega življenja tudi Hepburnova (1929-1993). Situacija spominja na film *Šarada* (1963), v katerem sta s Caryjem Grantom iskala niz redkih znamk.

Kraljica Elizabeta II. krstila ladjo

V mestu Southampton je angleška kraljica **Elizabeta II.** (84) krstila novo luksuzno potniško ladjo *Queen Elizabeth*. Ta je bila zgrajena v Italiji, tehta 92 tisoč ton, meri 294 metrov, poleg tisoč oseb posadke pa lahko sprejme okoli dva tisoč potnikov. Po ogledu s kapitanom je kraljica krstila ladjo (tokrat ne s šampanjcem, temveč z belim vinom) ter ji zaželela mnogo sreče. Najprej je na sporedu križarjenje do Kanarskih otokov in Madeire po 18 tisoč evrov.

Liza Minnelli odpovedala nastope

Ameriška igralka in pevka **Liza Minnelli** (64) je bila zaradi zdravstvenih težav prisiljena odpovedati sedem napovedanih koncertnih nastopov. Nastope v sodelovanju s simfoničnim orkestrom iz Indianapolisa je Minnellijeva po zdravniških nasvetih odpovedala zaradi bronhitisa. "Žal mi je, ker sem razočarala svoje oboževalce," je dejala prejemnica oskarja za glavno žensko vlogo v filmski predelavi broadwayskega muzikala *Kabaret* (1972).

Končno zelena luč za Hobbita

Srednji svet, prizorišče dogajanja filmske uspešnice *Gospodar prstanov*, lahko slavi. Februarja se bo končno začelo snemanje filma *Hobbit*, ki se časovno dogaja pred trilogijo. Na režiserski stol bo sedel Novozelanec **Peter Jackson** (48), odgovoren tudi že za trilogijo. Scenarij, napisan po knjižni predlogi pisatelja J. R. R. Tolkiena, čaka na snemanje že nekaj let. Obeta se torej filmska ekstravaganca v dveh delih, za katero so namenili petsto milijonov dolarjev.

Katja Stušek šteje 29 let. Samostojna kulturna delavka prihaja iz Lesc, dobro pa se znajde tako v svetu produkcije kot tudi na odru kot voditeljica. / Foto: AB